ICAB
ADVOCACIA BARCELONA

MÓN JURÍDIC

REVISTA DE L'IL·LUSTRE COL·LEGI DE L'ADVOCACIA DE BARCELONA

PRIMER ANY DE MANDAT DE LA JUNTA DE GOVERN:
IMPLEMENTACIÓ DE RELLEVANTS MESURES EN 10 ÀMBITS

Núm. 365 JULIOL/AGOST 2026
WWW.ICAB.CAT

BADEXCUG COMUNIDADES PROPIETARIOS

DESCUBRE CÓMO PUEDE AYUDARTE

¿ME LLAMÁIS PARA INFORMARME?

ENFOCA EL CUADRADO QR CON TU MÓVIL Y TE LLAMAMOS PARA CONTÁRTELO

La solución para los profesionales del derecho que se dedican a la administración de fincas

Lanzamos Badexcug Comunidades de Propietarios (BCP)

Si eres profesional del derecho y te dedicas a la administración de fincas, suscríbete a este servicio para tener la oportunidad de incluir al deudor en Badexcug Comunidades de Propietarios (BCP). La deuda será visible para los bancos y otras entidades de cualquier sector como telcos, seguros, utilities, etc.

¿En qué beneficia a un Administrador?

VISIBILIDAD

Las entidades que formen parte de BADEXCUG visualizarán los recibos impagados de las Comunidades de Propietarios y de alquileres.

NOTIFICACIÓN

El deudor recibirá dos cartas en cumplimiento de la normativa:

1. Requerimiento previo de pago (MASC).
2. Notificación de inclusión de la deuda en el Bureau.

CONFIANZA

BADEXCUG es uno de los bureaus de crédito más consultados en España por bancos, entidades financieras y empresas de diversos sectores.

marketingcsda.es@experian.com www.experian.es + 34 858 100 809

EDITORIAL

UNA ADVOCACIA QUE GENERA CONFIANÇA

Alexander Salvador,
Diputat de la Junta de Govern
i director de la Revista Món Jurídic

Hi ha institucions que únicament administren. I n'hi ha d'altres que ostenten responsabilitats més elevades, que sostenen una part de la confiança de la ciutadania en els pilars del nostre sistema democràtic. L'Il·lustre Col·legi de l'Advocacia de Barcelona és una d'aquestes. És una institució útil per als seus col·legiats i col·legiades, però també un actor compromès amb el progrés social de la societat, amb la garantia de la seguretat jurídica i la defensa dels drets dels nostres conciutadans.

Aquest número de *Món Jurídic* és el reflex d'aquesta manera d'entendre la nostra institució.

La confiança es construeix, en primer lloc, fent acte de servei. Les prop de 67.000 actuacions realitzades pel Torn d'Ofici durant els primers sis mesos de l'any són molt més que una xifra. Representen milers d'històries personals i professionals en què un advocat o una advocada ha garantit que els més vulnerables no veiessin en cap cas transgredit el seu dret de defensa. És una tasca imprescindible per a l'Estat de Dret i un orgull per a tota la professió. L'homenatge als professionals que acumulen vint-i-cinc anys de dedicació al Torn i el reconeixement institucional del Dia de la Justícia Gratuïta han posat en valor una vocació de servei que posa en valor la tasca social de l'advocacia.

La confiança també s'engrandeix compartint i democratitzant el coneixement. Ho fem apropant el dret a la ciutadania amb iniciatives com l'Escola Jurídica per a la Ciutadania, però també convertint l'ICAB, especialment a través del darrer Congrés de l'Advocacia de Barcelona, en un espai de reflexió sobre els grans reptes del nostre temps. La intel·ligència artificial, els drets humans, la justícia internacional, el canvi climàtic o les noves realitats del món laboral ja no són qüestions de futur: formen part del present de la professió i exigeixen una advocacia preparada, formada i amb capacitat d'anticipació.

Però **generar confiança també significa escoltar, dialogar i prendre decisions conseqüents**. Durant aquests mesos, s'ha posat en marxa de nou el Baròmetre de la Professió, per tal de construir una conversa contínua amb tota l'advocacia, per poder conèixer, comprendre i actuar atenent a les inquietuds i noves realitats de l'advocacia de Barcelona dels propers anys.

Així mateix, **la confiança s'enforteix amb col·laboració**. L'ICAB ha continuat apostant amb pas ferm per una assertiva activitat institucional, treballant conjuntament amb administracions, universitats, operadors jurídics, altres col·legis professionals i entitats de la societat civil. Perquè les grans transformacions només són possibles des de la col·laboració i des del convenciment que l'advocacia ha de ser present allà on realment es prenen les decisions que afecten a la nostra professió i a tota la ciutadania.

I la **confiança es mereix quan s'aposta amb força per cuidar als propis companys i companyes**. Preocupant-nos pel seu benestar i de la seva salut emocional. Una qüestió que la junta no defuig i a la qual fem front amb eines i suport efectiu.

En aquestes pàgines també hi trobareu una mostra de la **creixent vitalitat d'aquesta casa**: activitats formatives, iniciatives culturals, esdeveniments esportius, reconeixements acadèmics i trobades institucionals que ens recorden que l'**ICAB és molt més que una corporació professional. És la Casa de l'Advocacia de Barcelona.**

La confiança no s'improvisa. Es guanya cada dia amb fets, amb compromís i amb la convicció que l'ICAB ha de seguir sent una corporació que **generi confiança per part de tota la ciutadania en l'advocacia de Barcelona** i, de retruc, en el nostre sistema democràtic. Aquest continua sent el nostre ulterior objectiu. I també el nostre compromís.

Seguim!

MÓN JURÍDIC

REVISTA DE L'IL·LUSTRE COL·LEGI DE L'ADVOCACIA DE BARCELONA

Nº 365 | Juliol/Agost 2026 | Continguts

ACTUALITAT

06
Novetats legislatives

10
Ampliació de la legislació

SECCIÓ MÓN FISCAL
16

LLATINISMES JURÍDICS AL SEGLE XXI
18

LA FICCIÓ DE LA LUCIDESA? CAPACITAT TESTAMENTÀRIA, CAPTACIÓ DE VOLUNTAT I PROVA DE LA VULNERABILITAT
20

PRIVACIDAD A AMBOS LADOS DEL ATLÁNTICO
22

JUNTA INFORMA
24

FUNDACIÓ MARIANO
32

VIDA COL·LEGIAL
34

FORMACIÓ
42

CRAJ
60

GAJ
62

FUNDACIÓ AMICS DEL MOVIMENT QUART MÓN CATALUNYA
82

SECCIONS

L'ICAB ES MOU
28

ENTREVISTA A...
Estrella Montolio, directora de la Càtedra Universitat de Barcelona-Diputació de Barcelona per a una comunicació clara aplicada a les Administracions públiques
48

CARA A CARA
50

ENTREVISTA A...
Pedro L. Yúfera, advocat, degà emèrit de l'ICAB i escriptor
56

BIBLIOTECA
74

UN COP D'ULL
78

MÓN JURÍDIC

MónJurídic és una publicació editada per l'Il·lustre Col·legi de l'Advocacia de Barcelona amb la finalitat de ser l'òrgan informatiu i d'expressió dels seus col·legiats/des.

Edita
Il·lustre Col·legi de l'Advocacia de Barcelona
Mallorca 283, 08037 Barcelona
www.icab.cat / icab@icab.cat

Consell Assessor
Rafael Audivert, *Dret Administratiu*
Ma Dolores Azcárraga, *Dret Tributari*
Lluis Batlló, *Dret Penal*
Silvia Solé López, *Dret Laboral*
Paola Tamborero Font, *Dret de Família*
Christian Herrera, *Dret Mercantil i Internacional*
Pol Rubio, *Dret mercantil i Dret administratiu*
Maria Teixidor, *IP/ IT/ Audiovisual*
Almudena Carneros, *Dret Processal i Mercantil, Advocacia d'empresa.*

Director de Món Jurídic
Alexander Salvador, *IP/IT/Protecció de Dades.*

Coordinadora Món Jurídic
Gema Mayol

Gabinet de Premsa
Roser Ripoll Alcon

Composició
Mònica Gil

Món Jurídic
Telèfon: 934 961 880
e-mail: monjuridic@icab.cat
anuncis: monjuridicanuncis@icab.cat

Han col·laborat en aquest número:
Alexander Salvador, Maria Jesús Pesqueira, Carla Ballarín, Ramon Felipó, Lluís Batlló Buxó-Dulce, Francisco Javier Comabella, Ivan Rodríguez Florido, José Maria Tovillas Morán, Pere Brachfield Montaña, Carolina Sánchez, Montserrat Romaguera, Mireia Juncà, Javier Latorre, Estrella Montolio, Eugeni Gay Montalvo, Pol Morillas, Pedro L. Yúfera, Erik Bergés Pereira, Alba Ródenas, Helen Pino, Elena Medina, Fundació Marianao, Amics del moviment Quart Món a Catalunya, Fundació Dit i Fet, Magda Oranich, Vicente Magro Servet, Francisco Blázquez Martínez, Esteve Lamoglia, Juanjo Climent, Patricia Sanpera, Marisol Vicedo, Marta Carbó, Anabel Castillo, Roser Ripoll, Comissió de Relacions amb l'Administració i la Justícia, Grup de l'Advocacia Jove, Departament de Formació, Honoraris, Estrangeria, Deontologia, Torn d'Ofici i Biblioteca.

Fotografia
Albert Muñoz

Disseny
Laia Guarro i Nomad Studio

Impressió
Rotimpres

Publicitat
Il·lustre Col·legi de l'Advocacia de Barcelona
Mallorca, 283, 08037 Barcelona
Telèfon: 934 961 880
e-mail: marqueting@icab.cat

Dipòsit legal
B-16.273-83

ISSN
1135-9196

Les opinions recollides en els textos publicats a Món Jurídic pertanyen exclusivament als seus autors. L'opinió oficial del Col·legi l'expressa la Junta com a òrgan de govern de la institució.

Sabadell
Professional

PUBLICITAT
Indicador de risc aplicable a tots els comptes

1 / 6	Banco de Sabadell, S.A. està adherit al Fons Espanyol de Garantia de Dipòsits d'Entitats de Crèdit. La quantitat màxima garantida actualment pel fons esmentat és de 100.000 € per dipositant.
Aquest número és indicatiu del risc del producte. Així, 1/6 és indicatiu de menys risc i 6/6 ho és de més risc.	

Solucions Negocis
Serveis Professionals

Estar *junts* és més que un *benefici:* en són molts

Compte Sabadell Negocis Plus PRO

Sense requisits d'entrada:

0
obligacions i comissions

De manera indefinida
(TIN 0 %, TAE 0 %).

Càrrecs SEPA CORE *12 mesos gratis*

Pots gestionar el cobrament dels teus rebuts **gratis durant 12 mesos**, fins a un màxim de 6.000 rebuts, de manera automàtica des del nostre web enviant càrrecs SEPA CORE[1].

100 % de bonificació de la quota de col·legiat o associat

Si pertanys a un col·lectiu amb conveni signat amb Banc Sabadell, **et bonifiquem el primer any** de la quota de col·legiat o associat si la domicilies al teu Compte Sabadell Negocis Plus, fins a un **màxim de 200 €**[2].

Promoció vàlida per a nous clients fins al 27/09/2026[3]

bancsabadell.com/negocis **900 500 170** **Oficina**

1. Promoció vàlida per a nous clients autònoms, negocis i pimes que facturin fins a 2 M€ l'any, del sector Serveis Professionals amb algun dels CNAE/CNO que es detallen en les bases legals, que donin d'alta un Compte Sabadell Negocis Plus i que emetin el seu primer rebut SEPA CORE entre el 06/04/2026 i el 27/09/2026 (ambdues dates incloses). La promoció consistirà en el següent:
- 0 € de comissions/despeses per emissió de rebuts SEPA CORE durant un termini de 12 mesos des de l'emissió del primer rebut i fins a un màxim de 6.000 rebuts. A partir d'aleshores, les condicions que s'aplicaran per l'emissió de rebuts seran les estàndards del producte o les que corresponguin en funció del tipus de compte o conveni subscrit amb Banc Sabadell.
Bases legals disponibles a bancsabadell.com/bases-legals.

2. Condicions exclusives per a autònoms, negocis i empreses pertanyents a un col·lectiu amb conveni signat amb Banc Sabadell. Consulta tots els avantatges que tens com a membre del teu col·lectiu trucant al telèfon 900 500 170. La bonificació es realitzarà un únic any per a les quotes domiciliades durant els 12 primers mesos, comptant com a primer mes el de l'obertura del compte. El pagament es farà al compte el mes següent als 12 primers mesos.

3. Oferta vàlida fins al 27/09/2026, exclusiva per a nous clients autònoms, comerços i empreses que facturin fins a 2 M€/any del sector Serveis Professionals (CNAE 4110, 6201, 6202, 6203, 6209, 6810, 6820, 6831, 6832, 6910, 6920, 7022, 7111, 7112, 7311, 7410, 7490, 7810, 8211, 8299 i CNO 231, 257, 253, 255, 259, 201, 202, 203, 204, 205, 232, 233, 262) donats d'alta a l'entitat entre el 06/04/2026 i el 27/09/2026.

NOVETATS LEGISLATIVES

SELECCIÓ DE NORMATIVA DIVERSA (DES DEL 3 DE JUNY FINS AL 29 DE JULIOL DE 2026) – ORDRE CRONOLÒGIC:

Ley Orgánica 2/2026, de 30 de junio, **de modificación de la Ley Orgánica 5/1985, de 19 de junio, del Régimen Electoral General, para adaptarla a la reforma del apartado 3 del artículo 69 de la Constitución**. BOE núm. 160 02/07/2026

Ley 4/2026, de 11 de mayo, **del Instituto de la Filmoteca Nacional de Cataluña**. BOE núm. 174 18/07/2026

Ley 5/2026, de 20 de mayo, **de medidas urgentes de apoyo al sector agrario y forestal**. BOE núm. 174 18/07/2026

Llei 6/2026, de 28 de maig, **del tercer sector socia**l DOGC núm. 9675 29/05/2026

Ley 7/2026, de 4 de junio, **de modificación de la Ley 4/2006, ferroviaria, con relación al régimen sancionador de las conductas que deslucen o deterioran las infraestructuras ferroviarias**. BOE núm. 174 18/07/2026

Llei 8/2026, de 2 de juliol, **de l'erradicació de l'amiant** DOGC núm. 9699 03/07/2026

Llei 10/2026, de 9 de juliol, **de pressupostos de la Generalitat de Catalunya per al 2026** DOGC núm. 9706 13/07/2026

Llei 11/2026, de 9 de juliol, **de mesures fiscals, financeres, administratives i del sector públic** DOGC núm. 9706 13/07/2026

Llei 12/2026, de 20 de juliol, **del Centre Català d'Empresa i Drets Humans** DOGC núm. 9712 21/07/2026

Real Decreto-ley 15/2026, de 9 de junio, **de autorización de operaciones de crédito extraordinarias a organismos y entidades integrantes del sector público institucional estatal**. BOE núm. 141 10/06/2026

Real Decreto-ley 17/2026, de 23 de junio, **de medidas extraordinarias para el fortalecimiento y consolidación del Sistema para la Autonomía y Atención a la Dependencia.** BOE núm. 153 24/06/2026

Real Decreto-ley 18/2026, de 29 de junio, **por el que se adoptan determinadas medidas en el marco del Plan Integral de Respuesta a la Crisis en Oriente Medio**. BOE núm. 158 30/06/2026

Real Decreto-ley 19/2026, de 29 de junio, **de medidas urgentes en materia de jubilación parcial anticipada del personal laboral de las Administraciones Públicas y de complemento de insularidad en Illes Balears**. BOE núm. 138 30/06/2026

Real Decreto 466/2026, de 10 de junio, **de adaptación de organismos públicos existentes en el ámbito estatal a la Ley 40/2015, de 1 de octubre, de Régimen Jurídico del Sector Público**. BOE núm. 143 12/06/2026

Real Decreto 414/2026, de 27 de mayo, por el que **se establecen las características de la formación sobre competencias para el desempeño de la función directiva prevista en el artículo 135 de la Ley Orgánica 2/2006, de 3 de mayo**, de Educación. BOE núm. 131 29/05/2026

Real Decreto 416/2026, de 27 de mayo, por el que **se regula el régimen jurídico de la jubilación flexible y otros aspectos comunes a las modalidades de compatibilidad de la pensión contributiva de jubilación con el trabajo, y se modifica el régimen de la jubilación demorada**. BOE núm.130 28/05/2026

Real Decreto 453/2026, de 3 de junio, por el que **se regula la concesión directa de subvenciones a favor de determinadas entidades locales y de la Federación Española de Municipios y Provincias, para la realización de actuaciones de búsqueda, localización, exhumación y, en su caso, identificación de restos de personas víctimas de la Guerra de España y la dictadura**. BOE núm. 137 05/06/2026

Real Decreto 518/2026, de 24 de junio, por el que **se modifica el Reglamento General de Circulación, aprobado por Real Decreto 1428/2003, de 21 de noviembre, en materia de protección a usuarios vulnerables de la vía.** BOE núm. 155 26/06/2026

Real Decreto 556/2026, de 30 de junio, por el que **se aprueba la capacidad ordinaria del sistema de protección y tutela de personas menores de edad extranjeras no acompañadas de las comunidades y ciudades autónomas**. BOE núm. 161 03/07/2026

Real Decreto 559/2026, de 8 de julio, **de creación de quinientas unidades judiciales correspondientes a la programación de 2026 y de adecuación de la planta judicial**. BOE núm. 166 09/07/2026

Real Decreto 560/2026, de 8 de julio, por el que **se amplía y modifica la plantilla orgánica del**

Ministerio Fiscal para adecuarla a las necesidades existentes BOE núm. 166 09/07/2026

Real Decreto 606/2026, de 22 de julio, por el que **se aprueba el Estatuto de la Autoridad Independiente para la Igualdad de Trato y la No Discriminación, A.A.I.** BOE núm. 180 25/07/2026

Real Decreto 607/2026, de 22 de julio, por el que **se regula la relación laboral especial de las personas artistas que desarrollan su actividad en las artes escénicas, audiovisuales y musicales, así como de las personas que realizan actividades técnicas o auxiliares necesarias para el desarrollo de dicha actividad.** BOE núm. 180 25/07/2026

Real Decreto 609/2026, de 22 de julio, por el que **se regula la concesión directa de ayudas a la compra de vehículos eléctricos y electrificados (Programa Auto+)** BOE núm. 178 23/07/2026

Real Decreto 611/2026, de 22 de julio, **de impulso a la descarbonización del sector del transporte y fomento de los combustibles renovables, y por el que se modifican diversos reales decretos en la materia.** BOE núm. 178 23/07/2026

Real Decreto 616/2026, de 22 de julio, por el que **se modifica el Real Decreto 501/2024, de 21 de mayo, por el que se desarrolla la estructura orgánica básica del Ministerio de Inclusión, Seguridad Social y Migraciones, y se modifica el Real Decreto 1009/2023, de 5 de diciembre, por el que se establece la estructura orgánica básica de los departamentos ministeriales**. BOE núm. 178 23/07/2026

Decreto-ley 5/2026, de 28 de abril, **de medidas urgentes en materia de transporte público interurbano de viajeros por carretera**. BOE núm. 174 18/07/2026

Decreto-ley 6/2026, de 5 de mayo, **de medidas urgentes en el ámbito urbanístico y de la contratación en relación con los municipios rurales**. BOE núm. 164 07/07/2026

Decret 88/2026, de 26 de maig, d**e modificació del Decret 459/2004, de 28 de desembre, pel qual es regula el Premi Internacional Catalunya** DOGC núm. DOGC núm. 9674 28/05/2026

Decret 90/2026, de 26 de maig, **de modificació del Decret 444/2024, de 12 de novembre, d'estructuració del Departament de Política Lingüística** DOGC núm. 9674 28/05/2026

Reforma del Reglamento del Congreso. BOE núm. 183 28/07/2026

Resolució 772/XV del Parlament de Catalunya, **de validació del Decret llei 6/2026, de mesures urgents en l'àmbit urbanístic i de la contractació en relació amb els municipis rurals** DOGC núm. 9692 23/06/2026

Resolución de 25 de junio de 2026, del Congreso de los Diputados, por la que **se ordena la publicación del Acuerdo de derogación del Real Decreto-ley 15/2026, de 9 de junio, de autorización de operaciones de crédito extraordinarias a organismos y entidades integrantes del sector público institucional estatal.** BOE núm. 156 27/06/2026

Orden HAC/652/2026, de 26 de junio, por la que **se modifica la Orden HFP/587/2023, de 9 de junio, por la que se aprueba el modelo 718 «Impuesto Temporal de Solidaridad de las Grandes Fortunas», se determina el lugar, forma y plazos de su presentación, las condiciones y el procedimiento para su presentación**. BOE núm. 157 29/06/2026

INTERNATIONAL
ARBITRATION CONGRESS
BARCELONA, 22st-23nd OCTOBER 2026

QUO VADIS ARBITRATION

ICAB ADVOCACIA BARCELONA

InternationalICAB

Per a més informació i inscripcions **www.icab.cat**

Amb el suport de / Con el apoyo de:

altermútua ADVOCATS I ADVOCADES · CaixaBank · Sabadell Professional · Santander

Col·laboradors Institucionals:

ASSOCIACIÓ PEL FOMENT DE L'ARBITRATGE · Club Español e Iberoamericano del Arbitraje · TAB TRIBUNAL ARBITRAL DE BARCELONA · ICC Spain

NOVES MESURES URGENTS EN L'ÀMBIT DE LA DEPENDÈNCIA (DECRET LLEI 4/2026, DE 28 D'ABRIL)

Coordinat per María Jesús Pesqueira i Carla Ballarín

Amb la voluntat de donar resposta a la situació de col·lapse estructural que afecta el sistema de dependència a Catalunya, el Decret llei 4/2026, de 28 d'abril (DOGC núm. 9655, de 29 d'abril) adopta noves mesures urgents orientades a reduir els terminis de tramitació, reforçar la protecció social i millorar el funcionament administratiu del sistema.

L'increment continuat de les sol·licituds durant els darrers anys ha provocat una elevada acumulació d'expedients pendents de tramitació, amb un gran nombre de persones afectades esperant la resolució sobre el seu grau de dependència o les prestacions que els corresponen. Davant d'aquesta situació, la norma disposa un conjunt de mesures específiques per a propiciar, fonamentalment, l'acceleració dels procediments de valoració del grau de dependència i la reducció del temps d'espera.

En particular, es dona una tramitació prioritària als casos més greus, com els expedients de persones amb grau III+ de dependència, o amb indicis clínics de poder-lo obtenir, per tal de donar una ràpida resposta als que presenten una major necessitat assistencial. Alhora, es preveu una tramitació abreujada de les prestacions econòmiques, que permet a l'Administració elaborar el Programa Individual d'Atenció (PIA) en el mateix moment de la valoració del grau de dependència i, sempre que sigui possible, en un únic acte.

En el mateix sentit, s'incorporen previsions destinades a la protecció i seguretat econòmica, mitjançant la creació d'un ajut econòmic mínim provisional per a les persones que ja tinguin reconegut un grau de dependència, però encara estiguin a l'espera de la resolució definitiva de les prestacions, i que s'estableix mensualment en 100 euros (grau I); 150 euros (grau II); i 200 euros (grau III).

Paral·lelament, es contemplen mecanismes específics per a evitar que els beneficiaris hagin d'assumir les conseqüències econòmiques derivades dels retards de l'Administració. Així doncs, determinats deutes relacionats amb prestacions socials deixen de ser reclamables i, en els supòsits de revisió d'expedients, els canvis desfavorables només tindran efectes des del moment en què l'Administració detecti la nova situació.

D'altra banda, en relació amb els aspectes organitzatius, es reforça la coordinació entre els serveis socials i el sistema sanitari, a partir d'equips amb una composició multidisciplinària que incorporen professionals de diferents àmbits per a garantir una atenció més eficient i especialitzada, així com també s'impulsa la interoperabilitat, assegurant la integració dels sistemes d'informació que afavoreixin l'intercanvi de dades socials i clíniques. Per tal de fer efectives totes aquestes mesures, la norma preveu expressament la dotació dels recursos humans i els mitjans econòmics i tècnics oportuns.

El Decret va entrar en vigor el passat 30 d'abril, tot i que es fixa un termini màxim de sis mesos perquè les noves prestacions econòmiques comencin a abonar-se amb efectes retroactius.

ENTRE NOSALTRES

Seguim amb l'espai ENTRE NOSALTRES que obrim a tots els companys i companyes que vulguin traslladar-nos propostes, i que té per finalitat glossar perfils de persones col·legiades al llarg de la història de l'ICAB, i que iniciant la seva trajectòria laboral de forma anònima, posteriorment van destacar per les seves trajectòries polítiques, històriques o culturals al marge de l'exercici de la professió.

Ramon Felipó
Col·legiat núm: 14.755

En aquesta ocasió, destaquem el perfil de Josep Maria de Porcioles i Colomer que ens ha facilitat el company Ramon Felipó

Josep Maria de Porcioles i Colomer (Amer, 1904 - Vilassar de Dalt, 1993) va ser jurista, notari i polític català. Va ser l'alcalde de Barcelona que més temps va ocupar aquest càrrec, durant la dictadura franquista.

Va preparar les oposicions a notari a Valladolid, fet que li va permetre aprendre el castellà, absolutament necessari a les proves orals de les seves oposicions, que va guanyar amb una excel·lent nota, aconseguint així la plaça de notari a Balaguer. Posteriorment, va fer el doctorat en Dret a la Universitat de Barcelona.

Quan era jove va ser simpatitzant de la Lliga Catalana. El juliol del 1936 va abandonar Catalunya sota el govern del president Companys a causa de la persecució religiosa i les revoltes als carrers i places catalanes i no va tornar fins després de la Guerra Civil.

Durant el règim franquista va ser director general de Registres i del Notariat d'Espanya i després va ser president de la Diputació de Lleida sota la tutela franquista. A més, va ser jutge d'apel·lacions del Principat d'Andorra.

L'any 1957 va ser designat per la dictadura com a alcalde de Barcelona, càrrec que va exercir fins al 1973. Va aconseguir una carta municipal (1960) per Barcelona i va demanar nombroses inversions estatals per evitar el col·lapse del sistema urbà barceloní. L'any 1965 el van fer responsable de la desaparició de la Casa Trinxet de Barcelona "en plena època d'especulació urbanística" i a mans de la constructora Núñez i Navarro, però aquest constructor sempre ho va negar.

El seu mandat com a alcalde es va caracteritzar per un desenvolupament urbà descontrolat, on es combinava,

"ADVOCATS HISTÒRICS DE BARCELONA"
JOSEP MARIA DE PORCIOLES I COLOMER

per una banda, una notable projecció de la ciutat com a seu de fires i congressos, i, per l'altra, una escassa sensibilitat cap als problemes reals dels barcelonins. L'any 1970 va proposar la celebració d'una Exposició Universal a Barcelona per a l'any 1982 -que no va prosperar-, que tenia per finalitat impulsar projectes com les rondes de Barcelona o els túnels del Tibidabo, iniciatives que, majoritàriament, es reprendrien amb motiu de l'organització dels Jocs Olímpics de 1992. El Museu Picasso i la Fundació Miró són les dues grans obres culturals del seu mandat com a alcalde, tot i que també va impulsar i promocionar el Zoo de Barcelona i va omplir la capital de Catalunya com a seu de fires com Sonimag, HogarHotel, el Salón del Automóvil, el Salón Náutico, o la Feria de Muestras, entre d'altres.

Finalment, l'increment de les protestes ciutadanes i dels moviments veïnals als barris, especialment a partir de 1968, van fer que s'aconsellés la seva destitució l'any 1973.

L'alcalde Porcioles s'ufanava del seu mandat exitós i, especialment, de la influència que havia tingut en aconseguir que s'aprovés la Compilació del Dret Civil Especial de Catalunya l'any 1960.

El 1983, durant l'alcaldia de Pasqual Maragall, li fou concedida la medalla d'or de la ciutat de Barcelona. Un any més tard, el 1984, durant la festa major d'Amer -la seva localitat natal- i amb motiu del seu 80è aniversari, se li va retre homenatge, el van declarar fill predilecte, i van col·locar una placa commemorativa a la casa on va néixer el 1904.

Consta com a membre de l'ICAB des de l'any 1951 fins a la seva mort el 1993, evidentment sempre com a col·legiat no exercent.

Durant el seu funeral, oficiat a Barcelona, va ser homenatjat entre altres autoritats, per l'alcalde Pasqual Maragall, que el va definir com una figura catalanista, afirmació que va generar diverses crítiques per les discrepàncies envers la seva figura.

RESSENYES JURISPRUDENCIALS

Coordinat per: Lluis Batlló Buxó-Dulce (Penal), Francisco Javier Comabella (Laboral), Ivan Rodriguez Florido (Contenciós-Administratiu).

PENAL

LA COL·LABORACIÓ EFICAÇ AMB LA JUSTÍCIA I ELS SEUS EFECTES PENOLÒGICS: SENTÈNCIA DEL CAS MASCARETES

STS 418/2026, Sala Segona del Tribunal Suprem

En la seva Sentència núm. 418/2026, la Sala Segona del Tribunal Suprem ha aplicat a l'acusat VdA la circumstància atenuant analògica de col·laboració amb la Justícia, prevista en l'article 21.7 del Codi Penal, en considerar que la seva aportació va ser especialment rellevant per al descobriment i esclariment dels delictes, en facilitar documentació inèdita, corroborar fets investigats i obrir noves línies de recerca que afectaven altres responsables.

A conseqüència d'aquesta col·laboració, qualificada per la Sala com "molt qualificada", el Tribunal ha acordat la suspensió de l'execució de la pena de presó a l'empara de l'article 80.3 del Codi Penal, sobre la base de que cap de les penes privatives de llibertat imposades individualment supera els dos anys i que concorre un pronòstic favorable de no reincidència.

La suspensió queda condicionada, entre altres requisits, a la realització d'un any de treballs en benefici de la comunitat, conforme als articles 80.3 i 84 del Codi Penal.

El Tribunal justifica aquesta mesura assenyalant que, tractant-se d'un condemnat amb elevada capacitat econòmica, la imposició d'una multa mancaria de suficient eficàcia retributiva i preventiva, mentre que els treballs en benefici de la comunitat representen una resposta penal més adequada i proporcionada per a preservar el contingut aflictiu de la condemna suspesa.

La resolució constitueix un clar exemple de la rellevància que pot aconseguir la col·laboració amb l'Administració de Justícia en el procés penal. Encara que l'atenuació de la responsabilitat per aquesta via no constitueix una novetat, la sentència posa de manifest l'important benefici penològic que pot obtenir qui presta una col·laboració decisiva per a l'esclariment dels fets.

El marcat contrast amb les elevades penes imposades a la resta dels condemnats converteix aquesta resolució en un referent sobre l'abast que pot arribar a tenir la denominada "justícia premial", entesa com aquella resposta del sistema penal que recompensa la col·laboració eficaç de l'acusat quan aquesta resulta veritablement rellevant per a l'esclariment dels fets i la persecució d'altres responsables.

LABORAL

DRET SALARIAL MALGRAT L'ABSÈNCIA INJUSTIFICADA

STSJ CAT 5401/2026, de 18 de juny, del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya (Sala Social)

La Sala Social del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya valora en aquesta sentència una de les conseqüències de les absències injustificades.

El supòsit de fet examinat és l'acomiadament d'un treballador que no es va reincorporar al seu lloc de treball després de ser donat d'alta mèdica i de rebre diversos Burofaxos de l'empresa en què el requerien perquè s'incorporés al lloc de treball.

El motiu d'impugnació de l'acomiadament consistia, bàsicament, en al·legar que les absències no eren injustificades donat que l'empresa no li estava proporcionant al treballador un lloc de treball adequat a les seves limitacions i que aquest encara tenia vacances pendents.

Ara bé, no és aquest l'element més interessant de la sentència ressenyada, ja que l'argumentació de la defensa va ser desestimada i es va considerar l'acomiadament com a procedent, sinó una pretensió acumulada com és la sol·licitud per part del treballador de l'abonament

dels salaris des de la notificació de l'extinció del procés d'Incapacitat Temporal (IT) -moment en què havia d'incorporar-se al treball- fins a la data d'efectes de l'acomiadament.

La Sentència del TSJ aborda aquesta qüestió assenyalant que la sentència recorreguda, de manera incongruent, no havia donat resposta a l'acció acumulada de reclamació salarial, però que, al disposar de relat fàctic suficient, podia donar resposta a l'acció en via de recurs.

I la resposta del TSJ és que l'absència injustificada, tot i ser causa d'acomiadament disciplinari, no afecta a l'obligació d'abonar el salari, el que fonamenta en els següents termes literals.

"Y, finalmente, que no puede, como pretende la empresa, sin título hábil que además supondría doble imputación sancionadora por unos mismos hechos, negarse el devengo de los salarios y "compensarse" con la falta de asistencia a su puesto de trabajo por parte del trabajador.

Durante la inasistencia no se prestaron servicios, pero sí se devengó salario y este es, en todo caso, debido por parte de la empresa, salvo que consiga título judicial que lo declare impertinente.

La inasistencia ya ha servido para justificar el incumplimiento habilitante del despido. Solo sería improcedente el devengo si el contrato se encontrase en situación de suspensión en que no existe obligación de trabajar ni de abonar el salario. Pero como la obligación de trabajar si concurría, también concurre la de abonar el salario".

Conseqüentment, l'empresa no només es troba que ha d'abonar els salaris, sinó que, al no fer-ho en el seu moment, se l'imposen els interessos demora.

CONTENCIÓS ADMINISTRATIU

LÍMITS A LA DOCTRINA DEL RISC IMPREVISIBLE: EL CONTRACTISTA NO POT RESOLDRE NI SUSPENDRE UNILATERALMENT EL SUBMINISTRAMENT

TRIBUNAL ARBITRAL DE BARCELONA

TALLERS ARBITRALS

AMB CONFLICTES I ARBITRATGES REALS

7ª EDICIÓ

PREU: 370 € **LLOC:** Seu del TAB

PREU per a membres d'institucions col·laboradores: 300 €

DATA: Inici 19 d'octubre de 2026. Cada dilluns i dimecres, durant tres setmanes consecutives (12 hores).

Aforament limitat a 12 places

HORARI: de 14:30 a 16:30 h

COL·LABORA:

ICAB ADVOCACIA BARCELONA · Cambra de Comerç de Barcelona · COL·LEGI NOTARIAL DE CATALUNYA · Registradors DE CATALUNYA

RESSENYES JURISPRUDENCIALS

Sentència núm. 725/2026, de 10 de juny de 2026, de la Secció 4ª de la Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Suprem

Un dels principis estructurals de la contractació pública és el del risc i ventura, en virtut del qual un contractista ha d'executar un contracte assumint les contingències a les quals està exposat i tot allò bo o dolent que pot esdevenir-se i que no es pot preveure amb certesa. Aquest principi s'ha vist fortament tensionat en els darrers anys, especialment per les excepcionals circumstàncies que s'han anat produint (pandèmia, conflictes bèl·lics, etc.).

En aquest context trobem el supòsit de fet que dona causa a la resolució ressenyada. La Diputació Foral de Biscaia va licitar un contracte de subministrament de gas natural per als anys 2020 i 2021. L'empresa adjudicatària del contracte va suspendre unilateralment el servei l'octubre de 2021, al·legant un increment imprevisible i desproporcionat del preu del mercat del gas en un 400%, i invocant la doctrina del risc imprevisible per justificar el trencament de l'equilibri econòmic del contracte i permetre suspendre el servei. Cal destacar que el contracte excloïa expressament la possibilitat de revisió de preus.

Davant d'aquesta suspensió del servei, la Diputació va resoldre el contracte per incompliment culpable del contractista, confiscant les garanties dipositades i reclamant una indemnització a l'empresa de 74.532,95 euros, a més de la incoació d'un expedient de prohibició de contractar, efecte derivat de la qualificació de l'incompliment com a culpable. Aquesta situació es va judicialitzar i, tant en primera instància per part del JCA de Bilbao, com per part del Tribunal Superior de Justícia del País Basc, van donar la raó a la mercantil, entenent que la suspensió estava justificada per les circumstàncies (Sentència del TSJ del País Basc, de 8 de maig de 2024, rec. 447/2023, ECLI:ES:TSJPV:2024:1717).

Per contra, aquest cas ha arribat al Tribunal Suprem, el qual va apreciar interès cassacional objectiu en determinar si, en un contracte de subministrament en el qual el contractista entén que concorre un desequilibri econòmic de les parts, es permet aplicar la doctrina del risc imprevisible unilateralment i acordar la seva resolució.

En analitzar el cas, el Tribunal Suprem afirma que està fora de dubte que el risc imprevisible, entès com una situació que no va poder raonablement ser contemplada en el moment de la subscripció del contracte de subministrament i que afecta greument l'equilibri economicofinancer d'aquest, pot donar lloc -entre altres possibles conseqüències- a la resolució del contracte. Sens perjudici de l'anterior, que el risc imprevisible pugui ser causa legítima de resolució del contracte de subministrament no implica, contràriament al que afirmen les sentències de primera instància i d'apel·lació, que tal resolució pugui ser unilateralment decidida per la contractista.

En aquest sentit, atès el contingut de l'article 212 de la Llei 9/2017, de 8 de novembre, de contractes del sector públic, la resolució del contracte s'ha d'acordar per part de l'òrgan de contractació, d'ofici o a instància de part. Per tant, azel contractista no pot unilateralment donar per conclòs el contracte de subministrament i suspendre els seus efectes.

L'empresa al·legava que ella no havia resolt el contracte, sinó que només n'havia suspès l'execució. Per contra, el Tribunal Suprem desemmascara aquest "sofisma" recordant que la facultat de suspendre un contracte tampoc és unilateral del contractista, sinó que correspon a l'Administració (art. 208 LCSP).

En darrer terme, el Tribunal Suprem considera que donar unilateralment per resolt el contracte de subministrament, suspenent a més la seva execució, constitueix un incompliment culpable en el present cas. Especialment, la sentència destaca un fet determinat, com és la interrupció sobtada del subministrament de gas natural amb un preavís sorprenent de menys d'una setmana. En paraules del Tribunal Suprem, aquest fet "posa de manifest que, per difícils que fossin les circumstàncies, la contractista no va tenir per a res en compte les necessitats de la Diputació Foral i dels serveis d'aquesta".

Un futuro próspero

¿Qué tipo de ahorrador eres?

TE OFRECEMOS DISTINTAS SOLUCIONES PARA BRINDARTE SEGURIDAD Y TRANQUILIDAD

Para Autónomos

Plan Alternativo Autónomo*
(Alternativo al RETA)
Plan Incrementa Autónomo

Para los que quieren ahorrar

CON DISPONIBILIDAD
Plan de Ahorro Flexible*
Plan Ahorro Suma +

CON BENEFICIOS FISCALES
PIAS Mutualidad*
Plan Ahorro 5
Plan Renta Vitalicia

CON RENTABILIDAD GARANTIZADA
Plan Ahorro Multiplica

PARA LA JUBILACIÓN
PPA Mutualidad*

PARA LOS MÁS PEQUEÑOS DE LA CASA
Plan Junior

Para inversores

Unit Linked Explora

Mutualidad

www.mutualidad.com

Atenció personalitzada
Delegació de la Mutualidad
Il·lustre Col·legi de l'Advocacia de Barcelona

Marc Manuera, Gregorio Vila
C/ Mallorca, 283. 08037 Barcelona
T. 936 011 233 | marc.munuera@mutualidad.com
gregorio.vilas@mutualidad.com

DONACIÓN MORTIS CAUSA DE EFECTOS INMEDIATOS ¿TRIBUTACIÓN COMO DONACIÓN O COMO SUCESIÓN?

José María Tovillas Morán
Col·legiat núm: 20.114
Catedràtic de Dret financer i tributari
de la Universitat de Barcelona

La donación mortis causa o por causa de muerte es una figura tradicional en el Derecho Civil catalán así como en el Derecho Civil común. La normativa catalana vigente se encuentra en el Capítulo II Título III del Libro Cuarto del Código Civil de Catalunya. Según la misma, son donaciones por causa de muerte las disposiciones de bienes que el donante, en consideración a su muerte, otorga en forma de donación aceptada por el donatario en vida suya, sin que el donante quede vinculado personalmente por la donación (art.432-1.1). Al morir el donante, el donatario hace suyos los bienes dados, independientemente que el heredero acepte la herencia y de la validez y subsistencia del testamento del donante o de sus disposiciones. Además, el donatario puede tomar posesión por sí mismo de los bienes dados, sin necesidad de que el heredero o albacea se los entregue (art.432-4). Una de las singularidades de mayor transcendencia de la institución de la donación mortis causa consiste en la posibilidad de que las partes acuerden la transmisión inmediata del bien, con o sin reserva de usufructo por el donante, bajo la condición resolutoria de revocación o premoriencia del donatario (art.432-1.1).

La transmisión del bien por título de donación mortis causa durante la vida del donante-futuro causante, además de efectos patrimoniales, plantea cuestiones de carácter fiscal. Básicamente, desde la perspectiva del donatario-adquirente, la cuestión principal que se plantea es si la transmisión queda sujeta a la modalidad de transmisiones mortis causa o a la modalidad de transmisiones inter vivos en el Impuesto sobre Sucesiones y Donaciones. Esta cuestión también tiene consecuencias respecto de las obligaciones tributarias del donante-futuro causante respecto de su Impuesto sobre la Renta de las Personas Físicas.

La Dirección General de Tributos ha manifestado en numerosas consultas que la donación mortis

causa, si bien tiene naturaleza jurídica de donación, constituye una donación de características especiales, ya que despliega sus efectos con ocasión de la muerte del donante. Por ello, la normativa del impuesto la califica como un título sucesorio que realiza el hecho imponible recogido en el artículo 3.1.a) de la Ley 29/1987, de 18 de diciembre, del Impuesto sobre Sucesiones y Donaciones y no como negocio jurídico gratuito e intervivos que son los contemplados en la letra b) del artículo 3.1 (V1442-03 de 30 de septiembre; V1456-12, de 4 de julio y V3067-19, de 31 de octubre; V0823-26, de 14 de abril de 2026).

La primera consecuencia de este criterio interpretativo se manifiesta en relación con el Impuesto sobre la Renta de las Personas Físicas desde la perspectiva del transmitente-donante. La naturaleza como negocio jurídico mortis causa de esta clase de donación conlleva la exclusión de gravamen de la potencial ganancia de patrimonio que pudiera generarse desde la perspectiva del donante. El riesgo de generación de una ganancia de patrimonio para el donante del bien transmitido se elimina porque, al tratarse de una transmisión mortis causa, resulta de aplicación la regla de ausencia de tributación de la plusvalía del muerto. Así, el supuesto generado queda amparado por el art.33.3.b) de la Ley 35/2006, de 28 de noviembre, del Impuesto sobre la Renta de las Personas Físicas que excepciona de gravamen las transmisiones lucrativas por causa de muerte del contribuyente.

Desde la perspectiva de la tributación del beneficiario de la donación mortis causa que accede de forma inmediata a la titularidad del bien, el tratamiento fiscal plantea muchas más dudas.

Por un lado, nos encontramos con la doctrina de la DGT que ha insistido en la idea de que la donación mortis causa genera la sujeción a gravamen del negocio jurídico como una modalidad más de las transmisiones mortis causa. Ello conlleva la aplicación de las siguientes reglas en relación con la tributación: devengo del gravamen en el momento de perfección de la donación, posibilidad de aplicar las reducciones en la base imponible, tarifa y bonificaciones propias de la tributación de sucesiones; o la posibilidad de aplicar las reglas sobre acumulación con la sucesión, de acuerdo con lo establecido en el art.30.2 LISD.

Por otro lado, nos encontramos con la doctrina emanada de la Direcció general de Tributs i del Joc de la Generalitat que se ha decantado por seguir un criterio diferente. Así, en la Consulta núm. V640/25, de 30 de diciembre de 2025, emanada de la Direcció general de Tributs i del Joc, se afirma que la donación mortis causa con efectos de presente ha de ser calificada como una donación entre vivos y conlleva la aplicación de las normas del impuesto relativas a las adquisiciones gratuitas e inter vivos -este mismo criterio había sido establecido en la Consulta 6/2010, de 7 de junio-. Esta doctrina se basaba en el contenido del art.632-1.4 del Decreto legislativo 1/2024, de 12 de marzo, que incluye las disposiciones relativas a los tributos cedidos que preveía que a las donaciones por causa de muerte con transmisión inmediata de la propiedad les resultaban aplicables las reducciones propias de las donaciones. El derecho al disfrute de estas reducciones previstas para las transmisiones mortis causa quedaba expresamente excluido cuando las donaciones tuvieran efectos inmediatos.

Esta divergencia de criterios generaba una gran inseguridad jurídica a la ciudadanía, puesto que las consecuencias fiscales del negocio jurídico traslativo no eran conocidas con la suficiente claridad y se planteaban serias dudas sobre la capacidad del legislador catalán de regular esta materia.

Esta situación se ha modificado con ocasión de la aprobación de la Ley 11/2026, de 9 de julio, de medidas fiscales, financieras, administrativas y del sector público que ha derogado el art.632-1.4 en su disposición derogatoria 2.r). Por ello, actualmente ya no existe disposición alguna catalana específica relativa al sistema de reducciones aplicable a las donaciones mortis causa con entrega de presente. Desde nuestro punto de vista, los criterios de la DGT son plenamente vigentes, de forma que la donación mortis causa se beneficia del régimen jurídico propio de las sucesiones.

LLATINISMES JURÍDICS AL SEGLE XXI

El dret, com a ciència normativa i disciplina històrica, ha mantingut al llarg dels segles una estreta relació amb el llatí. L'autor assenyala com els llatinismes jurídics són expressions i termes d'origen romà que continuen vigents en la pràctica professional, en la doctrina i en la jurisprudència contemporània.

Pere Brachfield Montaña
Col·legiat núm: 46.058

Molta gent es fa la mateixa pregunta: per a què serveix el llatí en ple segle XXI? Per respondre-la, val la pena recordar la següent anècdota.

A les antigues Corts franquistes, a principis dels anys seixanta del segle XX, José Solís Ruiz, aleshores ministre-secretari general del Moviment, defensava un projecte de llei per augmentar el nombre d'hores dedicades a l'esport a les escoles en detriment de l'estudi de les llengües clàssiques i, concretament, del llatí. En contra seva, el procurador de les Corts Adolfo Muñoz Alonso -falangista, catedràtic de filosofia, rector de la Universitat Complutense de Madrid, orador brillantíssim, polemista agut, conversador irònic i amb una gran cultura- defensava la importància de l'ensenyament de la llengua llatina i la seva vigència. Les cròniques parlamentàries expliquen que Solís, enmig del seu discurs, va exclamar: "Menos latín y más deporte; porque ¿para qué sirve hoy el latín?". A la qual cosa Muñoz Alonso va respondre a l'instant: "Por de pronto, señor ministro, para que, a Su Señoría, que ha nacido en Cabra, le llamen egabrense y no otra cosa". Cal assenyalar que als naturals de Cabra, poble de la província de Còrdova, se'ls anomena egabrenses, per ser aquesta vila l'antiga Egabro romana, i a la qual els musulmans anomenaren Qabra, en ser aquest nom el resultat de l'adaptació del nom Egabro a la llengua àrab.

Ara bé, cal reconèixer que el llatí, al llarg de les darreres dècades del segle XXI, ha caigut en desús i el seu estudi s'ha vist cada cop més relegat en els últims anys. Prova d'això és que són pocs els estudiants de quart d'ESO que sol·liciten llatí com a assignatura optativa i és freqüent que els instituts demanin als alumnes que optin per una altra assignatura, ja que els inscrits en llatí no arriben al mínim requerit.

Convé recordar que, després de la caiguda de l'Imperi Romà, el llatí va deixar una empremta profunda en la nostra llengua i en la cultura occidental. Moltes expressions d'origen llatí continuen presents en la parla quotidiana, tot i que sovint en desconeixem el veritable significat i origen. En l'àmbit jurídic succeeix el mateix: s'utilitzen amb freqüència aforismes i locucions llatines, tant en la pràctica escrita com en l'oral, fet que reflecteix la vigència de la tradició romana. No hem d'oblidar que el nostre sistema jurídic té les seves arrels en el dret romà, entès com l'ordenament que va regular la vida dels ciutadans des de la fundació de Roma l'any 753 aC fins a la caiguda de l'Imperi bizantí el 1453. D'aquelles normes i principis deriven en bona mesura els codis i compilacions actuals.

El dret, com a ciència normativa i disciplina històrica, ha mantingut al llarg dels segles una estreta relació amb el llatí. Els llatinismes jurídics constitueixen expressions i termes d'origen romà que continuen vigents en la pràctica professional, en la doctrina i en la jurisprudència contemporània. La seva permanència no és casualitat, sinó el resultat d'una tradició mil·lenària i de raons pràctiques que fan d'aquest recurs lingüístic una eina

essencial en el món legal. L'ús de llatinismes respon a un llegat històric. El dret romà és la base de molts sistemes jurídics moderns i el llatí fou la llengua en què es redactaren les seves normes, comentaris i tractats. Per això, nombroses expressions es van transmetre de manera inalterada i van passar a formar part del patrimoni jurídic universal. Així mateix, el llatí ofereix precisió i claredat. En tractar-se d'un idioma altament estructurat, permet expressar amb poques paraules conceptes jurídics de gran complexitat. Conceptes com habeas corpus, erga omnes, animus iocandi o pacta sunt servanda serien difícils d'explicar amb la mateixa exactitud en el llenguatge comú.

Una altra raó de la vigència dels llatinismes és la uniformitat i estandardització que proporcionen. Les expressions llatines actuen com un llenguatge tècnic compartit que transcendeix fronteres nacionals i idiomàtiques, cosa que facilita la comprensió entre juristes de diferents països. D'aquesta manera, s'evita la confusió que podria sorgir per diferències semàntiques en les traduccions modernes. L'ús d'aquestes expressions també respon a un respecte per la tradició. Mantenir el llatí en l'àmbit jurídic és una forma de reconèixer l'herència cultural i acadèmica que ha donat forma al dret durant segles. Aquesta continuïtat històrica contribueix a la identitat de la disciplina i al seu caràcter solemne. Igualment, els llatinismes compleixen una funció pràctica en evitar canvis constants en la terminologia jurídica. Si cada sistema substituís els termes llatins per equivalents en la seva llengua, caldria modificar textos normatius, doctrinals i jurisprudencials, fet que generaria inseguretat i dificultats en la interpretació.

El llatí contribueix a reduir ambigüitats. Moltes expressions han adquirit un significat tècnic precís i reconegut universalment, cosa que assegura una base comuna d'entesa entre juristes. A tall d'exemple, les expressions llatines dies a quo i dies ad quem són molt útils en dret perquè serveixen per determinar amb precisió els terminis, un aspecte essencial en la validesa i eficàcia dels actes jurídics. Dies a quo es tradueix literalment com "dia des del qual"; és a dir, el dia inicial a partir del qual comença a comptar-se un termini legal, contractual o processal. I dies ad quem es tradueix de manera literal com "dia fins al qual"; és a dir, es refereix al dia final en què venç un termini jurídic. Conseqüentment, dies a quo és el dia inicial del còmput i dies ad quem el dia final del còmput. Així doncs, aquestes expressions són tècniques, breus i universals; qualsevol jurista, encara que parli una altra llengua (per exemple, l'hongarès), entén immediatament que es parla de l'inici i el final del còmput del termini. En conclusió, els llatinismes jurídics són molt útils perquè aporten claredat, precisió i seguretat jurídica en el còmput dels terminis, la qual cosa és clau per garantir drets i obligacions.

Un altre punt és que l'estudi del dret no es limita únicament a la comprensió de normes, institucions i procediments. El domini del llenguatge jurídic és un aspecte fonamental en la formació dels futurs juristes, ja que a través d'aquest es transmet amb claredat, autoritat i precisió el pensament jurídic. En aquest context, les locucions llatines ocupen un lloc privilegiat, ja que el seu ús enriqueix la comunicació, aporta rigor acadèmic i projecta una imatge de major domini de la disciplina. L'ús d'expressions llatines atorga un valor afegit al discurs jurídic. Tant en l'àmbit universitari com en la pràctica professional, la seva utilització denota un coneixement profund de la tradició jurídica i una capacitat d'anàlisi més enllà del superficial. Per a un estudiant de grau, de màster habilitant o de postgrau, incorporar aquestes fórmules en exàmens escrits o orals constitueix un recurs que no només reforça els seus arguments, sinó que també genera una impressió positiva en els seus professors.

Així mateix, l'ús adequat d'aquestes locucions contribueix a millorar l'oratòria jurídica. Expressions com in dubio pro reo, rebus sic stantibus, caveat emptor, pacta sunt servanda, in limine litis o erga omnes condensen conceptes o principis generals del dret que resulten recognoscibles i doten el discurs d'autoritat. En exposicions acadèmiques, simulacions de judicis o pràctiques d'oratòria, recórrer a aquest tipus de recursos lingüístics permet a l'estudiant desenvolupar-se amb més seguretat, mostrant un domini tècnic que el distingeix d'aquells que es limiten a repetir allò après a classe sense aprofundiment.

La incorporació progressiva de les locucions llatines en el llenguatge quotidià del jurista és, a més, un exercici de formació pràctica. Com més s'utilitzen en contextos acadèmics, més naturalitat adquireixen en l'expressió oral i escrita. D'aquesta manera, el futur professional de l'advocacia estarà millor preparat per integrar-les de manera fluida en el seu exercici professional, on el seu ús continua tenint plena vigència en resolucions judicials, dictàmens i argumentacions.

En definitiva, el coneixement i ús de les veus simples i locucions llatines no és un simple ornament retòric, sinó un element que reforça la identitat del jurista i enriqueix el seu discurs. Representen un vincle amb la tradició del dret romà i, al mateix temps, una eina pràctica que potencia la claredat, la força persuasiva i la precisió del llenguatge jurídic contemporani.

LA FICCIÓ DE LA LUCIDESA? CAPACITAT TESTAMENTÀRIA, CAPTACIÓ DE VOLUNTAT I PROVA DE LA VULNERABILITAT

Les autores analitzen els fonaments del dret successori català, plantejant la necessitat d'establir paràmetres i distincions al voltant dels conceptes de capacitat testamentària, indicis, proves i l'eina de la neuropsicologia.

Carolina Sánchez
Psicòloga

Montserrat Romaguera
Col·legiada núm: 38.481

El dret successori català es fonamenta en la presumpció de capacitat del testador i en el principi de llibertat de testar. Tanmateix, en els conflictes successoris és freqüent identificar la coherència aparent del discurs amb la plena autonomia decisòria de la persona. Des d'una perspectiva jurídica, però, la qüestió determinant no és si el testador mantenia una conversa aparentment normal, sinó si disposava de la capacitat natural suficient i de la llibertat de decisió exigides per atorgar testament vàlidament.

L'article 421-3 del Codi civil de Catalunya estableix que poden testar les persones que, d'acord amb la llei, no siguin incapaces per fer-ho. La capacitat per testar s'analitza en el moment concret de l'atorgament i exigeix valorar si la persona comprenia el significat de l'acte, coneixia el seu entorn familiar i patrimonial i podia decidir lliurement sobre el destí dels seus béns.

LA LUCIDESA APARENT COM A RISC JURÍDIC

La capacitat testamentària no es determina a partir d'un diagnòstic clínic. Per aquest motiu, l'existència d'un deteriorament cognitiu lleu, d'una fase inicial de demència o d'un trastorn afectiu no comporta automàticament la nul·litat del testament.

La dificultat apareix quan la vulnerabilitat no es manifesta de forma evident. En moltes ocasions la persona conserva habilitats comunicatives suficients per projectar una imatge de normalitat, mantenir converses fluides i expressar preferències aparentment coherents. Aquesta aparença pot resultar jurídicament tranquil·litzadora i, alhora, ocultar dificultats per valorar alternatives, sostenir decisions complexes o resistir influències externes persistents.

La denominada "ficció de la lucidesa" neix precisament d'aquesta contradicció: la normalitat observable no sempre reflecteix la qualitat real del procés de presa de decisions.

Dependència i captació de voluntat

Aquesta realitat adquireix especial transcendència en els procediments d'impugnació testamentària per captació de voluntat o influència indeguda. A diferència de la manca absoluta de capacitat, la captació de voluntat rarament deixa una prova directa.

LA DENOMINADA "FICCIÓ DE LA LUCIDESA" NEIX PRECISAMENT D'AQUESTA CONTRADICCIÓ: LA NORMALITAT OBSERVABLE NO SEMPRE REFLECTEIX LA QUALITAT REAL DEL PROCÉS DE PRESA DE DECISIONS

La doctrina jurisprudencial admet que aquest tipus de situacions poden acreditar-se mitjançant una valoració conjunta d'indicis concordants, atès que les conductes d'influència acostumen a desenvolupar-se en l'àmbit privat i familiar.

Entre els indicis que habitualment apareixen en aquest tipus de litigis es troben els canvis sobtats en les disposicions testamentàries, l'exclusió inesperada d'hereus, la dependència funcional o emocional respecte d'un beneficiari, l'aïllament progressiu del causant, el control de les relacions personals o la intervenció activa del futur hereu en la preparació i atorgament del testament.

Cap d'aquests elements és, per si sol, determinant. El seu valor jurídic deriva de la seva valoració conjunta dins del context vital del causant. La qüestió central no és si una determinada persona va influir en la decisió del testador, sinó si aquesta influència va arribar a substituir o condicionar de manera rellevant la seva voluntat autònoma.

EL VALOR PROBATORI DE LA NEUROPSICOLOGIA

És en aquest punt on la neuropsicologia pot aportar una informació especialment valuosa al procediment judicial. La seva funció no consisteix a determinar si el testament és vàlid o nul, competència reservada als tribunals, sinó proporcionar dades objectives sobre l'existència de vulnerabilitats cognitives o emocionals susceptibles d'afectar la qualitat de la decisió.

Des de la perspectiva probatòria, l'informe neuropsicològic constitueix un mitjà de prova pericial que permet contextualitzar els indicis jurídicament rellevants. Més que pronunciar-se sobre una genèrica "lucidesa", pot contribuir a valorar si la persona era capaç de comprendre l'abast de les seves decisions, recordar adequadament el seu entorn familiar i patrimonial, ponderar alternatives i sostenir un criteri propi davant eventuals pressions externes.

Com més precisa sigui la pregunta jurídica plantejada al pèrit, més útil serà la seva aportació per a la reconstrucció dels fets i per a la valoració judicial de la capacitat real del causant.

LA PRESUMPCIÓ DE CAPACITAT I LA FUNCIÓ NOTARIAL

La intervenció notarial ocupa una posició central en aquesta matèria. L'autorització del testament genera una important presumpció de capacitat, ja que la fe pública acredita la percepció directa que el notari va tenir del testador en el moment de l'atorgament.

Tanmateix, aquesta presumpció no és absoluta. Pot quedar desvirtuada mitjançant una valoració conjunta de la documentació clínica, els informes pericials, la prova testifical i la reconstrucció cronològica dels fets.

En la pràctica processal, els assumptes més complexos no són aquells en què existeix una incapacitat manifesta, sinó aquells en què la persona conserva una aparença de normalitat suficient per atorgar un testament formalment impecable mentre es troba immersa en una situació de dependència o fragilitat susceptible de comprometre la seva llibertat de decisió.

CONCLUSIONS

El veritable repte jurídic no consisteix a determinar si el causant patia una determinada patologia, sinó si la prova practicada permet concloure que la seva voluntat testamentària va ser formada lliurement. La validesa del testament no exigeix una capacitat perfecta ni una independència absoluta, però sí una capacitat natural suficient i una llibertat real de decisió.

En un context d'envelliment de la població i d'increment dels conflictes successoris vinculats a situacions de dependència, el diàleg entre dret i neuropsicologia esdevé una eina cada vegada més necessària per garantir que la llibertat de testar sigui una realitat efectiva i no només una presumpció formal.

PRIVACIDAD A AMBOS LADOS DEL ATLÁNTICO

Imagina que cada vez que usas tu teléfono –para buscar algo en internet, comprar en cualquier marketplace o publicar una foto en tu red social favorita– alguien toma nota de lo siguiente: qué buscas, qué compras, qué te gusta, dónde estás y con quién hablas. Esto ya está ocurriendo.

Mireia Juncà Romero
Col·legiada ICAM núm: 143.314

Tu motor de búsqueda de internet recopila mucho más que identificadores básicos: su recogida de datos se extiende a tu historial de navegación, las preferencias seleccionadas en las webs, documentos guardados en sus servicios de almacenamiento en la nube e incluso registros de llamadas realizadas a través de sus servicios. Los *marketplaces*, por su parte, más allá del historial de compras, los productos vistos y el tiempo de permanencia en cada uno de estos, pueden construir perfiles detallados a partir de inferencias, lo que les permite anticipar comportamientos de los usuarios y, potencialmente, influir en sus decisiones de consumo. Y las plataformas de redes sociales rastrean no solo información personal e interacciones con otros usuarios, sino también el contenido de los mensajes privados y los metadatos incrustados en las fotos y vídeos almacenados.

Que estas prácticas tengan lugar no es ningún secreto, pero sí plantea importantes desafíos. Por un lado, pueden suponer una intromisión en la vida privada de los usuarios que muchas veces pasa desapercibida para ellos. Por otro, y en lo que aquí interesa, generan dificultades para las empresas que operan simultáneamente en la Unión Europea y en Estados Unidos, donde los marcos regulatorios difieren de manera significativa.

DOS MODELOS

Resumir las diferencias entre la Unión Europea y Estados Unidos en materia de privacidad en un simple contraste entre "la UE es sólida y estricta" y "EE.UU. es menos restrictivo y fragmentado" es un punto de partida útil, pero se queda muy corto. En realidad, la manera en que cada uno aborda la privacidad ilustra dos visiones sociales distintas sobre la protección de datos.

En Europa, la privacidad se reconoce como un derecho fundamental, y el Reglamento General de Protección de Datos (RGPD) exige que las empresas cuenten con una base jurídica legitimadora válida para tratar datos personales. Cuando dicha base es el consentimiento, este debe ser libre, específico, informado e inequívoco, lo que en la práctica se traduce en un modelo de *opt-in.*

En Estados Unidos, la lógica es a la inversa. Las empresas son libres de recopilar, usar y compartir datos por defecto, a menos que una ley específica les obligue a ofrecer a los consumidores una forma de negarse. En consecuencia, es el propio ciudadano quien debe buscar activamente los ajustes de privacidad, presentar solicitudes o navegar por procesos complejos para impedir que su información sea utilizada de maneras que quizá no desea. Este modelo de *opt-out* traslada la carga al usuario, no a la empresa.

El modelo descentralizado de Estados Unidos se explica, en buena medida, por la propia estructura de su ordenamiento jurídico en materia de protección de datos. A diferencia de Europa, Estados Unidos carece de una ley federal integral como el RGPD que regule con carácter general el tratamiento de datos personales. La regulación se articula, en su lugar, a través de un conjunto de normas sectoriales de ámbito federal, como la Health Insurance Portability and Accountability Act, la Gramm-Leach-Bliley Act o la Children's Online Privacy Protection Act. Ante esta ausencia de un estándar federal uniforme, varios estados han adoptado sus propias leyes de privacidad, siendo California el referente más destacado. Otros estados, como Virginia, Colorado, Connecticut y Utah, han seguido caminos similares, aunque con definiciones, umbrales de aplicación y mecanismos de ejecución dispares entre sí.

La diferencia entre los modelos *opt-in* y *opt-out* se hace especialmente evidente en el ámbito del entrenamiento de sistemas de inteligencia artificial. En 2025, una de las principales empresas tecnológicas comenzó a utilizar publicaciones públicas y otros contenidos de usuarios en la Unión Europea para entrenar sus modelos de IA. No obstante, el RGPD le obligó a habilitar un mecanismo de oposición que permitiera a los usuarios excluir sus datos de dicho entrenamiento. Esta opción, sin embargo, no fue ofrecida a los usuarios en Estados Unidos.

Desde la perspectiva del RGPD, las empresas tecnológicas han tendido a amparar dicho tratamiento en el interés legítimo del responsable, previsto en el artículo 6.1.f) del RGPD. Es precisamente esta arquitectura normativa la que explica la obligación de habilitar mecanismos efectivos de exclusión en el territorio europeo, obligación que, como se ha señalado, carece de equivalente en el ordenamiento estadounidense.

EL EFECTO DOMINÓ

Uno de los fenómenos más llamativos de la batalla regulatoria entre la Unión Europea y Estados Unidos en materia de privacidad es lo que la profesora Anu Bradford denominó, en 2012, el "Efecto Bruselas". Este concepto surge para describir cómo, en la práctica, muchas organizaciones multinacionales optan por ajustarse a las exigentes normas del RGPD, ya que hacerlo no solo facilita sus operaciones en el mercado europeo, sino que también les permite cumplir automáticamente con regímenes menos exigentes en otras jurisdicciones al adoptar el estándar más alto disponible.

De este modo, las normas reguladoras desarrolladas unilateralmente dentro de la Unión Europea a menudo se convierten en normas globales de *facto*. De hecho, se estima que más de 160 países de todo el mundo han adoptado legislación similar al RGPD.

Esta dinámica no es exclusiva de la relación entre la Unión Europea y el resto del mundo. A falta de un régimen federal integral de privacidad en los Estados Unidos, California ha adoptado el marco estatal más estricto del país, generando una versión nacional del Efecto Bruselas: al igual que ocurre con el RGPD a escala global, las empresas tienden a alinear sus prácticas con el estándar californiano y extenderlas al resto del país, al resultar más eficiente cumplir con un único marco exigente que gestionar múltiples regímenes dispares.

DATOS, PODER Y GEOPOLÍTICA

Los datos se han convertido en un eje central de poder en la economía digital, de manera que las decisiones regulatorias en esta materia tienen un impacto directo en la geopolítica. A medida que los Estados compiten por atraer empresas –especialmente tecnológicas– a través de sus marcos normativos, la regulación de la protección de datos ha pasado a ser un campo clave en esta competición.

En este contexto, los distintos enfoques regulatorios reflejan dos lógicas contrapuestas: mientras que la Unión Europea impulsa una *race to the top*, basada en estándares elevados de protección, Estados Unidos se aproxima a una *race to the bottom*, manteniendo un marco más flexible para favorecer la innovación y la atracción de inversión. Esta divergencia trasciende lo económico y adquiere una dimensión de poder global, ya que condiciona quién establece las reglas del juego y quién se adapta a ellas.

PRIMER ANY DE MANDAT DE LA JUNTA DE GOVERN AMB LA IMPLEMENTACIÓ DE RELLEVANTS MESURES EN 10 ÀMBITS QUE HAN PERMÈS MILLORAR L'EXERCICI PROFESSIONAL DE L'ADVOCACIA DE BARCELONA

El passat 3 de juliol es va complir el primer any de la presa de possessió de la degana, Cristina Vallejo, al capdavant de la Corporació, així com de la resta de membres de la Junta de Govern: Jorge Navarro, vicedegà, Carles García Roqueta, secretari, i els diputats Cristina Díaz-Malnero, Cristina Capuz, Quim Clavaguera, Natalia Centella, Natalia Martí, Cristina Crespo, Octavio Gracia, Vanessa Sánchez Balboa, Ramón Ángel Casanova, Marta Domènech, Lluís Rodríguez Pitarque, Alexander Salvador i Carmen Sánchez.

En aquests primers 12 mesos la Junta de Govern de l'ICAB ha implementat rellevants mesures en 10 àmbits que han permès millorar l'exercici professional de l'advocacia de Barcelona:

1. Aposta per un Col·legi professionalitzat i transversal
Des del juliol de 2025 s'han impulsat un conjunt d'iniciatives per tal de comptar amb una comunicació més directa i propera amb les persones col·legiades com el Deganat Obert, Bústia Opina i, al mateix temps, s'han creat nous canals de comunicació -TikTok i WhatsApp ICAB Informa- per tal de transmetre les notícies més rellevants del Col·legi a través de mitjans que permeten arribar a perfils de col·legiats més joves. Així mateix, s'ha millorat la cobertura de la pòlissa de responsabilitat civil bàsica i professional per tal de tenir una major protecció i garanties en l'exercici de l'advocacia i s'ha fet una important aposta per fomentar l'ocupació i l'emprenedoria a través del 'Talent ICAB', el renovat servei d'orientació professional i borsa de treball.

A més, a nivell institucional, l'ICAB ha donat suport i ha estat treballant en favor de l'aprovació de la passarel·la al RETA i ha reforçat el paper de la Comissió de Normativa de la Corporació en l'elaboració de propostes i projectes de llei d'interès tant per a l'advocacia com per a la ciutadania, entre les que destaquen les relacionades amb la multireincidència i l'okupació delinqüencial, així com l'elaboració d'esmenes a la proposició de Llei de la Gent Gran.

2. Millores al Torn d'Ofici
Acord històric pel TOAD de 22.800.000€ per fer front a la pèrdua de poder adquisitiu des de 2011, xifrada en un 31%. Això suposa un increment d'un 11,2% als mòduls de pagament per al 2026 amb efecte retroactiu des de l'1 de gener; de manera que s'ha fet un important pas endavant

per dignificar a Catalunya els companys i companyes que presten aquest servei, i que a la demarcació territorial de l'ICAB són prop de 2.800. La Junta de Govern és conscient que encara falten molts aspectes per millorar i seguirà treballant en la línia seguida en aquest primer any de mandat.

3. Impuls a la CRAJ
La Junta de Govern ha donat un nou impuls a la Comissió de Relacions amb l'Administració de Justícia amb l'objectiu de defensar l'Advocacia i garantir l'emparament del Col·legi a les persones col·legiades davant qualsevol disfunció de l'Administració.

4. Lideratge de l'ICAB, col·laboració i diàleg per a la implementació de la LO 1/2025 a nivell territorial
Des del passat mes d'octubre de 2025 i fins l'actualitat, l'ICAB ha reunit a la seva seu a tots els professionals del Dret implicats en la implementació de la Llei Orgànica 1/2025, de mesures en matèria d'eficiència del Servei Públic de Justícia. Fins al moment, s'han celebrat tres cimeres que han permès detectar les principals incidències i dificultats en la posada en marxa d'aquesta llei, que constitueix un veritable canvi de paradigma en el funcionament de l'Administració de Justícia.

5. Formació adaptada a les necessitats actuals de l'Advocacia
Conscients que un dels pilars de l'exercici de la professió és la formació, la Junta de Govern ha implementat la "FormacióxQuota", un projecte que permet a les persones col·legiades invertir cada mes l'import de la seva quota en formació. A més, s'ha actualitzat i ampliat l'oferta formativa dels Màsters ICAB per tal de donar resposta als nous reptes a què han de fer front els advocats i advocades en exercici. Una formació que es complementa amb Postgraus, l'extensa formació continuada –a través de cursos, congressos, conferències i tallers- així com el Postgrau de Pràctica Jurídica, adreçat a les persones que s'inicien en la professió. També s'ha obert tota la formació de l'ICAB a l'Advocacia Sènior.

6. Accés a les eines d'IA del sector jurídic
S'ha consolidat el projecte ALIAT, amb el qual es vol facilitar el coneixement de l'ús de la IA aplicada als despatxos i a l'exercici pràctic de l'advocacia, a través de tallers formatius que es realitzen tant a la seu de l'ICAB com a les Delegacions. També s'han implementat mesures per eradicar la fractura digital entre l'Advocacia.

7. Aprovació del Pla de Sostenibilitat i Igualtat 2025-2029
La Junta de Govern ha dissenyat el Pla de Sostenibilitat i Igualtat 2025-2029 per tal d'integrar la responsabilitat en el cor de l'activitat professional. El pla contempla un creixement que respecti les persones, el planeta, l'ètica institucional i la bona governança, i inclou l'adhesió de l'ICAB a l'Aliança Catalunya 2030. Per donar visibilitat al treball desenvolupat en aquest àmbit se celebrarà la Primera Setmana de la Sostenibilitat ICAB el pròxim mes d'octubre.

8. Una advocacia socialment compromesa
La Junta també ha posat en marxa, des del mes de setembre de 2025, el projecte '12 Congressos, 12 Causes', amb l'objectiu de donar suport i visibilitat a iniciatives del món social que treballen desinteressadament per transformar la societat, defensar els drets i millorar la vida de les persones.

9. Consolidació de l'acció internacional de l'Advocacia de Barcelona
L'ICAB ha fet una important aposta per la internacionalització de l'advocacia, tot recuperant la representació institucional en actes com la "Rentrée de París" i l'assistència al Congrés Anual de la FBE, a més de la celebració a la seu de l'ICAB de les "Trobades de Barcelona-Memorial Jacques Henry", els International Legal Breakfast i els Legal Links amb diferents països.

Des de l'ICAB se celebra la **ratificació per part del Govern d'Espanya de la signatura del conveni europeu per a la protecció de l'advocacia**, que és un tractat internacional per reforçar l'exercici lliure i independent de la professió i, amb això, la protecció efectiva del dret de defensa i de l'Estat de dret.

10. Aposta per l'Advocacia Jove
L'advocacia jove és el present de la professió. Per això, s'ha refermat el suport vers l'advocacia jove i s'han promogut més activitats enfocades tant a reforçar les trobades amb persones rellevants de la professió i la societat civil a través del "GAJ TALKS" i el "GAJ-Alumni EPJ", així com de caràcter lúdic i esportiu a través del club de running. També s'ha celebrat el 60è Aniversari del GAJ, amb el qual s'ha volgut retre homenatge als presidents d'aquesta agrupació i a les generacions que n'han format part.

La Junta agraeix el suport i confiança de l'advocacia de Barcelona, ja que gràcies a aquest, ha pogut implementar aquestes mesures que han revertit en una advocacia més capdavantera, moderna i eficient. Alhora, seguirà treballant amb il·lusió i responsabilitat per assolir totes les fites previstes per al mandat 2025-2029 pensades per a un millor exercici de l'advocacia, fomentar la participació en la vida col·legial, facilitar eines per afrontar els reptes de la professió i la defensa dels drets de la ciutadania.

LLIURADA A ISABEL VIOLA LA MEDALLA DE L'ICAB, EN RECONEIXEMENT A LA SEVA TRAJECTÒRIA PROFESSIONAL

El passat 17 de juny la degana de l'ICAB, en representació de la Junta de Govern, va lliurar la medalla de la Corporació a Isabel Viola, professora titular de Dret Civil de la Universitat de Barcelona, en reconeixement a la seva trajectòria professional i a la vinculació amb el Col·legi, a través de diferents comissions i per la seva participació en la revista "Món Jurídic", de la qual va ser coordinadora de continguts durant prop de 20 anys.

El lliurament es va fer efectiu en el marc d'una imposició de togues, atès que Viola no la poder recollir durant la festivitat de Sant Raimon de Penyafort 2026 -que es el moment en què es va fer entrega de la més alta distinció que pot atorgar l'ICAB a les persones col·legiades- als advocats Max Arias i Carme Adell i al jurista Joan Manuel Trayter.

L'acte va comptar amb l'assistència dels membres de la Junta de Govern, familiars i padrins dels togats i els degans emèrits de la Corporació Josep Maria Antràs, Josep Maria Balcells i Jaume-Alonso Cuevillas.

CELEBRADA UNA TROBADA INSTITUCIONAL DE LES JUNTES DE GOVERN DE L'ICAB I EL COL·LEGI DE PROCURADORS DE BARCELONA

Les Juntes de Govern de l'ICAB i el Col·legi de Procuradors es van reunir el passat 1 de juliol al Palauet Casades. La trobada, encapçalada per Cristina Vallejo, degana de l'ICAB, i Javier Segura Zariquiey, degà del Col·legi de Procuradors de Barcelona, va constituir una nova ocasió per impulsar la col·laboració institucional entre ambdues corporacions i debatre qüestions d'interès comú com la implementació de la LO 1/2025 o la unificació de criteris en les incidències dels Tribunals d'Instància, així com les actuacions en situacions d'emergència.

L'ICAB POSA EN MARXA UN SERVEI DE SUPORT PSICOLÒGIC TELEFÒNIC 24 HORES PER A LES PERSONES COL·LEGIADES

L'ICAB ha posat en marxa un nou servei de Suport i Atenció Psicològica per telèfon destinat a les persones col·legiades, amb l'objectiu de promoure el seu benestar emocional davant situacions personals o professionals que puguin generar malestar psicològic.

El servei, operatiu des de finals de juny, el presta Salud y Persona Fundación - entitat especialitzada en la promoció de la salut mental i el benestar emocional. A través dels seus programes d'atenció psicològica i social, dona cobertura a 6 milions de persones vinculades a empreses, institucions i organitzacions de tot l'Estat.

Atenció psicològica especialitzada, confidencial i gratuïta les 24 hores del dia, els 365 dies de l'any

Les consultes són ateses directament per professionals de la psicologia amb una àmplia experiència en l'acompanyament emocional i la intervenció davant situacions de crisi, estrès, ansietat, dificultats relacionals o qualsevol altra circumstància que pugui afectar el benestar de les persones.

Aquest recurs és sense cost per a les persones col·legiades, totalment confidencial i sense límit de temps ni de nombre de consultes que trobare a l'àrea personal del web ICAB.

El benestar emocional dels advocats i advocades és una prioritat de la Junta de Govern

Per aquest motiu, la degana de l'ICAB, Cristina Vallejo, va adreçar, el 28 de juliol, una carta a les persones col·legiades en què informava de la posada en marxa d'aquest servei telefònic d'assistència a l'advocacia de Barcelona, perquè "l'advocacia és molt més que una professió: és una vocació de servei apassionant, però que sovint implica alts nivells d'exigència, responsabilitat i pressió emocional".

Amb la creació d'aquest servei de suport i atenció psicològica per telèfon, l'impuls a la Comissió per a la Salut Emocional de l'Advocacia -que va presentar, el passat 15 de juny, el seu programa d'activitats per al curs 2026-2027- i el llançament del Baròmetre de la Professió, l'ICAB vol contribuir a millorar la salut emocional dels col·legiats i les col·legiades, així com de les seves famílies, dotant-los de la informació i els coneixements necessaris per fer-hi front, promovent la sensibilització i la prevenció en aquesta matèria i proporcionant acompanyament i assistència quan calgui.

L'ICAB ES MOU

L'ICAB, PRESENT AL CONGRÉS DELS DIPUTATS EL DIA DE L'APROVACIÓ DE LLEI DE LA PASSAREL·LA AL RETA SOBRE LES MUTUALITATS ALTERNATIVES, AMB EL TEXT QUE VA SORTIR DEL SENAT

La degana de l'ICAB, Cristina Vallejo, i el vicepresident de la Secció de Dret Laboral, Andrés Pérez Subirana, van seguir en directe el passat 23 de juliol al Congrés dels Diputats, tant el debat com les votacions de la Llei de la Passarel·la al RETA sobre les mutualitats alternatives, que va ser aprovada amb el text que va sortir del Senat. També va ser-hi present Altodo Catalunya, representada per la col·legiada de l'ICAB Vanessa González.

L'ICAB celebra l'aprovació de la passarel·la al RETA
L'ICAB celebra l'aprovació de la passarel·la al RETA, malgrat que el text finalment aprovat no incorpora encara totes les reivindicacions de l'advocacia. Tanmateix, l'aprovació de la passarel·la al RETA suposa un pas important per avançar en una de les principals reivindicacions de la professió, ja que la nova llei estableix el marc jurídic perquè els professionals que compleixin els requisits puguin, de manera voluntària, incorporar-se al Règim Especial de Treballadors Autònoms (RETA). Per això, l'ICAB, a través del Consell de l'Advocacia Catalana i del Consejo General de la Abogacía Española, seguirà treballant perquè el desplegament garanteixi la seguretat jurídica i ofereixi una resposta que no exclogui cap professional.

L'Advocacia de Barcelona reforma el seu compromís amb la defensa de tots els advocats i advocades mutualistes. Gràcies a tothom que ha fet possible aquesta fita.

TROBADA AL PARLAMENT DE CATALUNYA PER A LA PRESENTACIÓ DE LES ESMENES DE L'ICAB A LA PROPOSICIÓ DE LLEI DE LA GENT GRAN

La diputada Mònica Ríos va rebre el passat 1 de juliol al Parlament de Catalunya diversos membres del Col·legi de l'Advocacia de Barcelona implicats en l'elaboració de les esmenes a la proposició de Llei de la Gent Gran: Marta Domènech, diputada de la Junta de Govern del Col·legi; Antonio Martínez del Hoyo, president de la Comissió de Sèniors de l'ICAB i impulsor del projecte; Joaquín Poch, president de la Comissió de Drets de la Gent Gran de l'ICAB; Xavier Puigdollers, president de la Comissió dels Drets de les Persones amb Discapacitat de l'ICAB, i Erola Gracia, vocal de la Comissió de Normativa de l'ICAB.

La reunió va permetre traslladar i presentar les aportacions de l'ICAB al text legislatiu, en el marc del treball institucional per a la millora dels drets i la protecció de la gent gran a Catalunya.

EL SECRETARI DE L'ICAB, CARLES GARCIA ROQUETA, REPRESENTA EL COL·LEGI AL V SIMPOSI "MEDIACIÓ ÉS JUSTÍCIA" DE GEMME ESPANYA

El secretari de la Junta de Govern, Carles García Roqueta, va representar el Col·legi al V Simposi "Mediació és Justícia. Teixint convivència en temps de soroll', organitzat pel Grup Europeu de la Magistratura per la Mediació d'Espanya (GEMME Espanya) que es va celebrar els dies 9 i 10 de juliol de 2026 a la Universitat San Pablo CEU de Madrid.

En el marc de la jornada del divendres 10 de juliol, Carles García Roqueta, va moderar juntament amb Amparo Quintana García, advocada, mediadora i secretària general de GEMME Espanya, la taula rodona "La gestió dels conflictes per l'advocacia d'avantguarda".

La trobada va reunir professionals de l'àmbit jurídic compromesos amb la transformació del sistema de justícia mitjançant els Mitjans Adequats de Solució de Controvèrsies (MASC), especialment la mediació.

L'ICAB PARTICIPA EN EL 36è FÒRUM DE L'AUDITORIA

En representació de l'ICAB, el secretari de la Corporació, Carles García Roqueta, va participar el passat dia 2 de juliol, en el trenta-sisè Fòrum de l'Auditoria, organitzat pel Col·legi de Censors Jurats de Comptes de Catalunya (CCJCC), en la taula dedicada a la gestió eficient del conflicte empresarial. Aquesta sessió va ser moderada per Eva Aldeguer, membre del Consell Directiu del CCJCC, i al costat de Carles García Roqueta van intervenir com a ponents Isabel Bermúdez, presidenta del Servei de Mediació d'Auditors de l'ICJCE, i Frederic Munné, president del TAB.

L'ICAB ASSISTEIX AL 250è ANIVERSARI DE LA INDEPENDÈNCIA DELS ESTATS UNITS

La degana, Cristina Vallejo, i el vicedegà, Jorge Navarro, van representar el Col·legi de l'Advocacia de Barcelona a la celebració del 250è aniversari de la independència dels Estats Units, que es va celebrar el passat 1 de juliol al Consolat General dels Estats Units a Barcelona, sota la presidència de la seva cònsol general, Lia Miller.

REUNIÓ AMB SICATP JUSTÍCIA AL PALAUET CASADES

La degana de l'ICAB, Cristina Vallejo, i la diputada de Junta de Govern Vanessa Sánchez Balboa es van reunir el passat 15 de juliol amb representants del Sindicat Català de Treballadors Públics per tractar sobre la situació de l'Administració de Justícia i la implementació de la Llei Orgànica 1/2025.

L'ADVOCACIA DE BARCELONA ASSISTEIX AL PREMI MANUEL OLIVENCIA A L'EXCEL·LÈNCIA UNIVERSITÀRIA

Les diputades de l'ICAB Vanessa Sánchez Balboa i Natalia Martí van assistir en presentació de l'advocacia de Barcelona a l'acte d'entrega del Premi Manuel Olivencia a l'Excel·lència Universitària, que va tenir lloc el passat 18 de juny de 2026. El guardó reconeix i dona suport a estudiants de Dret amb un expedient acadèmic excel·lent i un projecte d'estudis extraordinari.

L'ACTE DE COMMEMORACIÓ DEL DIA INTERNACIONAL DE SUPORT A LES VÍCTIMES DE LA TORTURA VA COMPTAR AMB LA PARTICIPACIÓ DE L'ICAB

En representació de l'Il·lustre Col·legi de l'Advocacia de Barcelona, el diputat de la Junta de Govern Quim Clavaguera va assistir el passat 14 de juliol a l'acte de commemoració del Dia Internacional de Suport a les Víctimes de la Tortura, que va tenir lloc a la seu del Síndic de Greuges de Catalunya.

Durant l'acte es va celebrar una conferència a càrrec de Pilar Rebaque, advocada, membre de la Comissió de Dones Advocades i de la Comissió de Memòria Històrica de l'ICAB, cofundadora de la Comissió de la Dignitat (2002) i coordinadora de la campanya per transformar la comissaria de la Policia Nacional de Via Laietana en un espai de memòria i respecte dels Drets Humans.

L'ICAB està representat amb dos membres al Consell Assessor del Síndic de Greuges per a la Prevenció de la Tortura i d'altres Tractes o Penes Cruels, Inhumans o Degradants (MCPT).

ICAB
ADVOCACIA
BARCELONA

Edició 26-27

Vocació pel Dret, Formació ICAB

Vols un plus per a la teva formació?

Et vols especialitzar?

Apunta't als Màsters
d'Especialització Jurídica del
Col·legi de l'Advocacia de Barcelona

masters@icab.cat
www.icab.cat/masters

RESPONSABILITAT SOCIAL CORPORATIVA

El Col·legi de l'Advocacia de Barcelona (ICAB) destina una secció de la Revista Món Jurídic a donar a conèixer iniciatives o entitats sense ànim de lucre per acostar projectes de caràcter social a les persones col·legiades.

FUNDACIÓ MARIANAO: 40 ANYS CONSTRUINT DRETS DES DE LA COMUNITAT

Fa quaranta anys, un grup de joves del barri de Marianao, a Sant Boi de Llobregat, va decidir ocupar un edifici abandonat per convertir-lo en un espai comunitari. No buscaven només un lloc de trobada. Volien donar resposta a les necessitats d'un barri que, en aquell moment, patia greus mancances socials i gairebé no comptava amb recursos públics.

Aquell gest va ser l'inici d'un projecte col·lectiu que, amb els anys, es convertiria en la Fundació Marianao. El que va començar com una iniciativa veïnal continua avui fidel a la mateixa convicció: les grans transformacions socials només són possibles quan les persones, les entitats i les institucions treballen plegades.

Durant aquestes quatre dècades hem crescut fins a convertir-nos en una entitat de referència en acció social i comunitària. Cada any acompanyem més de 2.000 infants, adolescents, famílies, persones adultes i grans, generant oportunitats, promovent la inclusió social i reforçant els vincles comunitaris perquè totes les persones puguin desenvolupar el seu projecte de vida en igualtat d'oportunitats.

Més enllà dels projectes, però, hi ha una manera d'entendre l'acció social que ens defineix. Treballem des d'una mirada integral que posa la persona al centre i entén la comunitat com un espai de suport, oportunitats i corresponsabilitat. Perquè els drets no es garanteixen només des de les lleis: també es fan efectius quan les persones troben una comunitat que les acompanya i els permet exercir-los plenament.

Aquesta mirada es fa especialment visible en la nostra tasca de defensa dels drets. Des del Servei Jurídic Comunitari oferim orientació i assessorament legal a persones que necessiten suport per conèixer, exercir o defensar els seus drets. Més enllà de resoldre consultes, ajudem les persones a comprendre les opcions que tenen, prendre decisions informades i accedir als recursos necessaris.

També impulsem el Projecte David, que acompanya persones que estan o han estat a la presó mitjançant suport jurídic, social i emocional, amb l'objectiu de facilitar la seva reintegració a la comunitat. Aquesta feina es complementa amb Fem Camí, un programa de mentoria postpenitenciària que connecta persones voluntàries amb persones internes abans de la seva sortida del centre penitenciari i les acompanya durant els primers mesos de vida en llibertat. Perquè sabem que la reintegració no depèn només dels recursos disponibles, sinó també dels vincles, de les oportunitats i de la comunitat que les acull.

Aquest compromís amb els drets també és present en la resta de projectes socials de la Fundació Marianao. Treballem perquè infants i joves tinguin les mateixes oportunitats educatives, perquè les persones amb problemes de salut mental puguin recuperar el seu projecte de vida en comunitat, per combatre la soledat no desitjada i perquè els barris siguin espais més inclusius, cohesionats i participatius. En definitiva, perquè els drets no siguin només un principi jurídic, sinó una realitat quotidiana.

Després de quaranta anys, continuem convençuts que la transformació social és una responsabilitat compartida. Per això col·laborem amb administracions públiques, centres educatius, empreses, fundacions, universitats, col·legis professionals i una àmplia xarxa de persones voluntàries que comparteixen el nostre compromís amb la igualtat d'oportunitats i la justícia social.

Si vols conèixer millor la nostra tasca o sumar-te a aquest projecte col·lectiu, et convidem a visitar www.marianao.org. Hi pots col·laborar fent voluntariat o amb una donació que ens ajudarà a continuar generant oportunitats, defensant drets i construint comunitats més justes, inclusives i cohesionades.

SEPIN
Editorial Jurídica

HELENA

La **Intel·ligència Artificial Jurídica** creada per experts en cada matèria

Prova-la gratis amb els teus casos reals

Descobreix tot el que pot fer per a tu

Accedeix-hi ara

sepin.es/inteligencia-artificial/prueba-ia/

LA FORMACIÓ PREN EL PROTAGONISME A L'ICAB AMB MOTIU DE L'11è CONGRÉS DE L'ADVOCACIA DE BARCELONA

Per tal d'apropar la formació gratuïta a les persones col·legiades sobre temes de plena actualitat, el passat 16 de juliol es va celebrar a la seu de l'ICAB l'11è Congrés de l'Advocacia amb el lema "L'advocacia: aliada de la transformació". Durant aquesta jornada es van celebrar 12 conferències presencials amb l'objectiu d'analitzar amb experts els efectes de la IA en diferents àmbits del Dret, així com els grans reptes que afronta el món en relació amb les principals problemàtiques de la ciutadania.

La degana de l'ICAB, Cristina Vallejo, va inaugurar l'11è Congrés de l'Advocacia de Barcelona i va afirmar que "la Junta de Govern de la Corporació ha impulsat aquest Congrés per donar continuïtat al camí iniciat en la darrera festivitat de Sant Raimon de Penyafort, i mostrar que l'advocacia té un paper essencial i imprescindible en les transformacions que s'estan produïnt en la nostra societat i l'Administració de Justícia". Vallejo també va ressaltar el treball de les Seccions i Comissions de l'ICAB en l'organització del Congrés, així com el fet d'haver portat a l'ICAB experts ponents per impartir les 12 conferències.

En el transcurs de la inauguració, la diputada Marta Domènech va explicar que l'11è Congrés de l'Advocacia de Barcelona forma part del projecte "12 Congressos, 12 Causes" i que s'havia vinculat a Fundación SIFU. Per la seva part, el director general de Fundación SIFU, Guillermo Gutiérrez, va explicar que treballen des de fa quasi 20 anys en promoure la integració social i inserció laboral de persones amb discapacitat.

Més de 1.000 inscripcions i una seixantena de ponents a l'11è Congrés de l'Advocacia de Barcelona

L'edició d'enguany va tenir una gran acollida i èxit d'assistència, ja que es van registrar més de 1.000 inscripcions i més de 500 usuaris únics a les 12 conferències que van impartir més de 60 ponents, entre els quals cal destacar la participació d'Ana Soría Moneva, degana del Col·legi de l'Advocacia d'Osca; Nieves Cruz Pérez Rodríguez, degana del Col·legi de l'Advocacia de la Cruz de La Palma; Eulàlia Barros Navinés, degana del Col·legi d'Advocats de Sabadell; Ángel José Cervantes, degà del Col·legi de Toledo; Ana Martín García, degana de l'Advocacia de Zamora; Alicia Escudero Domínguez, degana del Col·legi de l'Advocacia de Tafalla; i el diputat de la Junta de Govern de l'ICAB Quim Clavaguera, que va participar com a moderador.

Les conferències es van realitzar de forma paral·lela per franges horàries. D'11.15 a 14 h es van celebrar les taules rodones "La intel·ligència artificial als tribunals penals internacionals: oportunitats, riscos i garanties"; "L'ús de les tecnologies en la comunicació amb la gent gran i/o amb persones amb discapacitat durant l'acte mèdic"; "La IA a la direcció empresarial: govern i compliment normatiu"; "La IA a la contractació bancària, litigació del futur i concurs de creditors" i "Els MASC i l'element internacional".

A la tarda, de 16 a 19 h, van tenir lloc les sessions "La IA aplicada a la resolució de conflictes"; "La regularització extraordinària: valoració i apunts en clau de gènere"; "L'accés a l'habitatge en una societat en transformació"; "La vinculació de l'oferta motivada de l'article 7 de la LRCSCVM (STS 718/2026, 11.05): obligacions i drets per a mantenir l'equilibri social"; "La protecció de la infància i l'adolescència en l'entorn digital; i "Les creacions generades per IA: autoria, titularitat i protecció dels drets de propietat intel·lectual i industrial".

Un any més, l'11è Congrés de l'Advocacia de Barcelona 2026 s'ha consolidat com un dels esdeveniments de formació jurídica gratuïta de referència a l'ICAB.

Com a cloenda del Congrés va tenir lloc la celebració d'un sopar al restaurant Red Fish de Barcelona, que va permetre donar la benvinguda a l'estiu al costat del mar i fer networking amb els companys de professió abans de les vacances.

L'ICAB RET HOMENATGE A L'ADVOCACIA D'OFICI I RECLAMA MÉS MILLORES DAVANT EL DESCENS D'ADVOCATS ADSCRITS AL TOAD

L'ICAB va retre homenatge als 35 advocats i advocades que aquest 2026 compleixen 25 anys de servei al Torn d'Ofici, en el marc dels actes commemoratius organitzats amb motiu del Dia de la Justícia Gratuïta, que se celebra cada 12 de juliol.

L'emotiu reconeixement a la trajectòria, la vocació, la dedicació i el compromís d'aquests professionals del TO de l'ICAB, celebrat al Palauet Casades, el va presidir la degana de l'ICAB, Cristina Vallejo, i els diputats de la Junta de Govern Cristina Díaz-Malnero i Quim Clavaguera. Durant la cerimònia, Andrés Pérez Subirana, vocal de la Comissió del Torn d'Ofici de l'ICAB, va llegir el nom de les persones distingides, mentre que els vocals Anabel Núñez i Manuel Soria van participar en el lliurament dels diplomes als 35 advocats/des del Torn reconeguts.

BALANÇ DE LES ACTUACIONS DEL TOAD

Amb motiu del Dia de la Justícia Gratuïta, que es commemora cada 12 de juliol, la degana del Col·legi de l'Advocacia de Barcelona, Cristina Vallejo, i els diputats de la Junta de Govern Cristina Díaz-Malnero i Quim Clavaguera van fer una roda de premsa amb els mitjans de comunicació per posar en valor la tasca que realitzen els advocats i advocades que integren el Torn d'Ofici. "El TOAD és molt més que un servei d'assistència jurídica: és la garantia que qualsevol persona pugui accedir a la justícia en igualtat de condicions. Una advocacia compromesa que presta un servei públic essencial, disponible els 365 dies de l'any i les 24 hores del dia", va afirmar Vallejo.

La degana de l'ICAB va exposar que el Torn d'Ofici de l'ICAB va realitzar un total 66.896 actuacions durant els primers sis mesos de l'any 2026 a la demarcació ICAB. Aquesta dada posa de manifest que es van fer una mitjana d'11.149,33 actuacions mensuals, és a dir, 371,64 pels més de 2.740 advocats inscrits de forma voluntària al TO de l'ICAB, dels quals un 53,62% són homes i un 46,38% són dones, que tenen una mitjana d'edat de 54 anys i representen el 15,52% del cens col·legial", va explicar Cristina Vallejo. La degana també va alertar del descens del nombre d'advocats inscrits al TO de l'ICAB, atès que enguany hi ha hagut un descens del 2,35% respecte a l'any passat i un 20,83% menys que fa 10 anys. Així per exemple, del total de 3.470 lletrats d'alta al Torn l'any 2016, en l'àmbit del Social hi ha hagut, el 2026, una davallada del 35,71% dels lletrats adscrits; un 73,02% en el Torn contenciós administratiu; un 25,99% dels lletrats inscrits al Torn de Civil i un 16,94% en el Torn de Penal.

La degana també va fer èmfasi en què la valoració de l'advocacia d'Ofici és d'un 8,30 sobre 10, segons dades de les enquestes de satisfacció del servei relatives al primer trimestre de 2026.

Cal destacar que, del total de 66.896 actuacions, hi va haver un repunt molt important d'actuacions en la jurisdicció social, amb un increment del 10,62% d'actuacions, passant de les 3.125 del primer semestre de l'any 2025 a les 3.457 del mateix període de 2026. Altres àmbits on es va produir un augment de gener a juny de 2026 van ser les actuacions d'estrangeria, amb un 13,69%, el TO de menors amb un 10,13%; la segona oportunitat amb un 23,42% i mercantil amb un 19,23% en l'àmbit mercantil.

Un cop més, el TO de Penal encapçala el volum més alt d'actuacions, de manera que del total de 66.896 actuacions realitzades, 40.873 corresponen a la jurisdicció penal, seguides per les designes de víctimes de violència sobre la Dona, amb un total de 6.388 actuacions -xifra que suposa, una mitjana de més de 1.000 actuacions al mes, mantenint la tendència d'anys anteriors- i l'àmbit Civil és el tercer amb un total de 5.618 actuacions.

El 2026, any d'importants avenços en matèria del TO

Des de l'inici de 2026 els companys i companyes adscrits al Torn d'Ofici a Catalunya compten amb un nou conveni de regulació dels mòduls de pagament que ha comportat d'entrada una nova etapa amb una important valoració dels professionals que presten aquest servei les 24h, els 365 dies l'any. "El pacte signat entre el Consell de l'Advocacia Catalana i el Departament de Justícia i Qualitat Democràtica preveu una aportació addicional de 5,7 milions d'euros anuals durant el període 2026–2029, fins a assolir una inversió total de 22,8 milions d'euros. L'objectiu d'aquesta mesura és recuperar progressivament entre el 2026 i 2029, el 31% de poder adquisitiu perdut pels professionals del torn d'ofici des de l'any 2011", va afirmar Vallejo.

A més, el conveni estableix un increment lineal del 2,5% en tots els mòduls de compensació, una mesura que tindrà un impacte econòmic estimat de 2,9 milions d'euros l'any 2026. L'acord incorpora també mesures de reforç territorial destinades a adaptar els recursos disponibles a la càrrega real de treball de cada partit judicial i crea nous mòduls de compensació per reconèixer actuacions que fins ara no tenien una valoració específica, entre les quals hi ha l'assistència en audiències de presó provisional, la doble condició d'acusació i defensa dins d'un mateix procediment, la reconvenció en l'àmbit civil i la conciliació prèvia obligatòria en l'àmbit laboral.

La degana de l'ICAB va recordar que, arran dels nous mòduls de pagament, s'ha augmentat amb un lletrat/da diari les guàrdies a Víctimes de Violència sobre la Dona de Barcelona ciutat – de manera que es compta amb sis advocats actualment per dia-, i s'ha posat en marxa un Torn nou a Vilafranca del Penedès per assistir a les persones detingudes per violència de gènere.

La degana de l'ICAB també va fer èmfasi en què durant el passat mes de juny s'havia fet un important avenç en la dignificació del servei amb un increment de l'11% en tots els mòduls de compensació, de manera que a Catalunya tots els professionals hauran percebut aquesta millora, amb efectes retroactius des de l'1 de gener, en el marc d'un acord que garanteix la continuïtat d'aquest mateix esquema fins al 2029".

Quarta Assemblea de Transparència i Reivindicació del Torn d'Ofici

Aquesta millora és el resultat de sumar l'actualització anual vinculada a l'IPC (2,5%) i el primer tram previst en l'acord plurianual assolit entre el Govern de la Generalitat i l'Advocacia Catalana el desembre de 2025 (8,5%), consolidant així un procés de negociació i treball sostingut durant els darrers anys per avançar en la millora progressiva de les condicions econòmiques del servei. Precisament, la celebració de la Quarta Assemblea de Transparència i Reivindicació del Torn d'Ofici, celebrada el passat 15 de juliol, va servir per informar sobre les addendes signades d'increment dels mòduls de compensació econòmica per a l'any 2026 i compartir les darreres novetats que afecten el TOAD. En l'assemblea van intervenir la degana de l'ICAB, Cristina Vallejo; els coordinadors del Torn, Esther Cano i Dani Hernández; i els advocats Carles Stefan Jiménez i Vanessa González.

Què cal millorar per dignificar el Torn d'Ofici?

Des de l'ICAB, tot i els importants avenços, també es va reclamar durant els actes commemoratius del Dia de la Justícia gratuïta:

1. Més millores en el nou conveni dels mòduls del Torn d'Ofici

Des de l'ICAB es va reivindicar la necessitat que es remuneri el treball total fet i no només una part de la labor exercida i es va demanar de manera prioritària: equiparar la retribució de la disponibilitat a totes les guàrdies encara que no es facin assistències; incrementar de manera automàtica tots els mòduls amb l'IPC català; l'abonament de totes les actuacions realitzades, per exemple: el recurs d'apel·lació d'una ordre d'allunyament avui no es retribueix; cal abonar el mòdul a la resta de MASC (oferta vinculant, negociació entre parts, etc. (incloent l'abonament del burofax/buromail), ja que actualment només s'abona l'assistència lletrada en sessions de mediació, conciliació o tercer expert independent; i abonar l'audiència preliminar en penal, introduïda per la Llei Orgànica 1/2025.

2. Cal una nova Llei de Justícia Gratuïta

La degana de l'ICAB, Cristina Vallejo, també va recordar que cal comptar de forma urgent amb una nova llei de justícia gratuïta, ja que l'actual té tres dècades de vigència, i és necessari comptar amb una norma que permeti la modernització del servei, garantir el finançament, reforçar la qualitat i millorar les condicions que l'advocacia d'ofici mereix.

La degana de l'Advocacia de Barcelona també va ressaltar que és excepcional la gestió que han fet els col·legis de l'advocacia sobre el servei del Torn d'Ofici i Assistència a la persona detinguda.

VIDA COL·LEGIAL

L'ICAB ABORDA ELS REPTES DE L'ADVOCACIA D'EMPRESA DURANT L'"IN HOUSE DAY'

El passat 30 de juny de 2026 va tenir lloc a l'ICAB una nova edició de l'In House Day, dedicat a l'advocacia d'empresa. En aquesta ocasió, la degana, Cristina Vallejo, el vicedegà, Jorge Navarro, i els diputats de la Junta de Govern Cristina Crespo i Alexander Salvador, es van reunir amb Maria Teixidor, presidenta de la Comissió Dona i Empresa de Pimec; José Luis Salido, secretari Tècnic de la Comissió Jurídica de Foment del Treball Nacional; Oriol Montanyà, professor a la Universitat Pompeu Fabra; i amb els representants de la Comissió d'Advocats d'Empresa de l'ICAB Joaquim Mustarós, Mireia Castro i Gloria Carmona, president, vicepresidenta i vocal, respectivament.

La trobada va esdevenir una ocasió excel·lent per abordar els reptes de l'advocacia 'In House' i posteriorment es van lliurar els 1rs Premis Impacta, que reconeixen els projectes més rellevants en aquest àmbit. En aquesta ocasió es va premiar la iniciativa "Enabling Sustainable Growth: A Business Transformation Boosted through Legal". En el marc d'aquest acte, el professor de la UPF Oriol Montanyà va impartir una conferència sobre la importància de ser un bon professional i construir un bon equip.

Visibilitzar la gran tasca de l'advocacia d'empresa és una fita (núm. 6) de la Junta de Govern de l'ICAB per al mandat 2025-2029, amb la voluntat d'acompanyar els advocats d'empresa i del sector públic en les noves formes d'exercici de professió.

EL '8è CONGRÉS DE DRET LABORAL' ANALITZA ELS REPTES I NOVETATS EN L'EXERCICI PRÀCTIC D'AQUEST ÀMBIT

Més de 150 persones entre presencials a l'ICAB i on-line van seguir els dies 18 i 19 de juny el 8è Congrés de Dret Laboral, organitzat per la Secció de Dret Laboral del Col·legi de l'Advocacia de Barcelona. En aquesta edició i amb la participació d'una vintena de ponents es van analitzar els principals reptes de la jurisdicció social com són l'aplicació de la IA a l'àmbit laboral; els límits de la responsabilitat concursal del grup d'empreses; els efectes del canvi climàtic en el dret Laboral, així com l'anàlisi de les principals normatives de l'àmbit social, entre d'altres temes.

El 8è Congrés de Dret Laboral es va vincular a l'entitat Dit i fet

Durant la inauguració social del Congrés, la diputada de l'ICAB Vanessa Sánchez Balboa va exposar que el 8è Congrés de Dret Laboral forma part del projecte de la Junta de Govern de l'ICAB "12 Congressos, 12 Causes" i va donar a conèixer que, en aquesta edició, s'ha vinculat a l'Associació Dit i Fet, i va donar el torn de paraula a la presidenta de l'entitat, Núria Caum i Aregay, qui va exposar que l'associació que representa lluita contra l'exclusió social i compta amb un espai d'acolliment i d'assistència per a persones sense sostre/sense llar i/o en situació de marginació social.

Durant la inauguració acadèmica del Congrés van intervenir Pilar Baltar, presidenta de la Secció de Dret Laboral de l'ICAB; Andrés Pérez Subirana, vicepresident de la Secció de Dret Laboral de l'ICAB; Jaume González Calvet, president de la Sala Social del TSJ Catalunya, i Francisco Ramos Martín, secretari de Treball de la Generalitat de Catalunya.

Lliurat el Premi "Memorial Miquel Queralt sobre dret del treball i de la Seguretat Social"

Durant la cloenda, l'advocat i exdiputat de la Junta de Govern de l'ICAB, Bernat Antràs, va lliurar el premi "Memorial Miquel Queralt sobre dret del treball i de la Seguretat Social 2026" en reconeixement a la figura de l'exdiputat de la Junta de Govern Miquel Queralt -que va traspassar el desembre de 2022- a Albert Toledo Oms, per la seva obra "Relación laboral y libertad religiosa".

En aquesta edició el jurat d'aquest premi va acordar atorgar una menció especial a Jonathan Gallego Montalbán per la seva obra "La pérdida de la condición de representante legal de las personas trabajadoras" i a José Enrique Ruiz Saura pel treball titulat: "La actividad sindical y los derechos colectivos en las relaciones laborales del siglo XXI".

La cloenda del Congrés va anar a càrrec de Vanessa Sánchez Balboa, diputada de l'Il·lustre Col·legi de l'Advocacia de Barcelona; Pilar Baltar Fillol, Andrés Pérez Subirana i Ramon Alexandre Salvat Seoane, presidenta, vicepresident i secretari, respectivament de la Secció de Dret Laboral de l'ICAB; i Núria Caum i Aregay i Mª Pilar Massana i Llorens, presidenta i membre, respectivament, de l'Associació Dit i Fet.

L'ICAB SIGNA UN CONVENI DE COL·LABORACIÓ AMB L'AJUNTAMENT DE GAVÀ PER POSAR EN MARXA "L'ESCOLA JURÍDICA PER A LA CIUTADANIA"

La degana de l'ICAB, Cristina Vallejo, i l'alcaldessa de Gavà, Gemma Badia, van signar un conveni de col·laboració el passat 7 de juliol amb la finalitat de posar en marxa "Escola Jurídica per a la Ciutadania", un projecte que facilitarà a la ciutadania nocions jurídiques bàsiques sobre matèries que resulten transcendentals per a la convivència i benestar, mitjançant la realització de conferències presencials gratuïtes. En l'acte de signatura del conveni, per part del Col·legi de l'Advocacia de Barcelona van acompanyar la degana la diputada Carmen Sánchez i la delegada i sotsdelegat de Gavà, Caterina Sánchez i Joan Ramon Guasch, respectivament, a més de membres del cos tècnic de l'Ajuntament de Gavà.

Arran d'aquest acord, l'Ajuntament de Gavà facilitarà en les seves instal·lacions la realització d'un mínim de tres conferències gratuïtes anuals per a la ciutadania sobre successions, comunitats de propietaris i món digital i dret. Les sessions seran impartides per advocats i advocades adscrits a la Delegació i al partit judicial de Gavà.

Amb aquesta Escola de la Ciutadania a Gavà, ja són cinc les existents a les delegacions de l'ICAB, ja que amb anterioritat s'han subscrit convenis amb els ajuntaments d'Arenys de Mar, El Prat de Llobregat, Vilanova i la Geltrú i Castelldefels. Des de la Junta de Govern de l'ICAB s'està treballant per arribar a convenis amb els ajuntaments de les 11 delegacions de la demarcació territorial del Col·legi de l'Advocacia de Barcelona per tal d'apropar el coneixement jurídic a la ciutadania.

VIDA COL·LEGIAL

COMENÇA "ADVOCACIA AMB COR", LA CAMPANYA DE L'ICAB I L'ASSOCIACIÓ SAMS PER A LA PREVENCIÓ DE LA MORT SOBTADA

L'ICAB i l l'Associació Síndromes Arrítmiques relacionades amb la Mort Sobtada (SAMS) van iniciar el passat mes de juliol la campanya "Advocacia amb Cor", una iniciativa que forma part del programa "Entitats amb Cor" i que té com a finalitat promoure la sensibilització sobre la cardioprotecció i fomentar la formació en mesures de prevenció davant les síndromes relacionades amb la mort sobtada.

Amb aquesta adhesió, el Col·legi vol posar de manifest, una vegada més, el seu compromís amb les iniciatives socials i facilitar a través de l'Associació SAMS que es puguin impartir en els despatxos tallers pràctics de formació sobre la cadena de supervivència amb un instructor acreditat. Totes les persones col·legiades de l'ICAB poden contactar amb l'Associació Síndromes Arrítmiques relacionades amb la Mort Sobtada (SAMS) i sumar-se al programa, bé com a professionals individuals o com a despatx professional. Per contactar amb SAMS podeu fer-ho a través del seu correu electrònic info@samsasociacion.com i també podeu trobar més informació del programa a www.samsasociacion.com.

La Junta de Govern va sumar-se al programa per animar les persones col·legiades a implicar-se en aquest projecte, i per això diversos membres van participar en un taller de cardioprotecció impartit per un instructor acreditat a la seu col·legial.

Per cada taller celebrat, l'Associació SAMS apadrina una escola i ofereix Tallers de Cardioprotecció per a alumnes.

La demostració ha inclòs formació bàsica en reanimació cardiopulmonar (RCP) i en l'ús del desfibril·lador extern automatitzat (DEA). Així, les persones participants han pogut conèixer i practicar la cadena de supervivència, un conjunt d'actuacions essencials per incrementar les possibilitats de supervivència davant d'una aturada cardiorespiratòria.

ELENA MEDINA RODRÍGUEZ ÉS LA NOVA PRESIDENTA DEL GRUP DE L'ADVOCACIA JOVE

L'advocada Elena Medina Rodríguez ha estat elegida presidenta del Grup de l'Advocacia Jove (GAJ) de l'Il·lustre Col·legi de l'Advocacia de Barcelona (ICAB). Medina liderarà durant els propers dos anys aquesta agrupació -que representa a més de 6.000 persones col·legiades- acompanyada dels advocats i advocades del comitè executiu: Berta Olmos González, Pol Rubio Beltran, Alexandre Pons Abella, Àlex Garcia Villar, Maria Martí Miret, Albert Garreta Medina, Patrícia Huang Huang, Mariona Borrell Sala, Carles Merino Vives, Violeta Martín Hinojosa, Laura Mercader Pastor, Joana Trepat Alsina, Jorge Gallostra Acín, Carla García López i Ariadna Cortés Alarcón.

El gran objectiu del GAJ és dignificar l'inici de la professió, vetllant per facilitar a l'advocacia jove els primers anys de carrera professional. El GAJ –que enguany ha commemorat el seu 60è aniversari– va ser el primer grup d'advocacia jove creat a Espanya.

La presidenta del GAJ, Elena Medina, considera que "és un honor representar l'advocacia jove de Barcelona davant les institucions i la societat civil barcelonina i treballar en defensa d'un col·lectiu que és el present de la professió". Medina també va destacar que actualment l'advocacia jove té importants reptes com són l'aplicació de la IA en el dret, la conciliació de la vida laboral i personal, el benestar emocional i l'accés a la formació i que treballaran per estar presents en tots els espais de la societat civil per fer sentir la veu de l'advocacia jove.

L'ICAB, PRESENT A L'HOMENATGE INSTITUCIONAL EN RECORD DE LES VÍCTIMES DELS ATEMPTATS TERRORISTES DEL 17 D'AGOST DE 2017

La diputada de la Junta Marta Domènech Gomis va assistir el passat 17 d'agost en representació de l'Il·lustre Col·legi de l'Advocacia de Barcelona (ICAB) a l'acte institucional en record de les víctimes dels atemptats terroristes produïts a Barcelona i Cambrils fa 9 anys.

Enguany en el transcurs de la cerimònia commemorativa celebrada a la plaça Sant Jaume, es va fer un parlament on es va exposar que "recordar és na manera de cuidar i de demostrar que les persones que ja no hi són ocupen un lloc en la memòria de Barcelona", es va llegir el poema de Miquel Martí i Pol, "Parlem de tu", es va interpretar la cançó "Compta amb mi" del grup Txarango i es va guardar un minut de silenci en record de les víctimes.

En aquesta ocasió va presidir l'homenatge del 17-A el president del Parlament, Josep Rull, l'alcalde de l'Ajuntament de Barcelona, Jaume Collboni, el delegat del Govern a Catalunya, Carlos Prieto, la consellera d'Interior i Seguretat Pública de la Generalitat de Catalunya, Núria Parlón, i representants de diferents formacions polítiques, forces policials i de la societat civil.

SUBSCRIU-TE A "ICAB INFORMA", EL CANAL DE WHATSAPP DE L'ICAB

L'ICAB compta amb el canal de WhatsApp "ICAB Informa" a través del qual es comparteixen diàriament avisos, novetats i continguts d'interès relacionats amb l'actualitat professional, els serveis col·legials, la normativa aplicable, les activitats de formació i altres qüestions que afectin l'exercici de la professió. També s'hi difonen comunicacions urgents, incidències tècniques o actualitzacions importants que cal traslladar de manera immediata.

Totes les persones col·legiades que ho desitgeu podeu subscriure-us-hi! Ja som més de 1.000 seguidors!

Amb aquesta iniciativa, que es va posar en marxa al mes d'abril, la Corporació reforça el seu compromís amb la millora contínua dels canals de comunicació i amb la voluntat d'oferir informació clara, actualitzada i accessible al col·lectiu.

FORMACIÓ ICAB

L'ICAB OBRE LA MATRÍCULA DELS MÀSTERS I POSTGRAUS 2026-2027 I CONCEDEIX BEQUES PER FACILITAR-HI L'ACCÉS!

La matrícula ja està oberta per a la nova edició de Màsters i Postgraus de l'Il·lustre Col·legi de l'Advocacia de Barcelona (ICAB), que arrencarà el pròxim mes d'octubre. Es tracta d'una oferta formativa pensada per als professionals del Dret que vulguin especialitzar-se i diferenciar-se en un entorn jurídic cada cop més global digitalitzat i competitiu.

El Departament de Formació de l'ICAB posa al vostre abast un programa formatiu complet i actualitzat, amb una metodologia pensada per donar resposta als nous reptes d'una societat cada vegada més globalitzada i digitalitzada i que es poden cursar en modalitat presencial o en línia per tal d'adaptar-se al màxim a les necessitats de l'alumnat.

En el curs 2026-2027 es durà a terme el Màster TMT en Dret de les Tecnologies i Telecomunicacions, en Advocacia Penal, en Dret dels Negocis, en Dret Immobiliari, en Dret Laboral i Recursos Humans, en Dret de Família i Successions, en Dret Fiscal, en Dret Concursal, en Compliance, en Intel·ligència Artificial i Dret, en Dret Urbanístic, en Propietat Intel·lectual i Industrial, el Postgrau en Resolució de Conflictes ICAB-UB i el Títol d'Expert en Societats Mercantils.

NOU MÀSTER EN DRET I GESTIÓ DE L'ESPORT

Entre les novetats d'aquesta edició destaca el nou Màster en Dret i Gestió de l'Esport, que ofereix una visió integral del sector esportiu des del vessant jurídic. Per tal de conèixer les principals característiques d'aquest nou màster de l'ICAB, Món Jurídic ha entrevistat al seu director, Javier Latorre, secretari general de l'Associació Espanyola de Dret Esportiu i vicepresident del diari jurídico-esportiu IUSPORT, en representació del comitè científic d'aquesta nova formació, integrat també per José Luis Pérez Triviño, catedràtic de Filosofia del Dret UPF, i pels advocats Miquel Terrasa i Xavier-Albert Canal.

Javier Latorre:
"Cursar el Màster en Dret i Gestió de l'Esport de l'ICAB és una oportunitat per reforçar i donar més eines als professionals d'aquest sector i als nous que volen ser-hi"

A qui va adreçat el Màster en Dret i Gestió de l'Esport?
És un màster dissenyat especialment per a professionals del Dret i de la Gestió esportiva que desenvolupin -o vulguin desenvolupar- la seva activitat en clubs, societats anònimes esportives, federacions esportives i lligues professionals; i també ho és per a persones vinculades a altres sectors que desitgin formar-se en Dret Esportiu, com és el cas de persones que realitzen una activitat professional relacionada amb Ciències de l'Activitat Física, economistes i representants d'esportistes.

Quin són els principals temes que s'aborden?
El programa és molt ambiciós. Està format per 27 mòduls que es desenvoluparan en 200 hores lectives. S'abordarà l'organització institucional de l'esport en l'àmbit internacional, estatal i autonòmic i el règim jurídic de les entitats esportives (clubs, federacions, societats anònimes esportives i lligues professionals), així com la seva governança.

Els esportistes i els seus representants, tècnics i àrbitres també seran objecte d'anàlisi individualitzada, així com els aspectes laborals i tributaris, disciplina esportiva, violència, dopatge, corrupció en l'esport,

responsabilitat civil i assegurances esportives, resolució de conflictes i processos electorals. Els aspectes mercantils i el dret internacional privat aplicables a l'esport també mereixen el seu espai. Com a temes "estrella", evidentment l'anomenat "dret del futbol" ocuparà un lloc privilegiat, sense oblidar altres àmbits esportius.

Com a gran novetat es dedicaran diverses sessions a la gestió esportiva, a l'organització d'esdeveniments esportius i la seguretat en les instal·lacions, incloent una panoràmica dels nous reptes en la gestió esportiva amb l'aplicació de la tecnologia, en concret, de la intel·ligència artificial.

Quin valor afegit pot aportar a un advocat/da?
Aquesta formació ha estat dissenyada per especialistes reconeguts en dret esportiu que aporten una visió rigorosa, actual i pràctica amb l'objectiu de facilitar coneixements avançats sobre regulacions, contractació, disciplina esportiva i governança, elements imprescindibles en un sector cada vegada més complex. Cursar aquest màster és una oportunitat per reforçar i donar més eines als professionals que volen estar o ja són en el sector.

Quines sortides professionals pot aportar l'especialització en aquest àmbit?
Les sortides professionals són molt àmplies i diverses: assessorar esportistes, clubs, SAD, federacions esportives, lligues professionals i altres entitats dedicades a la gestió de l'esport, formar part d'òrgans jurisdiccionals i electorals de federacions esportives; desenvolupar l'activitat professional en organismes públics esportius; representar esportistes i intervenir en la resolució de conflictes esportius.

FORMACIÓ ICAB

Es compta amb alguna Masterclass o amb alguna metodologia que el diferenciï d'altres formacions d'aquestes característiques?
Aquest Màster adopta una metodologia eminentment pràctica, interdisciplinària i orientada a l'adquisició de competències professionals avançades en l'àmbit jurídic-esportiu i de la gestió d'entitats esportives. Comptem amb 70 ponents, tots ells de gran prestigi estatal i internacional, especialitzats en l'àmbit del Dret i la gestió esportiva.

BEQUES PER FACILITAR L'ACCÉS A LA FORMACIÓ ICAB
Per tal de facilitar la formació, l'ICAB ha obert una nova convocatòria de beques d'estudi, adreçada als col·legiats i col·legiades i als estudiants associats. En concret, es concediran tres beques del 25% de l'import total en cadascun dels màsters i postgraus d'especialització jurídica que ofereix la Corporació.

Les persones interessades poden enviar la seva sol·licitud a masters@icab.cat abans del 22 de setembre de 2026 o presentar-la presencialment a la seu col·legial, acompanyada d'un currículum de mèrits, una carta de presentació amb els motius de la sol·licitud, un certificat de l'expedient acadèmic i l'última declaració de la renda i/o documentació acreditativa de la situació econòmica de la persona interessada.

OBERTA LA MATRÍCULA AL POSTGRAU EN PRÀCTICA JURÍDICA - EPJ DE L'ICAB D'OCTUBRE DE 2026!

L'Escola de Pràctica Jurídica (EPJ) de l'ICAB obre una nova convocatòria del seu Postgrau en Pràctica Jurídica per a l'edició d'octubre de 2026. La matrícula ja està oberta i la formació es pot cursar tant en format presencial com en línia, la qual cosa permet a graduats i graduades en Dret de tot l'Estat accedir a la mateixa formació sense necessitat de desplaçar-se.

Des de fa més de cinquanta anys, l'EPJ forma els futurs professionals de l'advocacia amb una metodologia completament orientada a la realitat professional. Com recorda la mateixa direcció de l'Escola: "La universitat forma juristes; nosaltres formem advocats i advocades". I és que des dels seus inicis l'EPJ ha esdevingut sinònim d'inserció laboral: segons dades internes, un altíssim percentatge de participants troba feina o posa en marxa el seu propi despatx durant el primer any després d'obtenir el diploma.

IMMERSIÓ EN LA PRÀCTICA PROFESSIONAL
El tret diferencial de l'EPJ és posar l'alumnat en contacte directe amb la realitat dels jutjats i els despatxos. Per això, el format del postgrau emfatitza el treball amb supòsits reals i simulacions de judicis, moltes d'elles impartides a la mateixa Escola Judicial. A més, aquesta oferta educativa proporciona als estudiants l'oportunitat de fer pràctiques voluntàries

en despatxos col·laboradors, institucions públiques i empreses. També s'imparteixen visites a registres, jutjats de guàrdia, centres penitenciaris i a l'Institut Nacional de Toxicologia, així com l'oportunitat d'assistir a judicis i serveis de guàrdia per observar l'exercici de la defensa.

Aquesta orientació pràctica, a més, està homologada pel Consejo General de la Abogacía Española (CGAE) i pel Consell de l'Advocacia Catalana (CICAC), fet que garanteix el control de qualitat i l'actualització constant dels continguts.

FORMACIÓ A MIDA I COMPATIBLE AMB LA VIDA PROFESSIONAL

L'alumnat del postgrau podrà triar especialitzar-se en dues de les sis matèries que s'ofereixen: Dret Civil, Penal, Laboral, Administratiu, Mercantil i de Família. Així, el format dual del pla formatiu -dilluns i dimecres per a una especialitat, dimarts i dijous per a l'altra, sempre de 18 h a 20.30 h- facilita compaginar el postgrau amb la feina o amb la preparació d'oposicions.
A més, l'EPJ ofereix dos calendaris d'inici: l'itinerari clàssic (octubre-juny) i una segona convocatòria que comença al març.

Amb un claustre format íntegrament per advocats i advocades en exercici, que traslladen a l'aula les problemàtiques reals dels tribunals, les classes del postgrau es plantegen en seminaris i tallers en grups reduïts, per practicar la redacció d'escrits, l'estratègia processal i la defensa oral, amb feedback personalitzat. L'alumnat disposa, a més, d'una sala d'estudi exclusiva a la Biblioteca de l'ICAB.

El Postgrau de Pràctica Jurídica és una gran oportunitat per iniciar-se en la professió, entreu a www.icab.cat/EPJ i reserveu la plaça!

Per a més informació i resolució de dubtes contacteu amb escola@icab.cat

ESTRELLA MONTOLIO, DIRECTORA DE LA CÀTEDRA UNIVERSITAT DE BARCELONA-DIPUTACIÓ DE BARCELONA PER A UNA COMUNICACIÓ CLARA APLICADA A LES ADMINISTRACIONS PÚBLIQUES

"Les persones no reben una bona formació sobre com redactar textos professionals o personals que siguin realment eficaços"

Text: Gema Mayol i Roser Ripoll Foto: X.Cervera

Com a catedràtica de Lingüística Hispànica de la Universitat de Barcelona, directora de la Càtedra Universitat de Barcelona-Diputació de Barcelona per a una comunicació clara aplicada a les administracions públiques i coordinadora del grup de recerca Estudis del Discurs Acadèmic i Professional (EDAP), quines són les principals activitats que desenvolupa en el si de la càtedra de la UB amb la Diputació de Barcelona?
En una primera etapa de la Càtedra vam centrar la nostra activitat en l'àmbit de la comunicació clara aplicada a la comunicació tributària. En aquesta fase vàrem treballar directament amb l'Organisme de Gestió Tributària (ORGT) de la Diputació de Barcelona, la institució encarregada de gestionar els tributs de la pràctica totalitat dels municipis de la província de Barcelona, que compta amb més de nou-cents treballadors.

Una de les actuacions principals va consistir en transformar un document de gran volum i complexitat: la provisió de constrenyiment. En un procés de cocreació amb els mateixos experts de l'ORGT vam analitzar detalladament el document original, en vam redissenyar l'arquitectura de la informació, vam replantejar la redacció i la manera de presentar-ne els continguts i també l'aspecte gràfic. El resultat ha estat un document molt més directe, cortès i entenedor, en el qual, per exemple, la informació sobre les diferents formes de pagament és identificable i comprensible a primer cop d'ull.

Entre moltes altres iniciatives, vam organitzar les primeres Jornades Internacionals de Comunicació Tributària Clara, que van reunir més de trenta-sis experts procedents de diferents àmbits de coneixement: professors de dret tributari, equips directius d'institucions fiscals, inspectors d'Hisenda, assessors fiscals, sociòlegs fiscals i, naturalment, lingüistes, dissenyadors, especialistes en usabilitat i altres especialistes.

En la nova etapa de la Càtedra, que acabem d'iniciar, hem centrat l'atenció en la comunicació clara en situacions de crisi i emergència. Actualment estem desenvolupant diversos estudis per analitzar com s'ha gestionat la comunicació adreçada a la ciutadania en diferents municipis de la província de Barcelona que recentment han patit una situació d'emergència, ja sigui a causa d'episodis de pluges intenses amb inundacions, incendis, fuites de substàncies tòxiques o altres situacions similars.

L'objectiu a mitjà termini és poder formular recomanacions sobre com han de ser, en un sentit ampli, els missatges de prevenció, de prealerta i d'alerta que les administracions adrecen a la ciutadania, amb la finalitat que siguin clars, específics -és a dir, que permetin saber amb precisió què cal fer- i prou convincents perquè afavoreixin una resposta adequada davant la situació d'emergència.

És autora de diversos llibres que aborden l'escriptura acadèmica i professional. Com va sorgir la idea o necessitat d'apropar el llenguatge jurídic i de la Administració pública a la ciutadania? Perquè va veure necessari realitzar obres d'aquestes característiques?
Aquesta pregunta conté, en realitat, diverses qüestions. Les abordaré per parts.

El primer que m'agradaria assenyalar és que pertanyem a una tradició, la hispànica, en la qual, en general, les persones no reben una bona formació sobre com redactar textos professionals (o personals) que siguin realment eficaços, entenent per "eficaços" aquells textos que assoleixen els objectius comunicatius per als quals han estat concebuts.

És a dir, si es tracta d'un missatge publicitari, que aconsegueixi vendre; si és una argumentació jurídica, que sigui convincent, robusta i persuasiva; si és un informe destinat a un client, que aquest entengui bé tot allò que s'hi exposa i valori la professionalitat de qui l'ha elaborat; si és un text adreçat a la ciutadania, que els destinataris l'entenguin i sàpiguen què han de fer a continuació, etc.

Aquesta formació no s'imparteix ni a l'educació primària ni a la secundària i només molt excepcionalment en l'educació superior. Però tampoc no forma part, en general, de la formació professional continuada. Les empreses poques vegades han organitzat programes formatius sobre, per exemple, com redactar correus electrònics eficaços, malgrat que aquesta formació hauria estat absolutament necessària en la major part de les nostres organitzacions.

En aquest sentit, des de fa molts anys vaig començar a rebre consultes d'organitzacions que advertien que tenien problemes de comunicació tant amb el públic en general, com -i sobretot- de comunicació interna. Per exemple, gestors informàtics que havien de definir els requisits d'un projecte tècnic per a desenvolupadors externs, però que mai no havien rebut formació en tècniques de discurs instruccional (és a dir, sobre com elaborar instruccions que permetin que la persona destinatària no només les pugui llegir i comprendre, sinó també executar-les correctament).

D'aquesta manera, he compartit coneixement amb comunitats d'enginyers informàtics, d'enginyers de telecomunicacions, especialistes en economia, biologia, geologia, geografia, química, dret i moltes altres disciplines. En aquest sentit, és evident que el discurs que elaboren els juristes dins les empreses i institucions, impregna, per dir-ho així, tota l'organització: els manuals interns, les instruccions adreçades a persones externes, les guies, les respostes als clients, els plecs de condicions... Tot acaba passant pel filtre i per l'estil tan particular dels juristes. I això no sempre és una bona notícia des del punt de vista de la claredat i la capacitat de síntesi de la informació que es vol compartir.

Així, per exemple, l'equip d'informàtics que rep l'encàrrec d'elaborar una guia d'ús d'una nova eina per als empleats intentarà, de manera inconscient, «emular» el llenguatge jurídic, amb una profusió de gerundis —sovint contraris a la normativa—, oracions molt llargues plenes de subordinades, paràgrafs interminables o estructures passives que resulten molt poc naturals per a qualsevol professional que no sigui jurista (em refereixo a construccions com ara "Va ser presentada per la procuradora", o "Es va presentar per la procuradora", en lloc de la forma pròpia de la llengua general: "La procuradora va presentar...").

I és que el llenguatge jurídic és la varietat lingüística emprada per un nombre molt elevat de professionals del dret: advocats, fiscals, jutges, registradors, notaris, procuradors... Però també és utilitzada per especialistes d'altres àmbits, com ara metges i altres experts forenses. Alhora, constitueix el model de llengua que imiten molts altres professionals quan han d'elaborar documents que consideren «institucionals», com ara un informe, una proposta, una sol·licitud, una guia o un avís institucional.

Considera que les diferents professions – en general- i l'advocacia – en particular– abusen dels tecnicismes professionals?

És important deixar clar que els tecnicismes són unitats lèxiques especialitzades absolutament normals en qualsevol àmbit del coneixement especialitzat. Per exemple, si dos especialistes en oncologia conversen entre ells, utilitzaran terminologia especialitzada, cosa que permet que tots dos entenguin amb absoluta precisió de què estan parlant. Per tant, la terminologia no és, en si mateixa, un problema; ben al contrari, constitueix un tret propi de qualsevol àmbit d'especialització.

La tensió apareix en el moment en què la comunicació no s'estableix entre dues persones expertes, sinó entre una persona experta i una persona profana en la matèria. Convé precisar què entenem per "persona profana en la matèria". Sovint, quan treballo amb jutges, magistrats i professionals de la Fiscalia, insisteixo que una persona profana en matèria jurídica no és necessàriament una persona amb poca formació. En absolut. Podem pensar, per exemple -és l'exemple que acostumo a proposar-, en una cirurgiana cardiovascular o en un físic especialitzat en cosmologia: persones altament formades i expertes en els seus respectius camps, però per a les quals el discurs jurídic constitueix gairebé una neollengua incomprensible, amb un aire vuitcentista i uns patrons discursius -sintàctics, oracionals i paragràfics- que no tenen res a veure amb la comunicació científica del segle XXI a la qual estan habituades.

En aquest context, qualsevol professional que la utilitza la terminologia de manera indiscriminada, fins i tot quan s'adreça a una persona que no pertany al mateix àmbit d'especialització, no fa un bon ús: abusa de la terminologia. En aquest sentit, durant les darreres dècades hem pogut observar l'esforç considerable que ha fet el conjunt dels professionals sanitaris per adaptar el seu lèxic al tipus de pacient amb qui interactuen. Aquest mateix esforç, en canvi, no l'hem vist entre els professionals del dret públic, tot i que sí que hem pogut comprovar empíricament que saben explicar-se molt bé en termes més entenedors quan parlen amb els seus clients o

quan redacten textos de caràcter més divulgatiu i menys formal, com ara els blawgs o blogs de temàtica jurídica.

En concret, com definiria el llenguatge jurídic que usen els operadors jurídics, tant els professionals com l'Administració?
En termes generals, el llenguatge que s'empra en l'amplíssim àmbit de la comunicació juridicoadministrativa resulta gairebé incomprensible per al ciutadà mitjà. I això no és una apreciació personal, sinó que ho posen de manifest les enquestes sociològiques. Per exemple, les dades de l'Observatori del Consell General del Poder Judicial, recollides en diferents edicions, revelen que el 80% dels ciutadans que han tingut contacte amb l'Administració de justícia valoren positivament l'equitat del sistema judicial, però, en canvi, jutgen molt negativament el llenguatge emprat per jutges i fiscals. Igualment, diversos sondejos de Metroscopia han posat de manifest l'elevat grau d'incomprensió que experimenta la ciutadania davant les comunicacions que rep de les administracions públiques.

En aquesta mateixa línia, des de la Càtedra Universitat de Barcelona–Diputació de Barcelona per a una Comunicació Clara Aplicada a les Administracions Públiques, que tinc l'honor de dirigir, vam elaborar diversos qüestionaris metodològicament molt sòlids per analitzar diferents aspectes de la comunicació tributària a partir de les respostes de tres actors principals: (i) contribuents de la província de Barcelona; (ii) personal d'atenció ciutadana de l'Organisme de Gestió Tributària de la Diputació de Barcelona, i (iii) assessors fiscals d'arreu d'Espanya.

Les dades obtingudes són incontestables. Per exemple, tres quartes parts de la població de la província de Barcelona no s'atreveixen o no se senten capaces de relacionar-se directament amb les administracions tributàries i recorren sistemàticament a la mediació d'una altra persona: bé un amic o un familiar amb coneixements en matèria fiscal, bé un assessor fiscal contractat. Es tracta, doncs, gairebé sempre, d'una relació entre l'Administració tributària i la ciutadania mediada per una tercera persona, una mediació que, evidentment, resulta molt més accessible per a les persones que disposen de recursos econòmics i d'una xarxa de contactes que no pas per a aquelles que no en tenen.

Considera que l'excés de tecnicismes i/o l'ús de llatinismes on el cas del decret allunya a la ciutadania de l'Administració de Justícia?
En realitat, les mateixes autoritats jurídiques ja han recomanat reiteradament que, en les seves comunicacions, els juristes utilitzin exclusivament aquells llatinismes que designen un concepte jurídic que no té traducció a les llengües vernacles. Quan aquest concepte disposa d'una equivalència en la llengua actual, és aquesta la forma que cal emprar.

> "Qualsevol professional que utilitza la terminologia quan s'adreça a una persona que no pertany al mateix àmbit d'especialització, no en fa un bon ús"

Destaca entre les seves obres el llibre "El derecho a entender: comunicación clara, la mejor defensa de la ciudadanía". Quina és la finalitat d'aquesta obra?
Aquest és un llibre de referència que vaig elaborar conjuntament amb el meu amic, malauradament desaparegut, Mario Tascón, soci fundador d'una important consultora de comunicació, actualment especialitzada precisament en processos de transformació cap a una comunicació clara.

La primera edició es va publicar l'any 2020 i ben aviat es va convertir en una obra de referència, ja que es tracta del primer treball que presenta l'àmbit de la comunicació clara d'una manera global, a partir de perspectives diverses i complementàries.

La finalitat del llibre és oferir a qualsevol professional interessat en l'àmbit de la comunicació clara una visió sòlida del profund impacte que comporta la transformació comunicativa de les organitzacions -inclosa la necessitat d'aplicar-la també a la comunicació interna-, així com posar de manifest la solidesa metodològica i el rigor que han de presidir qualsevol procés de canvi orientat a assolir una comunicació més clara i més eficaç.

Què li agrada fer en el seu temps lliure?
M'agrada fer moltes coses: llegir, viatjar, anar al gimnàs, conversar amb els amics, anar a concerts de tota mena, al teatre i a exposicions. Totes aquestes activitats m'ajuden a eixamplar la mirada, a obrir la ment, a descobrir noves maneres de contemplar una mateixa realitat i, en definitiva, a desenvolupar el pensament lateral.

CARA

CANVIS DE PARADIGMA EN L'ORDRE I LA LEGALITAT INTERNACIONAL

En la darrera dècada han succeït un conjunt d'esdeveni ments que han alterat el paradigma en l'ordre i la legalitat internacional, des del Brèxit a conflictes armats a Europa i Orient Mitjà o les situacions com la què ha protagonitzat

EUGENI GAY MONTALVO

Col·legiat núm: 8.192
Degà emèrit de l'ICAB i exvicepresident del TC (2011-2012)

El 2016 es va aprovar el Brèxit. Considera que a partir d'aquest moment és quan s'inicia el canvi de paradigma en l'Ordre Internacional tant a nivell geopolític, jurídic i econòmic?

EG: El Brèxit ha estat un grandíssim error dels dirigents polítics que el van promoure, perquè avui en dia un sol país no és absolutament res; el país marca la identitat de la persona, però en un món que s'ha fet petit -perquè dècades enrere viatjar dins de Catalunya era un llarg viatge i, actualment, anar a Pequín o a Manila són unes hores d'avió- la geopolítica no la podem deixar de costat. El Regne Unit ha tingut un retrocés en aquests deu anys alarmant.

L'home ha tardat segles en descobrir com és el món on vivim, hem constatat que La Terra és rodona, que estem dins d'un sistema planetari, i ens ha portat a entendre que pertanyem a una comunitat i, s'ha de respectar i de reconèixer la dignitat dels altres, com una cosa única i sagrada, i a partir d'aquí, el principi d'igualtat i el principi de fraternitat.

Europa, la configuren molts països i la necessitat de comptar amb una unitat geopolítica és imprescindible. Tot Europa, des dels Urals fins a l'Atlàntic i des del nord fins al sud està configurada per 47 països que, a poc a poc, han anat agrupant-se, han establert un marc jurídic i econòmic entre ells i, alhora, han establert relacions amb els altres pols geopolítics com són la Xina, però també amb Amèrica, ja que l'OTAN representa, d'alguna manera, l'aliança d'Europa amb Amèrica.

Com a persones comencem a entendre que les relacions no són únicament humanes, sinó que tenen a veure directament amb la geopolítica, perquè jo formo part d'una comunitat política situada en un punt de la

CARA

Veneçuela. Per abordar tots aquests canvis geopolítics Món Jurídic ha entrevistat a l'advocat, degà emèrit de l'ICAB i exvicepresident del TC (2011-2012), Eugeni Gay Montalvo, i al president del Barcelona Centre for International Affairs (CIDOB), Pol Morillas.

POL MORILLAS
President del CIDOB

geografia del món i em relaciono amb els altres. Ens ha constat molt arribar a reconèixer el principi de què tots som iguals. A partir de la primera formulació del dret internacional públic –com és l'escola de Salamanca– es veu la necessitat que els pobles tenen unes obligacions envers els altres, i que no és aliè el que passa als altres països. D'aquí el necessari respecte a la dignitat dels altres i de què són necessàries unes coordenades jurídiques que facin possible l'harmonització dels drets dels territoris amb els seus colindants i regular la seva forma de governar-se, d'entrendre's econòmicament, etc.

PM: El 2016, amb el referèndum del Brèxit i la victòria de Donald Trump, que accedeix per primera vegada a la Casa Blanca, es pot considerar un any clau per entendre clarament un nou eix vertebrador de la batalla política estructurada entorn a dues grans idees, integració versus replegament i patriotisme. En aquests darrers deu anys s'ha visibilitzat aquesta lluita ideològica entre una sèrie de forces polítiques que tenen la cooperació internacional i la integració econòmica en la seva la seva base i, aquestes, topen amb una altra sèrie de forces polítiques que allò que busquen és el replegament nacional. Aquestes últimes són forces que lideren Trump als Estats Units, fins fa poc Orbán a Hongria, i veurem si Le Pen a França, entre d'altres. Totes elles tenen en comú que aporten un sentit de replegament versus la construcció d'un ordre liberal.

Tant a Europa com a la resta de món, l'auge dels populismes en els darrers 10 anys és una realitat. Quines característiques destacaria?

EG: Finalitzada la Segona Guerra Mundial, es fa la Declaració Universal dels Drets Humans i es dota la societat d'uns instruments jurídics que poden tenir la força

d'obligar a tots els països, però només vincula el seu compliment als països que han ratificat la carta.

La suma de ratificacions a la Carta de Drets Humans té un paper importantíssim durant els anys que segueixen a la Segona Guerra Mundial. A partir d'aquest moment el món es divideix en diversos blocs: d'una banda, l'Europa Occidental amb els Estats Units i l'Amèrica Llatina, front l'anomenada Europa Comunista dominada per la Unió Soviètica. Amb la caiguda del Mur de Berlín i la desmembració de la Unió Soviètica, l'actual Rússia, d'alguna manera, es va recolzant en la Xina, i es crea un bloc asiàtic, amb Pequín, on no participa ni Corea, ni el Japó, que segueixen, d'alguna manera, el sistema democràtic i ordenaments jurídics instaurats des del final de la Segona Guerra Mundial. D'altra banda, més recentment, han sorgit les reivindicacions dels països del Sud i la coalició de les economies emergents; si aquests blocs es consoliden com a antagònics amb els altres blocs, pot tornar a explotar un conflicte en qualsevol moment.

En la darrera dècada, l'auge de l'extrema dreta a Europa qüestiona la pròpia Unió Europea. Jo crec que és induït. A Xina i als Estats Units els interessa que Europa no estigui unida. Xina, igual que Amèrica i Rússia, han crescut per la Unió. Europa també ha crescut per la Unió. I què pretenen d'Europa? Que es disgregui. Per tant, Europa ha de fer un esforç d'unir-se per estar més forta. Europa ha de preservar la seva tradició, la seva cultura i el dret, que no és invenció nostra, sinó que és invenció dels romans i dels grecs; en aquest sentit, una bona iniciativa seria accelerar la Federació dels països europeus.

PM: En aquests darrers deu anys els populismes actuen en tres focus complementaris entre ells i presents en tot aquest gran moment patriòtic.

El primer és una reacció contra l'ordre econòmic i la globalització establerta. En alguns països s'ha produït una deslocalització dels llocs de treball i de la indústria que es tradueix en una pèrdua tant de poder econòmic com d'estatus de la població arran d'aquest nou paradigma. Aquest fet, sumat a les dinàmiques de la globalització, fa que es consideri el comerç internacional com un element que cal revertir a favor dels interessos nacionals, i les vies per revertir la globalització són els aranzels i la instrumentalització. Això ho fa Xina, per exemple, amb les Terres Rares, els Estats Units amb la seva política aranzelària i Iran amb el pas de les flotes per l'estret d'Ormuz.

El segon focus és més de caràcter identitari i cultural, és a dir, és la lluita contra el que ve de fora. Això té molt a veure amb una agenda anti migratòria. Ara se'n diu prioritat nacional, però ha anat adoptant diferents terminologies per protegir els de dins i evitar que entrin de fora.

El tercer focus és un element de lluita contra les institucions internacionals: l'agenda contra el canvi climàtic, les regulacions i les institucions internacionals, un replegament en el plànol nacional de la política. Aquests tres elements són el que, d'una manera o d'una altra, en un context nacional o en un altre, articulen l'agenda populista.

En els últims 10 anys també han tingut un important protagonisme règims comunistes com el de la Xina, Corea del Nord o Veneçuela. Quines característiques destacaria i com està afectant als Drets Humans?

EG: Els règims comunistes són un sistema que tenen una ideologia política en la què hi ha l'afany de què tothom sigui igual, i això fa que es caigui necessàriament en una dictadura. Com cau en una dictadura l'extrema dreta, Mussolini, Hitler, Franco, totes aquestes expressions han portat necessàriament a una dictadura. Si l'extrema dreta i l'extrema esquerra arriben a governar en solitari i a dictar les lleis, els països no progressen.

I això ho hem viscut amb Rússia. Què ha portat la Xina? El capitalisme més absolut i el control més absolut. És l'únic país del món que no ratifica res i que, a més a més, no diu quantes penes de mort aplica.

Xina no és una democràcia, és un règim capitalista que s'ha convertit en una de les primeres potències, i possiblement serà la primera potència, però... Els drets Humans a la Xina no existeixen. I, a més, el control sobre les persones és absolut. Ho saben tot de tots. Això és Xina.

PM: Els règims comunistes han tingut un paper protagonista, per diferents circumstàncies, en la geopolítica dels darrers anys. En aquest cas, no es remetria a una batalla ideològica com va ser la dels règims comunistes versus el món capitalista, que és una batalla pròpia dels moments de la Guerra Freda, sinó a una lluita pel poder a escala internacional entre diferents actors i potències. Aquesta és la clau. Aquests actors o potències poden ser, en el cas dels Estats Units, un sistema capitalista i una democràcia que ara perd qualitat, i en el cas de la Xina, un país, en principi comunista, però amb gran lògica capitalista en relació amb el funcionament de la seva economia. És un sistema més dirigista que no comunista.

Per tant, el que perd rellevància és la vessant de lluita ideològica i el que guanya preeminència és la confrontació geopolítica entesa com la rivalitat entre grans potències pel poder en un món protagonitzat per molts actors, que no és només un món unipolar. Ara estem en un món multipolar i, en aquest món, creix la confrontació geopolítica i la rivalitat entre grans potències independentment del caràcter ideològic d'aquests estats.

Ens els darrers anys s'han donat circumstàncies que han suposat un nou panorama geopolític, que se sumen a la corrupció institucional, el narcotràfic internacional, i situacions com les que s'han donat a Veneçuela o Cuba... Com creu que hauria d'actuar la comunitat internacional davant d'aquestes alteracions de la legalitat? La comunitat internacional hauria d'haver respost d'alguna manera diferent de la que ho ha fet davant els casos citats anteriorment?

EG: A Veneçuela l'han atacat descaradament i Cuba, que era la perla del Carib, ha desaparegut, s'ha quedat sense els negocis i sense tota la riquesa que tenia. Els dos països han acabat sent una dictadura i han acabat en la misèria. A aquests països no se'ls pot abandonar i no se'ls pot dominar. Si no reben ajuda no se'n sortiran.

Aquests dos casos són una part dels problemes que tenim en aquests moments i, per tant, hem de tornar a l'eficàcia dels instruments internacionals que ens hem dotat. I com són eficaços aquests instruments jurídics? Doncs la ratificació, perquè tot en el món del dret ha d'estar ratificat, però hi ha països com Rússia, Xina, Israel, Estats Units, que no han ratificat la jurisdicció internacional. A més a més, hi ha un altre factor, i és que als nostres països no es compleixen les pròpies constitucions, els governs dels nostres països no ho fan.

Per tant, recuperant la seva pregunta pels casos concrets de Veneçuela i Cuba, caldria fer servir principalment l'instrument del Tribunal Penal Internacional.

PM: Aquí s'ajunten dos fenòmens en paral·lel molt importants.

El primer és que en el sistema internacional hi ha més actors i cada cop són més complexos i amb més capacitat disruptiva. Això té a veure amb les grans potències, però també amb les empreses internacionals, fins i tot amb individus específics amb molt de poder. La societat civil també articula tota una capacitat de poder en el seu àmbit. També el crim organitzat i xarxes de diferent naturalesa - tràfic de persones, de drogues o de capitals- tenen capacitat disruptiva dins aquest ordre internacional. El segon és que la seguretat és cada cop més complexa.

El problema que ens trobem és que hi ha una creixent pèrdua d'eficàcia de les institucions per fer front a fenòmens globals, ja sigui la lluita contra el crim organitzat o elements de regulació internacional com la lluita contra el canvi climàtic o la regulació de la intel·ligència artificial. Cada cop tenim menys eines internacionals o institucions internacionals per fer front a aquestes dinàmiques transnacionals. I això genera uns buits d'inseguretat que capitalitzen aquests actors no estatals que instrumentalitzen aquesta situació. Per això són necessaris nous consensos per "reinventar" totes aquestes institucions i dinàmiques.

Les institucions internacionals han de ser més representatives del món d'avui i no tant del moment en què van ser creades després de la Segona Guerra Mundial. És una tasca i obligació dels governs nacionals entendre que moltes de les crisis del moment no poden ser abordades en el pla nacional sinó que s'ha de fer en un pla transnacional.

El canvi climàtic, la regulació de les noves tecnologies o la lliure circulació en aigües internacionals es veu cada cop més instrumentalitzada. Necessitem no només actualitzar la representativitat de les institucions d'ahir i reformar-les pel món d'avui sinó també que els governs siguin impulsors d'aquest nou moment i no vagin en contra d'aquesta necessària transnacionalitat i regulació internacional.

Creu que els països europeus, tot i ser membres de la OTAN i de la Unió Europea, haurien de reforçar les seves estratègies?

EG: Sense cap mena de dubte. Europa ha de fer prevaldre els seus valors i fer ús dels instruments jurídics que té al seu abast. En aquests darrers anys s'ha vist una regressió absoluta dels drets humans. Com deia anteriorment, un país sol no val absolutament res perquè no té força suficient i per això és important la unió dels 47 països.

Europa s'ha d'enfortir i recuperar el seu lideratge. És essencial que es respecti el marc jurídic i les constitucions, aquest és el valor de la política, ja que gràcies a aquest respecte s'ha pogut avançar.

Tenim els instruments jurídics, però l'actual clima de crispació es dona perquè no hi ha respecte a les constitucions i això genera un auge dels extremismes.

No podem posar portes a la immigració, les persones fugen dels països per buscar una vida millor. En dècades passasdes els espanyols van marxar a Suïssa, Alemanya... a molts països d'Europa, i també dins el nostre país va haver-hi molts moviments migratoris. Les persones tenen el dret de buscar un lloc per viure amb unes condicions acceptables.

PM: En aquests moments el problema d'Europa és que té un paper poc central en els principals escenaris de conflicte i moltes vegades són altres grans potències les que dirimeixen el futur de la seguretat internacional. A Europa li costa fer-se un lloc i tenir un paper d'actor influent. Europa ha de fer valer els seus propis interessos en aquests conflictes davant dels interessos d'altres grans potències com Estats Units o Rússia o Xina, que tenen interessos contraposats.

En el cas d'Ucraïna, Europa ha de donar suport a Ucraïna perquè Rússia no sigui una amenaça, no només per Ucraïna sinó per altres països europeus. Empoderar Ucraïna en la guerra té a veure amb dissuadir Rússia d'atacar altres països europeus. En el cas d'Orient Mitjà, Europa hauria de tenir clarament una vara de mesurar igual davant de la comesa de crims contra la humanitat. En el cas de Gaza, per exemple, o en el cas de la intervenció dels Estats Units a Iran, que ho ha fet amb total impunitat, Europa hauria de ser capaç de projectar-se d'una manera diferent. I en el cas de Sudan, per exemple -que no en parlem mai i que és una de les pitjors crisis humanitàries que tenim en aquests moments-, Europa també està totalment absent.

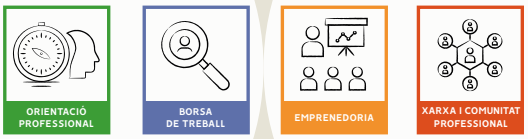
Per tant, Europa hauria de ser capaç, si vol jugar un paper internacional, de tenir una posició pròpia en aquests conflictes i no estar a expenses del que facin altres actors o altres potències.

El poder europeu no es pot remetre al poder comercial, que és el poder tradicional que Europa ha tingut amb un mercat únic molt poderós i nombrós en nombre de consumidors. Europa és una economia avançada, però aquest àmbit no és l'única esfera de poder que importa en la societat d'avui.

Europa ha de reforçar la seva capacitat de dotar-se d'eines pròpies en seguretat i en defensa i no dependre tant d'Estats Units. Per això, Europa ha de dotar-se de capacitats que tenen a veure amb l'àmbit econòmic i el comercial, però també amb la seguretat, la vessant tecnològica i amb la capacitat d'establir estàndards en l'àmbit internacional. Ha de saber conjugar totes aquestes esferes de poder. Si Europa vol tenir un protagonisme requereix la capacitat d'articular diferents esferes de poder sense perdre la raó de ser de la seva naturalesa. No hem de voler emular el poder d'Estats Units ni tampoc el model de Xina.

TALENT ICAB

DESCOBREIX, CREIX I DESTACA EN EL MÓN JURÍDIC

ICAB ADVOCACIA BARCELONA

CONTACTE AMB NOSALTRES.
Demana dia i hora a TALENT ICAB:
borsatalent@icab.cat o emprentalent@icab.cat
o al telèfon: 93 601 12 22

PEDRO L. YÚFERA,
ADVOCAT, DEGÀ EMÈRIT
DE L'ICAB I ESCRIPTOR

"En las novelas hay siempre parte de autobiografía, pero no está siempre relacionada con el abogado que soy"

Text: Gema Mayol i Roser Ripoll Foto: Albert Muñoz

¿Por qué estudió Derecho?

Yo no quería estudiar Derecho, aunque acabé estudiando la carrera. A mí me ha gustado siempre la historia y el teatro. Mi madre me convenció para estudiar la carrera de Derecho, porque mi padre era abogado. La carrera la viví como algo aburridísimo en un primer momento, pero tras un tiempo trabajando en París y luego en Madrid estudiando en la Escuela Diplomática y carrera de Ciencias Políticas, me ofrecieron una beca para ir a Lovaina, pero tenía unos meses antes de irme y decidí ir al despacho de mi padre. Me apasionó el derecho a raíz del ejercicio profesional. Lo encontré tan fabuloso que cuando llegó el momento de hacer las maletas para irme a Lovaina, dije que no… Y en el despacho de mi padre me especialicé en civil y, concretamente, he ejercido en el ámbito del derecho inmobiliario durante más de 40 años.

Me enamoré de la profesión con el ejercicio práctico de la abogacía y sigo pensando que es la mejor profesión que hay.

¿Cómo nace la vinculación con el ICAB?

Cuando decidí ejercer la profesión de abogado pensé que tenía que vincularme con el Colegio de la Abogacía de Barcelona, porque creí que el Colegio de Abogados cumple una finalidad muy importante, y que apenas se conoce, pero que merece la pena que se sepa.

Empecé como miembro de la Sección de Derecho civil del ICAB. En aquella época, éramos unos pocos -estaban Marius Miró, Montserrat Piñol, Felipe Portabella y yo era el joven del grupo. Entonces, cuando se necesitaba buscar jurisprudencia me ofrecía como voluntario. Luego me pidieron que formara parte de la Comisión de Relaciones con la Administración de Justicia (CRAJ) y más tarde en la Comisión de normativa. Además, también hice de profesor en la Escuela de Práctica Jurídica.

En los años 90 me presenté a las elecciones al ICAB con el equipo de Montserrat Piñol, y perdimos, y en el año 2005 me propusieron ir de vicedecano, en la candidatura

"Conocer la actividad del ICAB y dedicar parte de tu tiempo a la Abogacía es una cosa que deberían hacer todas las personas colegiadas"

liderada por Silvia Giménez-Salinas, y conseguí ser el vicedecano. En 2009 gané las elecciones al decanato y ahora sigo vinculado al ICAB, pero como decano emérito.

¿Qué ha supuesto ser primero vicedecano y después decano del ICAB?
Me vinculé al Colegio y me presenté para formar parte de la Junta de Gobierno del ICAB porque me planteé lo que puedo hacer por el colegio en lugar de lo que el Colegio puede hacer por mí.

Saber lo que hace el colegio y dedicar parte de tu tiempo al Colegio de la Abogacía es una cosa que tendrían que hacer todas las personas colegiadas, porque cuando estás en el colegio ves que hay una fundación que se preocupa de los abogados que no llegan a final de mes, ves los problemas del Turno de Oficio, ves como a través de la normativa se puede influir para que los políticos acepten normas o mejoras de la abogacía en beneficio del derecho de las personas, ya que somos los abogados los que lo ejecutamos las leyes y así impulsamos la Comisión de Normativa. Tenemos una biblioteca fantástica que, además de libros, tiene excelentes bases de datos para consultar. El ICAB ofrece clases de formación que están fuera de todo lugar, con expertos de primer nivel y realmente muy útiles.

Estar al frente del ICAB y poder impulsar medidas para ayudar a los compañeros y mejorar el ejercicio es la mayor satisfacción. Y en cada época hay unos retos distintos para la abogacía.

En mi época nos encontramos con una gran crisis económica y, ante esa situación, te planetas nuevos proyectos: organizamos cursos de formación sobre materias complementarias al derecho, como la gestión del despacho o la apuesta por los idiomas, así como por la internacionalización de los despachos y el networking. Igualmente, ante el colapso de la Administración de Justicia, promovimos la solución alternativa de los conflictos fomentando la mediación y creando la comisión de arbitraje. También creamos la Comisión de Abogados de Empresa (COADE) a petición de los profesionales del sector que reivindicaron su espacio en el sector. Además, en el año 2011 constituimos la Intercol·legial para unificar los intereses de todos los colegios profesionales y potenciar su protagonismo en la sociedad civil. Finalmente, acercamos al ICAB a sectores de la sociedad que no habían participado nunca con la abogacía como el mundo empresarial (ICAB Empenta), la cultura (con las sesiones de Historia y Vida) y a los estudiantes (con el proyecto Justícia i Joves).

Ha compaginado el ejercicio profesional con la docencia durante 43 años, ¿cómo empezó en la docencia y qué le atrapó para compaginarlo?
Empecé en la docencia un poco por casualidad. Gracias a mi padre entré en contacto con la cátedra de Francisco Fernández de Villavicencio, y me animaron a hacer la tesis, pero coincidió que una profesora se casó y me ofrecieron ser el profesor sustituto durante 15 días. Me preparé a fondo para poder impartir aquellas clases sobre derecho civil y cuando volvió la profesora los alumnos pidieron que me quedara: así fue como empecé a ejercer la docencia en diferentes universidades, primero en la Universitat de Barcelona, luego en ESADE y luego en la UIC y durante 43 años.

A través de la docencia he tratado de convencer a los alumnos que el ejercicio de la abogacía es apasionante. Yo me aburrí tanto en la universidad que he intentado explicar derecho de forma que fuera más amena y desde un punto de vista muy práctico...

También he escrito los libros de arrendamiento urbanos para contribuir a la formación. Cuando empecé la docencia sobre esta materia estaba vigente la LAU de 1964 y, posteriormente, se aprobó la del 1994, con lo cual un día me planteé poner ambas legislaciones por escrito y acabé publicando tres libros.

Más allá del derecho y de la docencia, ¿por qué empieza a escribir? ¿Cuántas novelas ha escrito?
He escrito cuatro novelas "El Milagro de la Abejas", "No dejes que nadie robe tus sueños", "El último Rey de Tenerife" y "Bailaré para ti", y una quinta en la que estoy trabajando ahora y otras más me rondan por la cabeza.

Yo empecé a escribir con 12 o 13 años. Tras las clases, normalmente de 17 a 18h teníamos una hora para

estudiar antes de que te vinieran a recoger. Yo en aquel tiempo escribí una novela de unas 90 páginas a mano. Siempre he leído mucho y me ha gustado escribir.

¿Siempre hay un abogado en sus novelas?
Siempre.

¿Por qué?
Porque la abogacía forma una parte importante de mi vida.

¿Y qué porcentaje autobiográfico hay en los abogados de sus novelas?
En las novelas hay siempre parte de autobiografía, pero no está siempre relacionada con el abogado que soy. Yo sé cómo empiezo, pero no sé cómo acabo, porque los protagonistas van haciendo y deshaciendo a su antojo. Entonces, yo formo parte de todos. Cada personaje soy yo, porque me pongo en el papel de todos y cada uno de ellos. Con lo cual, en todos debe haber algo de mí, lo que no es una autobiografía pura y dura, sino que en todos ellos salen de sentimientos o sensaciones que tengo o cosas que he vivido.

¿Cuánto tiempo le dedica a la escritura?
Todas las novelas y los libros los he escrito de 4 o 5 de la mañana hasta las 8 y media y luego me voy al despacho. Cuando estoy escribiendo me sumerjo en la escritura y me olvido de la abogacía y cuando estoy ejerciendo la profesión me olvido de las novelas. Pero es por las noches cuando resuelvo los temas tanto de los dilemas de las novelas como del despacho. Cuando tengo una cuestión que no sé cómo solucionar, los últimos pensamientos antes de dormirme son para intentar deshacer ese nudo. Y por la mañana me despierto con la solución al mismo.

Y luego me tengo que levantar a escribirlo. Y eso me pasaba también de abogado: cuando tenía que hacer una demanda complicada me iba a dormir pensando en ese problema. Y cuando había un "pollo" en el decanato también.

¿Qué es lo más importante cuando escribe una novela?
Lo más importante es que los lectores disfruten. Lo que más aprecio es que la gente me diga que no han podido dejar de leer una novela, que les ha absorbido.

En el último Sant Jordi en el ICAB estuvo firmando libros de su última novela, "Bailaré para ti". ¿Qué destacaría de esta obra?
Empecé a escribir "Bailaré para ti" durante la pandemia y en dos meses la acabé. No me acababa de convencer y entonces la dejé aparcada para escribir "No dejes que nadie robe tus sueños", y cuando la gente me empezaba a preguntar por la obra siguiente retomé el texto de "Bailaré para ti", hasta que me quedé satisfecho con el texto y la publiqué.

Entre las páginas de esta novela descubrirás una historia de amor imposible e intrigas palaciegas en la corte borbónica, pues Luis I, hijo de Felipe V, fue el primer rey de la dinastía borbónica que nació en España. Tras la abdicación de su padre ascendió al trono, pero solo reinó doscientos treinta y dos días. Murió en extrañas circunstancias y los rumores sobre un posible envenenamiento se propagaron.

Si no hubiera estudiado derecho, ¿qué hubiera querido hacer?
Actor de teatro.

¿Qué le gusta hacer en su tiempo libre?
Viajar, leer y hacer deporte. Recientemente he viajado a Australia, me leo una media de 50 libros al año y practico *mountain bike* y golf, a menudo.

LA SUSPENSIÓ DE LES VISTES PER MALALTIA ACREDITADA DEL PROFESSIONAL DE L'ADVOCACIA

L'article 188.1 de la Llei d'enjudiciament civil (LEC) regula la suspensió de les vistes i d'altres actuacions processals amb caràcter excepcional, en limitar-la als supòsits taxats que recull el mateix precepte. No obstant la seva excepcionalitat, aquesta norma va ser modificada pel Reial decret llei 5/2023, de 28 de juny, amb una finalitat essencial: garantir la conciliació de la vida personal i familiar dels professionals de l'advocacia, la procura i els graduats socials, evitar situacions d'indefensió i afavorir el bon funcionament de l'Administració de justícia.

El reforç d'aquesta salvaguarda no només representa una millora en l'equilibri que qualsevol treballador o prestador de serveis ha de poder mantenir entre l'exercici professional i determinats fets de la vida personal i familiar -com ara una situació d'incapacitat temporal, una baixa per naixement i cura de menor, o la resta de supòsits previstos a l'apartat cinquè del mateix precepte, amb remissió també als previstos a l'article 179 LEC-, sinó que constitueix també un avenç en la protecció del dret fonamental a la tutela judicial efectiva.

Aquest dret, consagrat a l'article 24 de la Constitució espanyola, es projecta especialment en el dret de defensa i en la seva connexió intrínseca amb l'actuació dels professionals de l'advocacia. Aquesta vinculació es reconeix en nombrosos textos internacionals sobre el dret a un procediment amb totes les garanties, i ha estat recordada i desenvolupada per la Llei orgànica 5/2024, d'11 de novembre, del dret de defensa.

En aquest context, la reforma introduïda pel Reial decret llei 5/2023 va millorar, tant des de la perspectiva de la conciliació com des de la tutela judicial efectiva, dos àmbits diferenciats: d'una banda, el règim de suspensió de vistes i altres actuacions processals previstes als articles 183 i 188 LEC; de l'altra, el règim d'interrupció dels terminis processals i de suspensió del curs del procediment, regulat als articles 134 i 179 LEC.

Consideracions generals sobre l'article 188.1.5è LEC

Centrant-nos en el règim de suspensió de les vistes, convé recordar algunes consideracions generals en relació amb l'article 188.1.5è LEC, especialment quan concorre, en la persona del professional de l'advocacia, una causa objectiva o de força major.

Aquests supòsits comprenen, essencialment, el naixement i la cura d'un menor, la malaltia greu o l'accident amb hospitalització, la mort de parents fins al segon grau de consanguinitat o afinitat, i la baixa laboral certificada per la Seguretat Social o pel sistema sanitari o de previsió social equivalent.

Una primera qüestió rellevant és l'equiparació entre els diferents règims de previsió social -Seguretat Social o mutualitat correspondent-. Així, per acreditar davant el tribunal una situació d'incapacitat del professional de l'advocacia, caldrà aportar els informes mèdics pertinents i, si escau, el certificat de la mutualitat o el comunicat de baixa de l'INSS, encara que, a la pràctica, l'exigència judicial es circumscriu exclusivament a aquesta darrera, aspecte encara a treballar amb els tribunals.

D'altra banda, la LEC preveu la suspensió en casos d'urgència mèdica quan aquesta es produeixi el mateix dia de l'assenyalament o dins les vint-i-quatre hores immediatament anteriors. En aquests casos, per acordar la suspensió de l'acte processal, serà suficient aportar qualsevol mitjà que permeti al tribunal tenir coneixement de la situació que genera la necessitat de suspendre, sens perjudici de la seva acreditació posterior.

Nou assenyalament i respecte del període de baixa
Una tercera consideració fa referència al termini que s'ha de tenir en compte a l'hora d'efectuar un nou assenyalament, d'acord amb l'article 189 LEC.

En principi, el nou assenyalament s'hauria de fixar per al dia més immediat possible, sense alterar l'ordre dels assenyalaments ja efectuats. Tanmateix, cal respectar en tot cas el període de baixa obligatòria que, per malaltia, naixement o cura de menor, tingui establert la persona professional de l'advocacia, amb els límits previstos a l'article 179.3 LEC: trenta dies en el cas de baixa per malaltia, i sis setmanes posteriors al part en el cas de naixement i cura de menor, per remissió a l'article 48.4 de l'Estatut dels treballadors.

La doctrina del Tribunal Suprem sobre la denegació injustificada de la suspensió
En aquest punt, resulta especialment interessant recordar la Sentència dictada pel Ple de la Sala Primera del Tribunal Suprem núm. 435/2025, de 19 de març, relativa a les conseqüències de denegar injustificadament la suspensió d'un assenyalament per malaltia acreditada del professional de l'advocacia.

La Sala considera que l'article 188.1.5è LEC s'ha d'interpretar, com a regla general, en el sentit que la denegació injustificada de la suspensió d'una vista per malaltia al·legada i documentada per l'advocat provoca la nul·litat de l'actuació. Aquesta conseqüència només quedaria exceptuada quan s'apreciïn circumstàncies vinculades a l'ànim dilatori, l'abús de dret, la mala fe, la manca de diligència o el fet de no haver esgotat les possibilitats raonables de substitució per un altre professional.

Pel que fa a les substitucions, la Sala fa referència a aquesta possibilitat en aquells supòsits en què, dins d'un mateix procediment, hagin intervingut indistintament diversos professionals de l'advocacia, respectant així la relació advocat-client. Tanmateix, i d'acord amb la Llei orgànica del dret de defensa, la substitució d'un professional no pot ser imposada pel tribunal, atès el dret del justiciable, reconegut a l'article 5, a triar lliurement el professional de l'advocacia que l'assistirà en la defensa dels seus interessos.

En la mateixa línia, el "Protocol de criteris orientatius sobre suspensió d'actes judicials per coincidència d'assenyalaments dels advocats i advocades, i per altres causes", signat el 9 de desembre de 2024 entre l'advocacia i la Sala de Govern del Tribunal Superior de Justícia, preveu que la decisió sobre la substitució correspon al justiciable i/o al professional que exerceixi la direcció lletrada de l'assumpte.

A més, la Sala considera que, per apreciar aquesta nul·litat, no cal efectuar un judici sobre un hipotètic resultat d'indefensió material derivat de la inassistència de l'advocat, com preveu l'article 225.3 LEC. De manera diferenciada, l'apartat quart del mateix precepte estableix la nul·litat de l'acte quan aquest es dugui a terme sense la intervenció d'advocat en els casos en què la llei la declari obligatòria.

Es tracta, en definitiva, d'evitar una indefensió estructural. La interpretació efectuada pel Tribunal Suprem resulta més respectuosa amb la seguretat jurídica i amb el dret de defensa mitjançant l'assistència lletrada, especialment arran de l'aprovació de la Llei orgànica del dret de defensa.

Com contactar amb la Comissió de Relacions amb l'Administració i la Justícia (CRAJ)?

936 011 212- EXT.5345 craj@icab.cat

CRAJ
DEFENSA DE L'ADVOCACIA

EL RETO DEL RELEVO GENERACIONAL EN LAS PYMES ESPAÑOLAS

El M&A como instrumento jurídico para la transmisión ordenada de la empresa.

Erik Berges Pereira
Col·legiat núm: 44.727

Más de 1,3 millones de pequeñas y medianas empresas españolas se enfrentarán en la próxima década al reto de encontrar continuidad. El M&A -fusiones y adquisiciones- constituye un cauce jurídico contrastado para canalizar de manera ordenada la transmisión de la empresa y preservar buena parte del tejido productivo del país.

UNA BRECHA GENERACIONAL DE PROPORCIONES HISTÓRICAS

España cuenta con cerca de 2,9 millones de PYMES, que representan más del 99% del tejido empresarial y generan en torno al 65% del empleo privado. Sobre ese pilar se cierne, sin embargo, una sombra demográfica: el INE sitúa por encima del 40% la proporción de empresarios autónomos y propietarios de pymes que superan los 55 años, y una parte nada desdeñable rebasa los 65.

El problema no se reduce a la edad del titular. Lo que compromete la continuidad es la ausencia de un plan de sucesión estructurado: apenas el 20% de las empresas familiares supera el traspaso a la segunda generación y solo el 10% alcanza la tercera, según el Consejo Superior de Cámaras de Comercio.

Las causas se encadenan -falta de preparación de los herederos, dispersión familiar, resistencia del fundador a soltar el mando, escasa cultura de planificación- y se agravan por la limitada implantación de figuras concebidas para ordenar la sucesión, como el protocolo familiar (Real Decreto 171/2007) o los pactos de socios del artículo 29 del texto refundido

de la Ley de Sociedades de Capital. El resultado es inquietante: miles de negocios viables desaparecen no por falta de valor, sino por falta de relevo, con una pérdida que es a un tiempo empresarial, social y económica.

EL M&A COMO HERRAMIENTA DE CONTINUIDAD EMPRESARIAL

El mercado de fusiones y adquisiciones, tradicionalmente identificado con las grandes corporaciones, ofrece soluciones jurídicamente consolidadas para la transmisión ordenada de la PYME. La venta total o parcial, la entrada de un socio industrial o financiero o la integración en un grupo más amplio se canalizan a través de figuras reguladas en el texto refundido de la Ley de Sociedades de Capital (Real Decreto Legislativo 1/2010, de 2 de julio) y, en lo relativo a las modificaciones estructurales, en el Real Decreto-ley 5/2023, de 28 de junio, que transpone la Directiva (UE) 2019/2121. Este marco permite preservar la actividad de la empresa y las relaciones laborales -en virtud del régimen de sucesión de empresa del artículo 44 del Estatuto de los Trabajadores- y, cuando concurran los requisitos, acogerse al régimen de neutralidad fiscal del Capítulo VII del Título VII de la Ley del Impuesto sobre Sociedades.

Para el empresario que ha dedicado su vida a un proyecto, transmitirlo no es una mera decisión económica: confluyen dimensiones patrimoniales, reputacionales y, con frecuencia, sucesorias y familiares que exigen un tratamiento técnico riguroso.

LA ARQUITECTURA JURÍDICA DE LA OPERACIÓN

Pocas operaciones mercantiles concentran una densidad normativa comparable. Detrás de lo que el cliente percibe como "vender la empresa" se despliega una sucesión de actos jurídicos cuya correcta ejecución condiciona la validez, la eficacia y la seguridad del negocio.

El núcleo es el contrato de compraventa de participaciones o acciones -el SPA-. En él se delimitan el objeto de la transmisión, las condiciones suspensivas, los mecanismos de ajuste de precio (locked box o completion accounts), las cláusulas de earn-out y los pactos de no competencia o permanencia. Sobre ese andamiaje se construyen las manifestaciones y garantías (representations and warranties) y las cláusulas de indemnización: qué declara el vendedor, con qué cuantías, durante cuánto tiempo y con qué franquicias. La frontera entre lo declarado y lo silenciado es donde, con notable frecuencia, se origina la litigiosidad post-cierre.

Pieza imprescindible es la due diligence en sus vertientes legal, fiscal, laboral y de cumplimiento. La identificación de contingencias -protección de datos al amparo del Reglamento (UE) 2016/679 y de la Ley Orgánica 3/2018, obligaciones laborales y tributarias, litigios pendientes, licencias administrativas- permite ajustar el precio, condicionar el cierre o blindar al comprador mediante cláusulas específicas de indemnización. Cuando, tras la operación, permanezcan socios relevantes, no podrá obviarse la negociación de un pacto de socios que ordene el gobierno de la sociedad resultante.

LA PLANIFICACIÓN TEMPRANA COMO EXPRESIÓN DE DILIGENCIA DEBIDA

Quien planifica con tres o cinco años de antelación la transmisión de su negocio dispone del margen necesario para ordenar la estructura societaria, adecuar el régimen fiscal, resolver contingencias latentes y dotar a la empresa de la transparencia documental y contable que toda operación exige. Quien se ve forzado a actuar por circunstancias sobrevenidas -enfermedad, incapacidad, conflicto societario o crisis sectorial- afronta la negociación desde una posición notoriamente más débil.

REFLEXIÓN FINAL

El relevo generacional en la pequeña y mediana empresa española no es un fenómeno puramente empresarial: es una cuestión que interpela al ejercicio profesional de la abogacía y al conjunto del Derecho mercantil. La continuidad de miles de negocios -y, con ella, la del empleo, la actividad económica y la recaudación tributaria que sostienen- dependerá, en buena parte, de que el ordenamiento se aplique con rigor y de que los operadores jurídicos sepan acompañar al empresariado en una decisión particularmente sensible. Lo que está en juego no es solo la suerte individual de cada compañía, sino la solidez de un tejido empresarial que la sociedad española ha tardado décadas en construir.

HABITATGE, SEGURETAT JURÍDICA I DRETS SOCIALS: EL DEBAT EUROPEU PASSA PER BARCELONA

Alba Ródenas
Col·legiada núm. 22.556 i vocal de la Comissió de Relacions Internacionals de l'ICAB

Helen Pino
Col·legiada núm. 34.932 i vocal de la Comissió de Relacions Internacionals de l'ICAB

Les **Trobades de Barcelona – Memorial Jacques Henry** s'han consolidat com un dels principals fòrums europeus de reflexió jurídica sobre habitatge, regulació i drets socials. Organitzades per l'Il·lustre Col·legi de l'Advocacia de Barcelona (ICAB) amb la col·laboració de la Fédération des Barreaux d'Europe (FBE), **les jornades de 2026, sota el títol "Housing challenges: international perspectives on legal certainty and social rights"**, han situat en el centre del debat una qüestió clau: com garantir l'accés a l'habitatge sense comprometre la seguretat jurídica ni desincentivar la inversió.

Celebrades a Barcelona el dia 8 de maig de 2026 a la seu de l'ICAB, la trobada va reunir representants de l'advocacia internacional, acadèmics, eurodiputats i experts en dret immobiliari i urbanístic. Des de la seva concepció, el programa va posar de manifest la voluntat d'abordar la crisi de l'habitatge des d'una perspectiva transversal i comparada, integrant tant la regulació nacional com les dinàmiques europees i transfrontereres.

Al llarg de les sessions es va evidenciar que l'habitatge ha deixat de ser una qüestió estrictament econòmica o urbanística per esdevenir un veritable desafiament jurídic europeu. Factors com l'increment sostingut dels preus,

les dificultats d'accés al crèdit, la tensió del mercat del lloguer o l'impacte dels allotjaments turístics han obligat els Estats a repensar els seus models de regulació. Aquest procés genera tensions inevitables entre la protecció dels drets socials i la necessitat de preservar un marc normatiu estable i previsible que afavoreixi la inversió i la col·laboració publico privada.

Un dels eixos centrals del debat va ser l'emancipació juvenil. Espanya continua situant-se entre els països europeus on els joves abandonen més tard la llar familiar, amb una mitjana propera als trenta anys. Aquesta realitat respon a factors estructurals com l'elevat cost de l'habitatge, la precarietat laboral i les dificultats d'accés al finançament hipotecari, que condicionen de manera decisiva l'autonomia dels joves.

En aquest context es van analitzar diverses mesures adoptades a Espanya per facilitar l'accés a l'habitatge, com el bo de lloguer jove o les línies d'avals impulsades per l'ICO per a la compra de la primera residència. Igualment, el debat fiscal va ocupar un espai destacat, especialment pel que fa a l'impacte de l'Impost de Transmissions Patrimonials, que, segons diversos participants, continua situant Espanya entre els països amb major càrrega fiscal en l'adquisició d'un primer habitatge.

La comparació amb altres ordenaments europeus va permetre identificar models regulatoris diversos. França es va presentar com un sistema d'orientació clarament intervencionista, amb polítiques públiques que combinen el control dels lloguers amb exigències en matèria de sostenibilitat energètica. Itàlia, per la seva banda, manté un model tradicionalment protector de l'arrendatari, amb contractes de llarga durada que prioritzen l'estabilitat residencial. En canvi, el Regne Unit ha orientat les seves reformes cap a la transparència del mercat del lloguer i la protecció davant pràctiques abusives, amb iniciatives legislatives destinades a millorar les condicions d'habitabilitat i reforçar la confiança dels arrendataris.

La regulació dels lloguers turístics també va ocupar un paper central. Espanya, i especialment Catalunya, es consideren un dels principals laboratoris europeus en aquesta matèria, amb mecanismes com els índexs de referència per limitar els preus del lloguer, registres específics per a habitatges d'ús turístic i règims sancionadors per garantir el compliment de la normativa.

SEGURETAT JURÍDICA

Més enllà de les diferències entre sistemes, un dels conceptes clau que va emergir amb força és el de seguretat jurídica. Tant institucions com professionals de l'advocacia van coincidir a assenyalar que l'estabilitat normativa és un requisit essencial per al bon funcionament dels mercats residencials. La manca de predictibilitat legislativa pot afectar negativament la confiança dels operadors econòmics, dificultar la cooperació entre el sector públic i privat i frenar inversions necessàries a llarg termini.

PARTICIPACIÓ DE REPRESENTANTS D'ORGANITZACIONS INTERNACIONALS

La trobada va comptar també amb la participació de representants d'**organitzacions internacionals com la Union of European Lawyers (UAE), la International Bar Association (IBA), la Union Internationale des Avocats (UIA) i la International Association of Young Lawyers (AIJA)**, tots ells van coincidir a destacar la crisi de l'habitatge com un dels grans reptes estructurals de la Unió Europea.

En l'àmbit institucional, va intervenir **Borja Giménez Larraz, diputat del Parlament Europeu i ponent de la Comissió Especial sobre la crisi de l'habitatge**, aportant una visió basada en dades i en l'impacte social real de la problemàtica.

TESTIMONI D'UNA DONA AFGANESA REFUGIADA A CATALUNYA

Un dels moments més significatius de les jornades va ser el **testimoni d'una dona afganesa refugiada a Catalunya, que va evidenciar les conseqüències directes de la manca de protecció efectiva dels drets fonamentals**. La seva intervenció va recordar que el dret a l'habitatge no és només una categoria jurídica o econòmica, sinó un element essencial vinculat a la dignitat, la seguretat i la integració social de les persones.

En definitiva, les Trobades de Barcelona-Memorial Jacques Henry van tornar a posar de manifest la capacitat de la ciutat per esdevenir un espai de diàleg jurídic internacional i un veritable laboratori d'idees sobre els grans reptes europeus. En un context de forta tensió residencial, el debat ja no se centra en si cal regular, sinó en com fer-ho de manera equilibrada, conciliant drets socials, estabilitat institucional i confiança econòmica. Aquest és, sens dubte, un dels grans reptes jurídics que afrontarà Europa en els pròxims anys.

EL LEGAL BRUNCH POSA EL FOCUS EN LA SALUT MENTAL DE L'ADVOCACIA JOVE

Elena Medina
Col·legiada núm. 46544 i membre de la Comissió de Salut Emocional de l'ICAB

En el marc de les Trobades de Barcelona –Memorial Jacques Henry va tenir lloc, el 9 de maig, el Legal Brunch, dedicat a una qüestió tan necessària com urgent: la salut mental de l'advocacia jove. L'acte va posar el punt final a unes jornades marcades pel debat, l'intercanvi d'experiències i la voluntat de construir espais professionals més humans, sostenibles i conscients.

La sessió va destacar per una organització acurada i per la qualitat de les intervencions, que van permetre abordar aquesta realitat des d'una perspectiva plural i comparada. Representants de diversos col·legis d'advocats d'arreu d'Espanya i d'Europa van compartir projectes, iniciatives i aprenentatges entorn del benestar emocional, la prevenció del desgast professional i l'acompanyament dels joves advocats i advocades en els primers anys d'exercici.

Un dels principals valors de la trobada va ser, precisament, poder escoltar experiències molt diverses: iniciatives que han funcionat amb èxit, programes que han generat impacte real entre els col·legiats i col·legiades, però també projectes que no van prosperar com s'esperava o que van evidenciar la dificultat de transformar una preocupació compartida en mesures efectives i sostingudes en el temps. Aquesta mirada honesta va enriquir especialment el debat, perquè va permetre fugir de solucions simplistes i entendre que la salut mental dins la professió exigeix compromís, continuïtat i capacitat d'avaluació crítica.

Al llarg de la jornada es va posar de manifest que l'advocacia en general, i en concret la jove, afronta pressions específiques: l'alta exigència tècnica, la competitivitat, la precarietat en determinats entorns, la dificultat de conciliar i la normalització d'un ritme professional sovint incompatible amb el benestar personal. Davant d'això, els col·legis professionals tenen l'oportunitat -i també la responsabilitat- d'impulsar espais de suport, sensibilització i prevenció.

El Legal Brunch va ser, en definitiva, una sessió enriquidora i necessària, que va contribuir a situar la salut mental al centre de la conversa institucional de l'advocacia jove. La principal conclusió va ser molt clara: cal impulsar iniciatives amb convicció, però també mantenir una vigilància activa i un punt crític que permeti valorar què funciona, què cal millorar i com garantir que aquestes polítiques tinguin un impacte real.

Amb aquesta trobada, les Jornades Jacques Henry van concloure amb una reflexió de gran valor per al present i el futur de la professió.

RESPONSABILITAT SOCIAL CORPORATIVA

El Col·legi de l'Advocacia de Barcelona (ICAB) destina una secció de la Revista Món Jurídic a donar a conèixer iniciatives o entitats sense ànim de lucre per acostar projectes de caràcter social a les persones col·legiades.

DIT I FET, ACOMPANYANT PERSONES

L'Associació **Dit i fet** és una entitat sense ànim de lucre fundada l'any 1987 i profundament vinculada al barri Gòtic de Barcelona. La seva missió és contribuir a la construcció d'una societat més justa, inclusiva i cohesionada, en què totes les persones puguin exercir els seus drets i desenvolupar el seu projecte vital en condicions de dignitat i igualtat d'oportunitats.

La nostra tasca se centra en l'acompanyament de persones en situació o risc d'exclusió social, principalment homes majors de cinquanta anys que han experimentat processos de sensellarisme o exclusió residencial. Sovint es tracta de persones amb trajectòries vitals marcades per situacions de pobresa, la pèrdua o fragilitat dels vincles socials i familiars, problemes de salut física o mental, experiències d'institucionalització o períodes prolongats de vida al carrer. Aquestes circumstàncies condicionen les seves oportunitats de participació social i poden dificultar l'accés i l'exercici efectiu dels seus drets.

Malgrat això, entenem que aquestes experiències no defineixen les persones, sinó que formen part de la seva història de vida. Cada persona ha desenvolupat recursos, habilitats i estratègies per afrontar contextos especialment complexos. Per aquest motiu, a **Dit i fet** situem la persona al centre de la intervenció i reconeixem el valor dels seus coneixements i experiències. Considerem que qualsevol procés d'acompanyament només és significatiu quan es construeix des del respecte pels temps, les decisions i la trajectòria personal de cadascú.

Des de la nostra perspectiva, el sensellarisme és una realitat multidimensional que no es pot explicar exclusivament a partir de factors individuals. És el resultat de la interacció de condicionants socials, econòmics, polítics i relacionals que poden limitar l'accés a drets bàsics com l'habitatge, la salut, els suports socials o la participació comunitària. Per aquest motiu, adoptem una mirada integral que permet comprendre les situacions d'exclusió dins del seu context, allunyant-nos de visions simplificadores o culpabilitzadores.

El nostre model d'intervenció es basa en la defensa dels drets de les persones i en la construcció d'una relació d'acompanyament fonamentada en la confiança, la proximitat i el respecte mutu. Acompanyar implica oferir els suports necessaris perquè cada persona pugui mantenir el protagonisme sobre la seva pròpia vida i prendre decisions d'acord amb les seves necessitats, capacitats i expectatives.

Entenem l'autonomia com un procés dinàmic que es construeix al llarg del temps. L'objectiu no és promoure una independència absoluta, sinó afavorir que les persones puguin desenvolupar el seu dia a dia amb el màxim grau possible de participació i autodeterminació, comptant amb els suports que puguin necessitar en cada moment.

L'habitatge és una peça clau d'aquest procés, no tant com una finalitat en si mateixa, sinó com un espai que possibilita la recuperació de l'estabilitat, la construcció de vincles i el desenvolupament d'un projecte de vida. Igualment, la quotidianitat esdevé un espai privilegiat d'aprenentatge i creixement compartit, on les activitats del dia a dia contribueixen a reforçar competències personals, recuperar la confiança i afavorir la participació comunitària. En aquest sentit, els residents a **Dit i fet** esdevenen un veí més del barri Gòtic de Barcelona.

FUNCIONS PÚBLIQUES ICAB

DADES SOBRE DEONTOLOGIA, HONORARIS, ESTRANGERIA I TORN D'OFICI

En aquesta secció de Món Jurídic, de caràcter semestral, us presentem un nou document relacionat amb les funcions públiques de l'ICAB, amb dades i criteris que poden ser d'interès procedents dels Departaments de Deontologia, Honoraris, Estrangeria i Torn d'Ofici.

DEONTOLOGIA: L'EVOLUCIÓ DEL SECRET PROFESSIONAL: DE LA PARAULA A LA INVIOLABILITAT DEL DOCUMENT

L'exercici de l'advocacia al segle XXI ens situa davant d'un escenari de transformació profunda on les garanties clàssiques de la nostra professió s'han de reafirmar davant de noves formes d'intrusió, especialment en l'àmbit administratiu i fiscal. Com a fruit de les reflexions compartides en les darreres XVII Jornades de les Juntes de Govern a Puigcerdà, es fa palesa la necessitat de trencar amb una visió "romàntica" i gairebé obsoleta del secret professional, limitada a la paraula reservada o al xiuxiueig dins d'un despatx, per abraçar una realitat on l'advocacia és, per damunt de tot, documental i digital.

El secret professional no és un privilegi del professional de l'advocacia, sinó un dret fonamental del ciutadà i una garantia instrumental del dret a la defensa. Aquesta "muralla" protegeix la relació de confiança absoluta entre advocat i client. A Catalunya, el marc normatiu que defineix l'abast d'aquest deure-dret és la Normativa de l'Advocacia Catalana, que en el seu capítol sisè estableix: "El secret professional és un dret i un deure del professional de l'advocacia. Per raó del secret professional es limita l'ús de la informació reservada rebuda del/de la client/a a les necessitats de la seva defensa i s'exclou revelar-la, excepte en els casos d'aixecament del secret. Es considera informació reservada la rebuda del/de la client/a en l'exercici de la professió en qualsevol de les seves modalitats...".

Aquesta regulació pròpia ens recorda que el secret empara tota la informació, amb independència del suport, i que el professional no pot ser obligat a declarar sobre fets o notícies coneguts per raó de la seva actuació.

Aquesta protecció ha estat reforçada per la Llei Orgànica 5/2024, d'11 de novembre, del Dret de defensa (LODD), que en el seu article 16.1 proclama: "Todas las comunicaciones mantenidas entre un profesional de la abogacía y su cliente tienen carácter confidencial y solo podrán ser intervenidas en los casos y con los requisitos expresamente recogidos en la ley".

La gran amenaça actual no resideix només en la citació d'un advocat, sinó en l'intent de l'Administració de saltar-se el secret requerint directament al client els documents elaborats pel lletrat (dictàmens, informes d'estratègia o notes de negociació). La Circular 1/2026 del Consejo General de la Abogacía Española (CGAE) és contundent al respecte: si el document està protegit pel secret al nostre despatx, també ho està quan el lliurem al client. L'Administració no pot requerir coactivament aquests documents, ja que fer-ho buidaria de contingut el dret de defensa.

Si el secret professional és la muralla que protegeix la intimitat del ciutadà, el deure de confidencialitat és el "pont" que permet la negociació entre companys. Sovint s'utilitzen com a sinònims, però la futura Normativa de l'Advocacia Catalana (NAC) aposta per una distinció conceptual clara amb conseqüències disciplinàries. Mentre que el secret professional és inalienable i persisteix fins i tot després de cessar la relació contractual, la confidencialitat es refereix a la reserva sobre les comunicacions mantingudes amb l'advocat de la part contrària. Aquest pont és el que permet negociar sense por que les propostes o reconeixements fets en un marc de transacció siguin utilitzats posteriorment als tribunals.

La NAC estableix que aquesta informació no pot ser facilitada als clients respectius ni aportada als tribunals sense autorització expressa de tots els intervinents. La vulneració d'aquesta reserva en les negociacions extrajudicials no ha de ser vista com una simple descortesia, sinó com una infracció greu, perquè sense confidencialitat no hi ha negociació possible i, sense negociació, col·lapsem el sistema judicial.

Davant de requeriments administratius o pressions externes, els Col·legis hem de respondre amb fermesa. L'emparament col·legial ha de ser l'escut que protegeixi el professional quan se li exigeix revelar dades reservades. L'aixecament del secret, tal com preveu la normativa catalana, és un acte excepcional que només la Junta de Govern pot autoritzar quan el seu manteniment causi una lesió notòriament injusta i greu.

L'advocacia del segle XXI exigeix una protecció del secret professional més robusta que mai. Hem de ser conscients que cada vegada que permetem que una esquerda s'obri en la muralla del secret o que un tauló caigui del pont de la confidencialitat, estem deixant el dret de defensa en mans de la conveniència de l'Administració.

HONORARIS: MODIFICACIÓ DE LES COSTES PROCESSALS EN LA LLEI ORGÀNICA 1/2025, DE 2 GENER, DE MESURES EN MATÈRIA D'EFICIÈNCIA DEL SERVEI PÚBLIC DE JUSTÍCIA: ELIMINACIÓ DE LA NECESSITAT DE SOL·LICITAR EL DICTAMEN DEL COL·LEGI D'ADVOCATS (ART. 246.1 LEC); LA CONDEMNA EN COSTES EN ELS INCIDENTS D'IMPUGNACIÓ DE LES COSTES (ART. 246.3 I 4 LEC) I SUPÒSIT DE CONDEMNA EN COSTES A FAVOR DE QUI LITIGA AMB EL BENEFICI DE JUSTÍCIA GRATUÏTA (ART. 394.3 LEC).

Algunes de les modificacions rellevants, en matèria de taxació de costes, que introdueix La Llei Orgànica 1/2025, de 2 de gener, que va entrar en vigor el 3 d'abril de 2025, són les següents:

1.- La relativa a l'art. 246.1 de la LEC, respecte a l'eliminació de la necessitat de sol·licitar el dictamen del Col·legi d'advocats en el cas d'impugnació per excessives de les costes relatives a plets testimonis quan ja s'hagi emès l'informe.

En aquest sentit, **l'art. 246.1 LEC** vigent disposa:

"Si la taxació s'impugnés per considerar excessius els honoraris dels advocats o les advocades, s'escoltarà en el termini de cinc dies a l'advocat o advocada de què es tracti i, si no acceptés la reducció d'honoraris que se li reclama, es passarà testimoni de les actuacions, o de la part d'aquestes que resulti necessari, al Col·legi d'Advocats per a que emeti informe. No serà necessari en l'àmbit de l'article 438 bis quan ja s'hagi emès informe prèviament, llevat que resulti justificat per la concurrència de circumstàncies diverses de les tingudes en compte pel Col·legi d'advocats per a l'elaboració de l'informe previ."

2.- La relativa als articles 246.3 i 4 de la LEC, respecte a la condemna en costes en els incidents d'impugnació de les costes per indegudes i excessives.

A aquests efectes, **l'art. 246 LEC**, en els seus apartats 3 i 4, disposa:

"3. El lletrat o la lletrada de l'Administració de Justícia, a la vista del que s'ha actuat i dels dictàmens emesos, ha de dictar decret mantenint la taxació realitzada o, si s'escau, ha d'introduir les modificacions que consideri oportunes.

4. Quan sigui impugnada la taxació per haver-s'hi inclòs partides de drets o honoraris indegudes, o per no haver-se inclòs en aquelles despeses degudament justificades i reclamades, el lletrat o lletrada de l'Administració de Justícia ha de donar trasllat a l'altra part per tres dies perquè es pronunciï sobre la inclusió o exclusió de les partides reclamades.

El lletrat o la lletrada de l'Administració de Justícia ha de resoldre en els tres dies següents mitjançant un decret. Davant d'aquesta resolució podrà ser interposat recurs directe de revisió i contra la interlocutòria resolent el recurs de revisió no es pot interposar cap recurs.

Si la impugnació referida a l'apartat 1 o en aquest apartat és totalment desestimada, les costes de l'incident s'han d'imposar a la part impugnant si ha obrat amb abús del servei públic de Justícia, o al professional que va impugnar la taxació perquè s'incloguessin despeses que considerava degudament justificades o reclamades. Si és total o parcialment estimada, s'han d'imposar, també en el cas que hagi obrat amb abús del servei públic de Justícia, al perit o la part a què defensi l'advocat o advocada els honoraris dels quals s'hagin considerat excessius o indeguts".

En conseqüència, d'acord amb la modificació introduïda per la Llei Orgànica 1/2025, de 2 de gener, en els incidents d'impugnació de les costes per excessives o indegudes, les costes s'imposaran:

• **Al professional**, únicament quan aquest hagi impugnat la taxació per no haver-se inclòs despeses degudament justificades i reclamades, i la seva impugnació sigui totalment desestimada.

• **A la part:** En el supòsit que s'hagi impugnat la taxació, o bé per haver-s'hi inclòs partides de drets o honoraris indegudes o bé per considerar excessius els honoraris de la defensa lletrada, i la impugnació sigui totalment desestimada, les costes s'imposaran a la part impugnant.

En el supòsit que s'hagi impugnat la taxació, o bé per haver-s'hi inclòs partides de drets o honoraris indegudes o bé per considerar excessius els honoraris de la defensa lletrada, i la impugnació sigui totalment o parcialment estimada, les costes s'imposaran a la part a qui defensi l'advocat o advocada els honoraris dels quals s'hagin considerat indeguts o excessius.

No obstant, en tots dos supòsits es requereix que la part hagi obrat amb abús del servei públic de justícia.

3.- La relativa a l'art. 394.3 de la LEC, respecte als supòsits de condemna en costes a favor de qui litiga amb el benefici de justícia gratuïta.

A tal efecte, **l'art. 394.3 LEC** vigent, en el seu paràgraf tercer, disposa:

"Quan la part beneficiada en costes sigui titular del dret d'assistència jurídica gratuïta, les mateixes hauran de ser abonades a les persones professionals que s'hagin designat per a la seva representació i direcció jurídica, que estaran obligades a retornar les quantitats eventualment percebudes a càrrec de fons públics per la seva intervenció en el procés. A aquests efectes, es comunicarà per l'Oficina judicial als col·legis professionals corresponents aquesta circumstància."

Per tant, si bé la regla general és que la titularitat del dret de crèdit de les costes processals és del justiciable i no dels professionals intervinents, la Llei Orgànica 1/2025, de 2 de gener, preveu de forma expressa com a excepció a aquesta el supòsit en què la part afavorida en costes litiga amb el benefici de justícia gratuïta, en quin cas la titularitat del dret de crèdit d'aquestes passa a ser dels professionals designats pel Torn d'Ofici, amb l'única obligació de retornar les quantitats percebudes a càrrec de fons públics.

ESTRANGERIA: REPERCUSSIÓ DEL PACTE EUROPEU DE MIGRACIÓ I ASIL SOBRE L'AUTORITZACIÓ DE RESIDÈNCIA PER RAONS HUMANITÀRIES CONCEDIDA PER APLICACIÓ DE L'ARTICLE 128.1 A) DEL REGLAMENT D'ESTRANGERIA

La Llei 12/2009, de 30 d'octubre, reguladora del dret d'asil i de la protecció subsidiària, preveu en l'article 37.b) autoritzar l'estada o residència a Espanya del sol·licitant de protecció internacional quan no se li ha admès o se li ha denegat la sol·licitud, si concorren raons humanitàries; i en l'article 46.3 contempla autoritzar al sol·licitant de protecció internacional la seva permanència en territori si conflueixen raons humanitàries diferents de les assenyalades en l'estatut de protecció subsidiària. A tal efecte, l'article 31.3 del Reial Decret 203/1995, pel qual s'aprova el Reglament d'aplicació de la Llei 5/1984, reguladora del dret d'asil i de la condició de refugiat, estableix que el Ministre de l'Interior, a proposta de la Comissió Interministerial d'Asil i Refugiat, pot autoritzar la permanència a Espanya de l'interessat perquè sol·liciti l'autorització de residència deguda.

Les persones estrangeres autoritzades pel Ministre de l'Interior a romandre a Espanya, conforme els articles 37.b) i 46.3 citats amunt, poden sol·licitar l'autorització de residència per raons humanitàries contemplada en l'article 128.1 a) del Reial Decret 1155/2024, pel qual s'aprova el Reglament d'estrangeria.

El dia 12 de juny de 2026 va entrar en vigor el Pacte Europeu de Migració i Asil en Europa, amb la vocació de crear un espai únic de migració i asil mitjançant l'aplicació unifor-

me del conjunt de les normes que l'integren. Entre aquestes normes està el Reglament (UE) 2024/1347 del Parlament Europeu i del Consell, de 14 de maig de 2024. Aquest reglament (que té per objecte establir les normes relatives a: (a) els requisits pel reconeixement de nacionals de tercers països o apàtrides com beneficiaris de protecció internacional; (b) a un estatut uniforme pels refugiats o per a les persones que puguin acollir-se a protecció subsidiària; i (c) al contingut de la protecció internacional concedida) permet en el seu article 2, relatiu a l'àmbit d'aplicació material, que els Estats membres concedeixin estatuts humanitaris nacionals a nacionals de tercers països i a apàtrides, sempre que no comportin risc de confusió amb la protecció internacional. A aquests estatuts humanitaris no els resulta d'aplicació el Reglament 2024/1347.

L'autorització de residència per raons humanitàries de l'article 128.1 a) del RD 1155/2024 es pot considerar com un estatut humanitari nacional, atenent a la nota informativa del Ministeri de l'Interior sobre la concessió o renovació de les autoritzacions de residència temporal per raons humanitàries de protecció internacional.

Tenint en compte el requisit de no confusió exigit per l'article 2 del Reglament 2024/1347, el Ministeri de l'Interior ja no autoritzarà ni renovarà estatuts de residència temporal per raons humanitàries de protecció internacional, perquè indueix a confusió que aquell, com autoritat responsable en protecció internacional, després de denegar una petició de protecció internacional, autoritzi la residència per motius diferents a la concessió d'aquesta protecció.

La conseqüència d'aquesta decisió és la no concessió ni la renovació d'autoritzacions de residència temporal per raons humanitàries de protecció internacional a partir del 12 de juny de 2026, encara que la presentació de la sol·licitud de protecció internacional fos anterior a aquesta data.

Per no perjudicar els titulars d'un estatut de residència temporal per raons humanitàries, aquests poden transitar per la passarel·la de l'article 191 del RD. 1155/2024 per arribar a una autorització de residència i treball.

L'article 191 regula la modificació de l'autorització de residència temporal a una autorització de residència i treball, de manera que les persones estrangeres que es troben a Espanya en situació de residència temporal poden sol·licitar una autorització de residència temporal i treball. Tanmateix, el seu apartat setè limita la petició de modificació: no la permet per determinades autoritzacions de residència temporal. En la redacció prístina d'aquest article es prohibia la modificació de l'autorització de residència temporal per circumstàncies excepcionals de l'article 128.1, el que implicava que els titulars d'una autorització de residència temporal per raons humanitàries concedia per l'aplicació de l'article 37.b) o 46.3 de la Llei 12/2009 no podien modificar la seva autorització per obtenir una autorització de residència i treball.

Així doncs, la transició requeria excloure-les de la limitació de l'article 191.7. El Reial Decret 316/2026, de 14 d'abril, que va entrar en vigor el 16 d'abril de 2026, ha modificat l'article 191.7 per permetre sol·licitar una autorització de residència i treball als titulars d'un estatut de residència temporal per raons humanitàries.

En paral·lel, la Secretaria d'Estat de Migracions ha dictat les instruccions SEM 1/2026, sobre la transició des de l'estatut de persona beneficiària d'una autorització de residència temporal per circumstàncies excepcionals per raons humanitàries concedida a l'empara de l'article 128.1 a) del Reglament de la Llei Orgànica 4/2000, d'11 de gener, "amb el fi d'assegurar una aplicació homogènia de la normativa d'estrangeria".

De conformitat amb aquestes instruccions:

a. Les persones estrangeres titulars d'una autorització de residència temporal per circumstàncies excepcionals per raons humanitàries, concedida a l'empara de l'article 128.1 a) del Reglament d'Estrangeria, poden sol·licitar una autorització de residència temporal i treball transcorregut el primer any de vigència de la seva autorització, en els termes assenyalats en la instrucció.

b. Quan el titular de l'autorització de residència temporal per circumstàncies excepcionals per raons humanitàries, concedida a l'empara de l'article 128.1 a) del Reglament, sigui una persona estrangera menor d'edat, s'aplicarà l'article 159 o 160 del Reglament d'estrangeria, depenen si el menor ha nascut o no en territori espanyol, de conformitat amb el que indica la instrucció.

TORN D'OFICI: COMPROMÍS, DIGNITAT I FUTUR: CONCLUSIONS DE LES IX JORNADES D'ASSISTÈNCIA JURÍDICA GRATUÏTA

El passat mes de juny van tenir lloc les IX Jornades d'Assistència Jurídica Gratuïta, organitzades pel CGAE a Salamanca. A les jornades es va debatre el present i el futur d'un pilar fonamental de l'estat de dret com és la justícia gratuïta. Sota una premissa clara (la justícia gratuïta és un servei públic essencial per a la cohesió social, la garantia de drets i la confiança institucional) les conclusions de les jornades exigeixen de manera unànime una reforma integral que dignifiqui la figura de l'advocacia d'ofici i garanteixi la sostenibilitat del sistema.

L'escletxa de la vulnerabilitat i el "treball invisible"

Un dels punts més rellevants objecte de debat fou l'assistència lletrada d'ofici en relació amb els col·lectius més vulnerables. Tot i els avenços normatius en la seva protecció, aquest esforç ha recaigut desproporcionadament sobre els professionals adscrits al servei. Com més complexa és la situació personal del justiciable, més formació, temps i disponibilitat es requereix per dur a terme la defensa dels seus drets. Malgrat això, el sistema actual continua limitat a barems insuficients que només remuneren actuacions professionals concretes, deixant una immensa quantitat de feina imprescindible completament invisible i no retribuïda.

Davant d'aquest escenari, es va alertar de l'existència d'un risc imminent de fallida del sistema provocat per la progressiva reducció del nombre de professionals que presten el servei degut, entre d'altres raons, a l'increment de procediments realitzats i no compensats. La conclusió és taxativa: la justícia gratuïta no es pot continuar sostenint sobre el treball gratuït de l'advocacia d'ofici. Tot allò que és d'obligat compliment per llei s'ha de poder cobrar de forma puntual i suficient.

Cap a una nova llei de mínims i l'emparament professional

A les jornades també es va reclamar la necessitat d'una nova Llei d'Assistència Jurídica Gratuïta, que enguany compleix 30 anys, que fixi uns criteris de mínims per a la compensació econòmica de les actuacions dels lletrats i lletrades. Aquesta regulació ha d'assegurar la igualtat retributiva en tot l'Estat, permetent alhora marges de discrecionalitat autonòmica.

Així mateix, es va abordar la problemàtica que pateixen els Col·legis i els professionals a causa de les situacions d'abús del dret per part d'usuaris querulants. La saturació de sol·licituds i reclamacions infundades genera un desgast extrem i compromet la defensa efectiva. Per això, es demana una valoració individualitzada, cas per cas, en les peticions de canvi de professional de l'advocacia, de manera que es trobi un equilibri entre el dret del justiciable a sol·licitar un canvi d'advocat/da, la defensa del professional davant de reclamacions infundades i les distorsions provocades al servei.

Valor social, adaptabilitat i unitat

L'advocacia d'ofici té una funció constitucional que és desconeguda per la societat, produint-se entre d'altres, una situació d'absolut desemparament envers els professionals d'ofici que intervenen en casos mediàtics. Així mateix, cal posar en valor el compromís dels professionals i dels col·legis de l'advocacia, la implicació dels quals fa possible que el sistema s'adapti a crisis dures i complexes (com les recents crisis migratòries) garantint l'accés a la justícia en tots els territoris.

Finalment, a les jornades les associacions van tenir una participació activa, fent-se una crida a la unitat de tot el col·lectiu per avançar en la millora i la dignificació de la professió. Perquè la defensa dels interessos de la ciutadania demana, inexorablement, defensar la dignitat de tots els professionals d'ofici que presten el servei.

BIBLIOTECA

LA BIBLIOTECA DE L'ICAB US RECOMANA ELS SEGÜENTS LLIBRES PER A LA TARDOR

Des de Món Jurídic us recomanem un conjunt d'obres no jurídiques escrites majoritàriament per persones col·legiades de l'ICAB per aquesta tardor. Si heu publicat recentment una novel·la, un recull de contes o poesies i voleu donar-lo a conèixer a través de Món Jurídic, us animem a enviar-nos un correu electrònic a monjuridic@icab.cat amb la portada i una ressenya de l'obra. També és necessari que faciliteu un exemplar a la Biblioteca per ampliar la col·lecció d'obres no jurídiques escrites per juristes.

Totes les batalles. Memòries, per Magda Oranich
Editorial Columna Edicions
Amb una veu lúcida, valenta i profundament humana, les memòries de Magda Oranich recorren més de mig segle d'història del nostre país a través de l'experiència d'una dona que mai no va defugir els reptes. Un testimoni imprescindible sobre la repressió franquista, les conquestes democràtiques i el paper determinant de qui va contribuir a transformar la societat catalana.
Oranich és advocada, activista incansable i una de les grans protagonistes de la lluita per les llibertats i els drets humans a Catalunya. Durant el franquisme va defensar presos polítics, dones represaliades, menors i col·lectius perseguits, com el moviment LGTBI, assumint riscos personals i professionals en un context de repressió. L'autora és testimoni privilegiat -i sovint protagonista- d'episodis cabdals com la Caputxinada, la tancada de Montserrat o les Jornades Catalanes de la Dona. En les seves memòries, l'autora recorre la seva trajectòria vital i professional, estretament vinculada als profunds canvis que han marcat el context històric, com ara la Transició. Al llarg d'aquest recorregut, Oranich posa de manifest el seu ferm compromís amb la justícia, des de la lluita contra la pena de mort fins a la modernització del dret civil.

Nunca Me Marcharé, per Vicente Magro Servet
Autopublicada a Amazon
L'obra del magistrat de la Sala Segona del Tribunal Suprem Vicente Magro planteja un relat de la vida després de la mort, una història de ciència-ficció que dibuixa la mort no com un destí inevitable, sinó com un problema tècnic que podria resoldre's, en aquest cas, amb ajuda de la intel·ligència artificial. La novel·la segueix dues persones amb càncer terminal a qui els comuniquen que els queden tot just dos o tres mesos de vida. Així, els protagonistes de l'obra opten per afrontar el destí final des d'una convicció singular: que després de morir, d'alguna manera continuaran vinculats als que estimen.
Acompanyats per un psicòleg, intenten preparar els seus familiars més íntims per a un duel menys devastador. No ho fan per ells, sinó pels altres: una mare que deixarà orfe el fill de vint-i-un anys, familiars que s'enfronten a la pèrdua total. D'aquesta manera, l'autor introdueix el concepte de transhumanisme com a possibilitat de la "immortalitat" mitjançant la intel·ligència artificial, transferint la ment humana a un suport digital perquè la persona ja no depengui del cos biològic, de manera que encara que el cos mori, la consciència continuaria existint en un sistema artificial, aconseguint així una forma "d'immortalitat tecnològica".

Adiós Vida. Historia de un resiliente, per Francisco Blázquez Martínez
Autopublicada a Amazon
L'obra gira entorn del Javier, un advocat de causes perdudes que ha construït la seva vida convençut que sempre seria capaç de resistir qualsevol adversitat. Tot canvia quan li diagnostiquen una malaltia rara sense cura. És en aquest moment en què el Javier posa a prova totes les seves certeses i s'enfronta inevitablement al seu passat, marcat per les ferides d'una infantesa difícil i amb el que haurà de reconciliar-se des de la proximitat de la mort. Així, el protagonista de la novel·la inicia un viatge íntim de memòria i reconciliació. Recorda el nen que va aprendre a conviure amb la por, l'home que va amagar les seves ferides rere la lluita constant i el pare que encara busca el perdó.
Una història emocionant sobre la capacitat de superar el dolor, resiliència i la necessitat de trobar sentit a la vida quan el temps sembla esgotar-se.

BIBLIOTECA

Aquesta secció conté una sel·lecció d'obres adquirides i incorporades darrerament al catàleg de la Biblioteca. Per consultar-les cal demanar-les indicant: autor, títol i signatura topogràfica (per ex.788-13 o també [324.4(46)Hor]).

REVISTES

Anuario de los mercados y la competencia
Editor: Madrid: CNMC, Comisión Nacional de los Mercados y la Competencia
ISSN: 3101-3546
Periodicitat: Anual
Primer número: 2025
Accés lliure Biblioteca Digital

Empresas y trabajadores: revista de derecho del trabajo y de la seguridad social
Editor: Madrid: Marcial Pons Ediciones Jurídicas y Sociales, SA ; Sagardoy Abogados
ISSN: 3101-3937
Periodicitat: Semestral
Primer número: Núm. 1 (2025)
Accés lliure Biblioteca Digital

Monogràfics:
"Directiva (UE) 2024/2853, de 23 de octubre, sobre responsabilidad por los daños causados por productos defectuosos", En: Actualidad jurídica Iberoamericana, n. 24, febrero 2026, 247 p.
Accés lliure Biblioteca Digital

"Empresa familiar: del conflicto a la planificación sucesoria", En: Revista de derecho patrimonial, n. extraord. 2026, xx p.
Accesible només des de la Sala Multimèdia de la Biblioteca

"Reto de la sostenibilidad de las pensiones tras el proceso de reformas: certezas, inseguridades y valores", En: Revista de derecho de la seguridad social, n. extraord. 8, 2026, 317 p.
Accés lliure Biblioteca Digital

MONOGRAFIES

DRET ADMINISTRATIU

Contencioso-administrativo: comentarios y jurisprudencia/ coordinador: José Luis Requero Ibáñez. 3ª ed.. Las Rozas (Madrid): Sepín, 2026. 2 vol. [351.95(46)Con]

Manifiesto sobre migración y asilo= Manifest on migration and asylum: Propuesta alternativa a la propuesta de Directiva del Parlamento Europeo y del Consejo sobre entrada, circulación y estancia irregulares en la Unión= Alternative drafting to the proposal for a Directive of the European Parliament and of the Council on Unauthorised entry, transit and stay in the Union. Valencia: Tirant lo Blanch: Grupo de Estudios de Política Criminal, 2026. [351.756.7(4-672UE)Man]

Origen geográfico y calidad productiva/ directores: Ángel Martínez Gutiérrez y Trinidad Vázquez Ruano. Las Rozas (Madrid): Sepín, 2026. [351.773(46)Ori]
eBook Biblioteca Digital

PUJOLRÀS I POMÉS, JAUME
El reconeixement de la naturalesa com a subjecte de drets: l'ordenament jurídic espanyol com a cas d'estudi. Tarragona: Publicacions URV, 2026. [351.777.6(46)Puj]

Régimen jurídico de la vivienda y vías procesales para la protección y recuperación/ María Nieves Jiménez López (directora); Francesc Pérez Tortosa (coordinador). Barcelona: Atelier, 2026. [351.778.53(46)Reg]

Tratado de régimen jurídico básico del sector público y procedimiento administrativo común/ director: Eduardo Gamero Casado; coordinadores: Severiano Fernández Ramos, Julián Valero Torrijos. Valencia: Tirant lo Blanch, 2026. 3 vols. [35.077.3(46)"2015"Tra]
eBook Biblioteca Digital

VISA CASES, MARIÀ DE
Traslados de residuos de envases de plástico y economía circular: procedimientos y mecanismos de control en origen y destino. Tarragona: Publicacions URV, 2025. [351.777.61(46)Vis]

DRET CIVIL

ALONSO-CUEVILLAS SAYROL, JAUME
La divisió de patrimonis conjugals al règim de separació de béns. Barcelona: Societat Catalana d'Advocats de Familia, 2026. [347.626.6(46.71)Alo]

BENITO OSMA, FÉLIX, CARBAJO CASCÓN, FERNANDO, GUERRERO LEBRÓN, MARÍA JESÚS [I 9 MÉS]
Seguros de responsabilidad civil de administradores y directivos (D&O). Valencia: Tirant lo Blanch, 2026. [347.72.036.04(46):347.764.1Ben]
eBook Biblioteca Digital

30º Congreso Responsabilidad Civil y Seguro: 14-15 Mayo 2026: El congreso decano de RC y seguro. Las Rozas (Madrid): Sepín: Il·lustre Col·legi de l'Advocacia de Barcelona, 2026. [347.51(46)(063)Con]

DAZA GARCÍA, MERCEDES
Cláusulas abusivas en el préstamo hipotecario: la respuesta de los tribunales. Barcelona: Atelier, 2026. [347.441(46):347.278Daz]
eBook Biblioteca Digital

Guía práctica del alquiler/ Leopoldo J. Gómez Zamora, dirección. Valencia: Tirant lo Blanch, 2026. [347.453.3(46)(036) Gui] Biblioteca Digital

JUÁREZ TORREJÓN, ÁNGEL
El contrato de hipoteca inmobiliaria. Barcelona: Atelier, 2026. [347.277(46)Jua]

Jurisprudencia de la Sala de lo Civil del Tribunal Supremo: año 2025. Las Rozas (Madrid): Sepín, 2026. [347.6(46)Jur]

LÓPEZ-DÁVILA AGÜEROS, FÉLIX
La acción reivindicatoria sobre bienes inmuebles: opinión, encuesta jurídica, jurisprudencia comentada, consultas, jurisprudencia y formularios. Las Rozas

Recurs electrònic eBook Biblioteca Digital

Per a més informació consulteu el Catàleg de la Biblioteca

(Madrid): Sepín, 2026. [347.23(46):347.922Lop]

LLODRÀ GRIMALT, FRANCESCA
Exili i dones juristes -civilistes- dels països catalans: xarxes relacionals i connexions simbòliques a la recerca d'una genealogia femenina. A Coruña (Galicia): Colex, 2026. [ID-388]
eBook Biblioteca Digital

MARTÍN FUSTER, JESÚS
La colación en nuestro sistema sucesorio: su relación con la computación y la imputación: análisis de los principales problemas prácticos. Barcelona: Atelier, 2026. [347.664(46)Mar]

MARTÍNEZ NADAL, APOL·LÒNIA
El control de la oferta ilegal de alquiler de corta duración: del Reglamento (UE) 2024/1028 al Real Decreto 1312/2024. Valencia: Tirant lo Blanch, 2026. [347.453.3(46):338.48Mar]
eBook Biblioteca Digital

RUIZ-RICO ARIAS, MARÍA DOLORES
Delación y aceptación hereditarias: análisis de los principales problemas prácticos. Barcelona: Atelier, 2026. [347.66(46)Rui]

TORRES PEREA, JOSÉ MANUEL DE
La economía de datos y los menores: hacia una actualización del principio del interés superior del menor en la era digital. Valencia: Tirant lo Blanch, 2026. [347.157(46):004.7Tor]
eBook Biblioteca Digital

DRET CONSTITUCIONAL

Constitución Española y derecho financiero: estudios en memoria de Ángel Aguallo Avilés/ directoras: Esther Bueno Gallardo y Ana Molina Lebron; coordinadora: Julia López Espejo. Madrid: Agencia Estatal Boletín Oficial del Estado, 2026.
eBook Biblioteca Digital

Constitucionalismo de género en América Latina/ editoras: Francisca Pou Giménez, Ruth Rubio Marín, Verónica Undurraga Valdés. Valencia: Tirant lo Blanch, 2026. [ID-383]

El derecho a la protección de datos en la encrucijada: transparencia y lucha contra la corrupción en la era algorítmica/ editoras: Rosario García Mahamut, Beatriz Tomás Mallén, Mónica Arenas Ramiro; coordinador: Jorge Viguri Cordero. Valencia: Tirant lo Blanch, 2026. [342.738(46)"2018":004.8Der]

Derechos humanos en crisis/ director: José Díaz Lafuente; coordinador: Eder Van Pelt. Valencia: Tirant lo Blanch, 2026. [DH-342.7Der]

DRET FISCAL

DURÁ GARCÍA, LUIS J.
Fiscalidad internacional de artistas y deportistas. Valencia: Tirant lo Blanch, 2026. [351.855.3:796Dur]
eBook Biblioteca Digital

Estudios sobre la interacción entre el derecho financiero de la Unión Europea y el de sus Estados miembros: Libro homenaje al profesor doctor Don Adriano Di Pietro/ coordinador: Alejandro Menéndez Moreno. Valencia: Tirant lo Blanch, 2026. [336(4-672UE)Est]

Fiscalidad de la vivienda y del alojamiento turístico/ dirección: Pablo Chico de la Cámara, Rosa Fraile Fernández. Valencia: Tirant lo Blanch, 2026. [347.453.3(46):336.22Fis]
eBook Biblioteca Digital

GPS fiscal/ dirección: Pablo Chico de la Cámara; autores: Carmen Banacloche Palao, Pablo Chico de la Cámara, Ana D'Ocón Espejo [i 2 més]. 2ª ed.. Valencia: Tirant lo Blanch, 2026. [PRA]
eBook Biblioteca Digital

HARANA SUANO, ESTEFANÍA
El IVA en el contexto de la economía digital: pasado, presente y futuro de la tributación indirecta del e-commerce. Valencia: Tirant lo Blanch, 2026. [336.226.32(46):004.7Har]

DRET INTERNACIONAL

HERNÁNDEZ SIERRA, ANA
La legalidad de las sanciones de la Unión Europea: la revolución discreta de la jurisprudencia del Tribunal de Justicia de la Unión Europea en materia de medidas restrictivas. Valencia: Tirant lo Blanch, 2026. [341.645(4-672UE)Her]
eBook Biblioteca Digital

PALAU FONT, TOMÀS
Control de los estándares de valoración probatoria y motivación judicial en el contexto de la justicia europea. Barcelona: Atelier, 2026. [341.98(4-672UE)Pal]

Seguridad y defensa en las sociedades occidentales del siglo XXI/ directores: Estefanía Jerónimo Sánchez-Beato, Miguel Ángel Sendín García. Valencia: Tirant lo Blanch, 2026. [341.232.1Seg]

DRET LABORAL

CANALDA CRIADO, SERGIO
El nuevo paradigma del diálogo social en la Unión Europea. Valencia: Tirant lo Blanch, 2026. [331(4-672UE)Can]

GPS prevención de riesgos laborales: puntos críticos/ dirección de la obra: Carlos Alfonso Mellado, Ignacio Rosat Aced. Valencia: Tirant lo Blanch, 2026. [PRA]
eBook Biblioteca Digital

31 Jornadas: Derecho del Trabajo y de la Seguridad Social: a debate las últimas novedades laborales y de la Seguridad Social: sustantivas, procesales y jurisprudenciales. Las Rozas (Madrid): Sepín, 2026. [331(46)(063)Jor]
eBook Biblioteca Digital

MISEROL FONT, BERNAT
El arte de celebrar un juicio laboral: manual (nada académico) de práctica judicial social. Barcelona: Atelier, 2026. [331.16(46)Mis]

SIERRA VILLAÉCIJA, ALBERTO, SANTIAGO HIDALGO, JOSÉ F.
La pensión de jubilación a la luz de la jurisprudencia

BIBLIOTECA

Aquesta secció conté una sel·lecció d'obres adquirides i incorporades darrerament al catàleg de la Biblioteca. Per consultar-les cal demanar-les indicant: autor, títol i signatura topogràfica (per ex.788-13 o també [324.4(46)Hor]).

reciente. Las Rozas (Madrid): Sepín, 2026. [368.43(46)Sie]

ZAFRA MATA, DIEGO
Control digital empresarial y prueba electrónica: especial referencia a la videovigilancia y al registro fonográfico. Las Rozas (Madrid): Sepín, 2026. [331.16(46)"2011":347.94Zaf]

DRET MERCANTIL

ABRIL RUBIO, ANTONIO
El transporte multimodal y la responsabilidad del operador. Valencia: Tirant lo Blanch, 2026. [347.763(46)Abr]
eBook Biblioteca Digital

BERTOLÁ NAVARRO, ICIAR (COORD.), RIBÓN SEISDEDOS, EUGENIO, FIERRO RODRÍGUEZ, DIEGO
Guía práctica de la Ley 10/2025, de 26 de diciembre, por la que se regulan los servicios de atención a la clientela: legislación, cuadros comparativos, doctrina, artículos de opinión, esquema y preguntas y respuestas. Las Rozas (Madrid): Sepín, 2026. [347.731(46)(036)Ber]

CAMPUZANO LAGUILLO, ANA BELÉN, SANJUÁN, ENRIQUE
GPS concursal: guía profesional. 8ª ed.. Valencia: Tirant lo Blanch, 2026. [PRA]
eBook Biblioteca Digital

I Congreso Hispano-Luso de derecho de sociedades y crisis empresariales: homenaje al prof. Doutor Jorge Manuel Coutinho de Abreu/ director, Fernando Carbajo Cascón; coordinador, Martín González-Orús Charro. Valencia: Tirant lo Blanch; Salamanca: Universidad de Salamanca, 2025. [347.72(46:469)(063)Con]
eBook Biblioteca Digital

LÓPEZ PÉREZ, NATALIA
Guía práctica de propiedad intelectual para tu negocio. Valencia: Tirant lo Blanch, 2026. [347.78(46)(036)Lop]

El procedimiento concursal/ directores, Enrique Sanjuán y Muñoz, Ana Belén Campuzano Laguillo; coordinadoras, Carmen de Vivero de Porras, Ana Armijo Pliego. Las Rozas (Madrid): Sepín, 2026. [347.736(46)"2022"Pro]

DRET PENAL

ALAMÀ PERALES, RAQUEL
Fraude fiscal y blanqueo de capitales. Valencia: Tirant lo Blanch, 2026. [343.359(46)"2015"Ala]
eBook Biblioteca Digital

BAIXAULI FERNÁNDEZ, ALBERTO
La naturaleza jurídica de la responsabilidad civil ex delicto y su influencia en la determinación del plazo de prescripción. Valencia: Tirant lo Blanch, 2026. [343.296(46)"2015"Bai]
eBook Biblioteca Digital

Impactos de las políticas de reparación en diferentes grupos de víctimas desde una perspectiva longitudinal/ directora: Gema Varona Martínez. Valencia: Tirant lo Blanch, 2026. [343.98Imp]
eBook Biblioteca Digital

Jóvenes extranjeros en el sistema penal: claves para una política criminal inclusiva/ Elisa García-España, directora; Jacqueline Carvalho da Silva, Bertha Verónica Prado-Manrique, Elena Rivera Rodríguez, coordinadores. Valencia: Tirant lo Blanch, 2026. [343.224.1(46)Jov]
eBook Biblioteca Digital

Nuevas tendencias del derecho penal y la criminología/ director: José León Alapont. Valencia: Tirant lo Blanch, 2026. [343.9(46)Nue]
eBook Biblioteca Digital

PEREZ CEPEDA, ANA ISABEL
Hacia un derecho penal de la sostenibilidad. Valencia: Tirant lo Blanch, 2026. [343.2(46):504Per]

PUYOL MONTERO, JAVIER
El compliance, la gestión de crisis y la resiliencia corporativa. Valencia: Tirant lo Blanch, 2026. [657(46)Puy]
eBook Biblioteca Digital

PUYOL MONTERO, JAVIER
Estudios de derecho de compliance 3. Valencia: Tirant lo Blanch, 2026. [657(46)Puy]
eBook Biblioteca Digital

PUYOL MONTERO, JAVIER, PÉREZ MARTELL, ROSA, FRANCO BLANCO, CARLOS
Los riesgos en el ámbito del compliance. Valencia: Tirant lo Blanch, 2026. [657(46)Puy]
eBook Biblioteca Digital

RODRÍGUEZ FERNÁNDEZ, RICARDO
Responsabilidad penal de las personas jurídicas: análisis dogmático y jurídico: críticas y propuestas de reforma: especial referencia a la imposición de penas y al Derecho comparado. Las Rozas (Madrid): Sepín, 2026. [343.222:347.19Rod

RUIZ BLAY, GUILLERMO
El delito de insolvencia fraudulenta. Valencia: Tirant lo Blanch, 2026. [343.535(46)"2015"Rui]
eBook Biblioteca Digital

DRET PROCESSAL

BALCERZAK, FILIP
Arbitraje de energías renovables: implicaciones de la experiencia española para el derecho internacional de inversiones. Valencia: Tirant lo Blanch, 2026. [347.918(46)Bal]

CARO HERRERO, GABRIEL
Eficiencia procesal y recurso de amparo. Valencia: Tirant lo Blanch, 2026. [342.565.1(46)Car]

DOMINGO DE LA FUENTE, VIRGINIA
El futuro de la justicia restaurativa: cuando la justicia escucha. Las Rozas (Madrid): Sepín, 2026. [343.1(46):304Dom]

Estudios sobre el Estatuto Orgánico del Letrado de la Administración de Justicia: principales aspectos y últimas reformas: XXXVII Jornadas de la Fe Pública Judicial, Valencia del 3 al 5 de junio de 2026/ Jaime Font de Mora Rullán, Diego Fierro Rodríguez, coordinadores. Las Rozas (Madrid): Sepín, 2026. [347.97(46)(063)Est]

FERRERES COMELLA, VÍCTOR
Elogio del derecho: diálogos sobre los fundamentos del derecho y la justicia. Barcelona: Arpa, 2026. [347.97Fer]

HERNÁNDEZ JIMÉNEZ, NOEMÍ
Trastorno mental y proceso penal: estudio de la capacidad procesal. Barcelona: Atelier, 2026. [343.1(46):347.155Her]

La prueba testifical a examen: interrogatorio, memoria, engaño y garantías procesales/ director: Pedro Manuel Quesada López. Barcelona: Atelier, 2026. [347.943(46)"2015"Pru]

PULIDO MANUZ, PEDRO PABLO
Las medidas cautelares sobre la persona jurídica en el proceso penal español. Barcelona: Atelier, 2026. [343.126(46)"2015"Pul]

SABATTINI, ANTHONY ÁNGELO
Guía procesal para procuradores: Ley Orgánica 1/2025, de 2 de enero, de Medidas en Materia de Eficiencia del Servicio Público de Justicia: perspectiva práctica desde la Procura. A Coruña (Galicia): Colex, 2026. [347.964.1(46)"2025"Sab]
eBook Biblioteca Digital

URIARTE VALIENTE, LUIS MARIA
La intervención judicial de las comunicaciones: análisis de cuestiones prácticas. Valencia: Tirant lo Blanch, 2026. [343.132(46)"2015":342.738Uri]
eBook Biblioteca Digital

DRETS DIGITALS

CANO HURTADO, MARÍA DOLORES
La transmisión mortis causa del patrimonio digital: la llamada herencia digital: estudio de derecho español y comparado. Valencia: Tirant lo Blanch, 2026. [347.65:004.7Can]
eBook Biblioteca Digital

Inteligencia Artificial, protección de los derechos humanos y crisis del multilateralismo/ Marta Hernández Ruiz, directora. Valencia: Tirant lo Blanch, 2026. [DH-342.7:004.8Int]

LOMINCHAR JIMÉNEZ, JOSÉ
El analista de inteligencia en acción: rol, competencias y estrategia del análisis en la era de la complejidad. Valencia: Tirant lo Blanch, 2026. [347.77(46):004.8Lom]

MARTÍN ALÁEZ, FRANCISCO JAVIER
Propiedad intelectual, plataformas e inteligencia artificial en el Mercado Único Digital: en busca de la responsabilidad perdida. Barcelona: Atelier, 2026. [347.785(4-672UE):004.8Mar]
eBook Biblioteca Digital

La Transformación digital al servicio de la sociedad y del medio ambiente/ directores: Ricardo J. Palomo Zurdo, Marta Villar Ezcurra, Manuel M. Molina López. Valencia: Tirant lo Blanch, 2026. [347.7(46):004.7Tra]
eBook Biblioteca Digital

RECENSIONS

Guía práctica: un año de exigencia de los MASC: más de 140 resoluciones judiciales, acuerdos interpretativos, legislación, preguntas y respuestas/ coordinador: Miguel Guerra Pérez. Las Rozas (Madrid): Sepín, 2026. [347.4(46)"2025"(036):304Gui]

El títol d'aquesta obra descriu per si mateix el seu contingut i finalitat. Obra eminentment pràctica presentada en forma de guia amb resolucions judicials, acords interpretatius, legislació, preguntes i respostes. La finalitat és clara, la matèria en la pràctica, no tant. El passat 3 d'abril es va complir el primer aniversari de l'entrada en vigor de la LO 1/2025, de 2 de gener, coneguda popularment com a Llei MASC, quant a la seva condició de pressupost de procedibilitat en les demandes civils i mercantils. L'esperit de la norma general és clar, no obstant, nombrosos especialistes d'àmbits molt diversos (família, propietat horitzontal menors, assegurances, etc.), han posat en relleu dubtes, contradiccions i incerteses en l'aplicació del nou règim. En la guia que avui recomanem els coordinadors aborden aquestes qüestions des d'una triple perspectiva: recopilació i ordenació d'acords interpretatius de les CCAA, classificació i indexació de diferents resolucions de les Audiències provincials i, finalment, recopilació dels més recents articles doctrinals amb més de 99 preguntes i respostes. En definitiva, s'intenta facilitar un sistema d'informació i actualització als professionals de l'advocacia amb la finalitat d'examinar l'evolució interpretativa d'una norma cabdal i revolucionària, però que, alhora, ha generat moltes preocupacions en la comunitat jurídica.

MORA ASTABURUAGA, AITOR
La manipulación digital en la contratación con consumidores: un enfoque jurídico y empírico sobre el diseño engañoso de interfaces digitales. Barcelona: Atelier, 2026. [347.731(46):004.7Mor]
eBook Biblioteca Digital

En el llibre que avui recomanem s'examina la incidència de determinades tècniques de disseny de les anomenades interfaces en els processos de contractació en línia, amb especial atenció al seu impacte sobre la transparència de la informació precontractual i la formació del consentiment. L'enfocament de l'estudi es fa des d'una vessant jurídica i des d'una vessant empírica; aquesta doble perspectiva fa que l'obra posi de manifest les limitacions del model informatiu tradicional en l'entorn digital i planteja la necessitat de revisar les eines de protecció del consumidor per adequar-les a les noves formes de contractació en l'economia digital. Dividit en tres extensos capítols, l'autor veritable expert en la matèria parteix de l'anàlisi de les mancances de la informació contractual per finalitzar en l'exposició de la necessitat d'establir un marc normatiu segur per lluitar contra el disseny enganyós, enumerant prèviament les conclusions de l'estudi empíric dels patrons obscurs en les plataformes streaming de vídeo sota demanda; complex, tot i que apassionant pels professionals d'aquesta branca jurídica.

Los retos del derecho de sucesiones en Europa/ Vincenzo Barba, María Elena Cobas Cobiella, María Luisa Palazón Garrido, directores; Ettore William di Mauro, María del Pilar Taberner Arroyo, coordinadores. Valencia: Tirant lo Blanch, 2026. [347.65:341.9Ret]
eBook Biblioteca Digital

Obra coral, que compte amb tres Directors i dos Coordinadors veritables experts en Dret Successori. L'obra que avui presentem i recomanem queda estructurada en quatre parts temàtiques fonamentals: 1) estudi de la llegítima des de diferents perspectives, 2) el testament i la capacitat de testar, 3) la successió digital i 4) al dret internacional privat des de la vessant de la "europeïtzació" en matèria de successions. En total un amplíssim i exhaustiu estudi que es presenta com el resultat d'un intens treball de col·laboració acadèmica entre diferents equips de investigació. Dissenyat com una eina de gran utilitat tant per a la comunitat científica, com per a la pràctica forense, notarial i registral, aquesta obra que avui recomanem aspira a ser una guia de referència per aquells busquen claus rigoroses i crítiques amb les que afrontar els reptes que plantegen la pluralitat de models successoris, la protecció de les persones vulnerables, la digitalització del patrimoni i la creixent mobilitat transfronterera de bens i persones. En les seves pàgines hi trobarem propostes de reforma i reflexions envers l'adaptació de les institucions tradicionals a les realitats familiars i patrimonials del s. XXI.

D'UN COP D'ULL

TOMÀS DE MONTAGUT ESTRAGUÉS, NOU ACADÈMIC NUMERARI DE L'ACADÈMICA DE JURISPRUDÈNCIA I LEGISLACIÓ DE CATALUNYA

L'Acadèmia de Jurisprudència i Legislació de Catalunya va celebrar el 22 de juny de 2026 la sessió solemne de cloenda del curs acadèmic 2025-2026, un acte que va tenir com a moment central l'ingrés de Tomàs de Montagut Estragués com a nou acadèmic numerari de la Corporació. L'esdeveniment va comptar amb l'assistència de les diputades de la Junta de Govern de l'ICAB Natalia Martí i Natalia Centella. Per altra banda, el 16 de juny, l'Acadèmia va celebrar al Palauet Casades la sessió "La ciutat de Barcelona i el seu dret", organitzada en el marc de la Setmana de les Acadèmies. Entre els assistents figuren la directora general de Dret de la Generalitat de Catalunya, Immaculada Barral Viñals, i la diputada de l'ICAB Vanessa Sánchez Balboa.

PRESENTADA A LA BIBLIOTECA DE L'ICAB L'OBRA "NUNCA ME MARCHARÉ", DEL MAGISTRAT DEL TS VICENTE MAGRO

La Biblioteca de l'ICAB va acollir el dia 13 de juliol de 2026 la presentació del llibre "Nunca me Marcharé", amb l'autor de l'obra, el magistrat de la Sala Segona del Tribunal Suprem Vicente Magro. El vicedegà de la Corporació, Jorge Navarro, i el vicepresident de la Comissió d'Advocats de Responsabilitat Civil i Assegurances de l'ICAB, l'advocat Xavier Coca, van acompanyar el magistrat en la taula presidencial.

MAX ARIAS, ADVOCAT I EXDIPUTAT DE L'ICAB, RECONEGUT AMB LA MEDALLA AL TREBALL PRESIDENT MACIÀ

Max Arias, advocat amb més de 34 anys d'exercici i amb una destacada trajectòria en l'àmbit del Dret Laboral, exdiputat de l'ICAB, professor dels Màsters de Dret Laboral, Successions i Família i de l'Escola de Pràctica Jurídica del Col·legi i exdirector de la revista Món Jurídic va ser premiat amb la Medalla al Treball President Macià, que reconeix les persones que dins del món del treball han destacat per les seves qualitats, mèrits o pels serveis prestats en benefici dels interessos generals. El president de la Generalitat, Salvador Illa, el conseller d'Empresa i Treball, Miquel Sàmper, així com el secretari general de Treball, Francisco Ramos, van estar presents a l'acte. La diputada Vanessa Sánchez va assistir-hi en representació de l'ICAB.

CELEBRAT A L'ICAB L'ACTE D'ASSIGNACIONS DE DESPATXOS DE L'ADVOCACIA ALS JUTGES I JUTGESSES EN PRÀCTIQUES DE LA 76a PROMOCIÓ DE L'ESCOLA JUDICIAL

L'ICAB va acollir l'1 de juliol l'acte d'assignacions de despatxos de l'advocacia als jutges i jutgesses en pràctiques de la 76a promoció de l'Escola Judicial. Es tracta d'una activitat formativa organitzada per la Comissió de Relacions amb l'Administració i la Justícia (CRAJ) i l'Escola Judicial –que es duu a terme des de fa dècades–, i a través de la qual els alumnes que acaben d'aprovar l'oposició de judicatura poden conèixer de prop com és el dia a dia de l'exercici professional de l'advocacia. L'acte va comptar amb la participació de la degana de l'ICAB, Cristina Vallejo, el vicedegà, Jorge Navarro, el director de l'Escola Judicial, Francisco Segura, i la directora del Servei de Selecció i Formació Inicial de l'Escola Judicial, Marta Sánchez-Ocaña.

D'UN COP D'ULL

L'ICAB ACULL EL SEMINARI INTERNACIONAL "LA CARTA DE LA UE EN LA PRÀCTICA LEGAL"

Amb l'objectiu d'aprofundir en la comprensió de la Carta dels Drets Fonamentals de la Unió Europea, l'ICAB va acollir el mes de juny de 2026 el seminari internacional "La Carta de la UE en la pràctica legal", una sessió organitzada conjuntament per la Corporació i l'Acadèmia de Dret Europeu (ERA). L'acte va comptar amb la presència de la diputada de la Junta de Govern de l'ICAB Cristina Díaz-Malnero.

EL GRUP DE MÚSICA CLÀSSICA DE L'ICAB CAPTIVA ELS COL·LEGIATS AMB EL CONCERT "VIVALDI"

El Pati de Columnes del Palauet Casades va ser l'escenari on es va celebrar el concert "Vivaldi", que va oferir el Grup de Música Clàssica del Col·legi sota la direcció del col·legiat Adrián Foulon. L'espectacle va captivar els nombrosos assistents, entre els quals cal destacar la presència dels diputats de l'ICAB Cristina Crespo i Lluís Rodríguez Pitarque.

"À LA FRANÇAISE", EL REPERTORI MUSICAL QUE VA OFERIR LA CORAL DE L'ICAB AMB MOTIU DEL SEU TRADICIONAL CONCERT D'ESTIU

La Coral de l'ICAB va celebrar el dia 14 de juliol el seu tradicional Concert d'Estiu a la Basílica de la Concepció de Barcelona. Sota la direcció d'Òscar Salvador i amb Juan Diego Fidalgo al piano, el grup coral va interpretar el repertori "À la française". En aquesta ocasió, la temàtica escollida per la Coral va coincidir amb el "14 Julliet", Festa Nacional de França. Per part de la Junta de Govern, van assistir al recital els diputats i diputades Quim Clavaguera, Cristina Crespo, Lluís Rodríguez Pitarque i Vanessa Sánchez Balboa.

L'EQUIP DE FUTBOL DE L'ICAB PARTICIPA EN EL XVII CAMPIONAT D'ESPANYA DE FUTBOL 11 D'ADVOCATS

L'equip de futbol de l'ICAB va participar en el XVII Campionat d'Espanya de Futbol 11 d'Advocats, un torneig que es va celebrar a Santander els dies 18, 19 i 20 de juny. El diputat de la Junta de Govern Lluís Rodríguez Pitarque va assistir al campionat per donar suport a l'equip col·legial. El València va guanyar el torneig.

RESPONSABILITAT SOCIAL CORPORATIVA

El Col·legi de l'Advocacia de Barcelona (ICAB) destina una secció de la Revista Món Jurídic a donar a conèixer iniciatives o entitats sense ànim de lucre per acostar projectes de caràcter social a les persones col·legiades.

AMICS DEL MOVIMENT QUART MÓN CATALUNYA

ACOMPANYANT FAMÍLIES EN EL SEU PROCÉS D'INCLUSIÓ

L'any 1997, dues noies van desplegar un llençol entre les caravanes de l'assentament de les Glòries, hi van posar llibres i joguines i van començar a teixir vincles amb infants i famílies en situació d'exclusió social i residencial. D'aquelles trobades i del compromís voluntari va néixer l'Associació Amics del Moviment Quart Món Catalunya, acompanyant famílies que vivien en assentaments de Barcelona i Badalona.

Més de vint-i-cinc anys després, continuem visitant les famílies allà on viuen, en assentaments, naus, locals, caravanes i altres formes d'habitatge inestable. Les visites i l'acompanyament són l'eix vertebrador de la nostra intervenció, compartint temps i preocupacions, i construint relacions de confiança. Acompanyar no és decidir per ningú, sinó caminar al costat de cada família, respectant les seves decisions i reconeixent-la com a protagonista del seu procés.

També fem reforç escolar amb infants i adolescents, activitats de lleure i orientació educativa i laboral. Treballem en xarxa amb centres educatius, serveis socials, administracions i entitats, i promovem accions de sensibilització i incidència per fer visible una realitat sovint amagada.

Una part important de la nostra tasca és facilitar l'accés a recursos i serveis. Donem suport en tràmits relacionats amb l'empadronament, la sanitat, l'escolarització, les prestacions socials, l'estrangeria o l'habitatge. Ho fem perquè els procediments són complexos, molts serveis estan saturats i, massa sovint, drets que haurien d'estar garantits, a la pràctica, no ho estan. Oferim informació, orientació i suport perquè les persones puguin prendre decisions i fer valer els seus drets, sense substituir-ne la veu ni la capacitat d'acció.

AMICS DEL MOVIMENT QUART MÓN

Aquest acompanyament es desenvolupa en un context d'exclusió residencial que afecta milers de persones. A data de juny de 2026, 2.502 persones viuen en assentaments a Catalunya. Només a Barcelona, 298 persones viuen en assentaments i 182 en locals, 80 de les quals són menors d'edat. En aquest context, la dimensió jurídica és present en ordres de desallotjament, situacions d'irregularitat administrativa, procediments burocràtics complexos i obstacles per accedir a prestacions i serveis públics. A tot això s'hi afegeixen discursos racistes i aporofòbics que agreugen l'exclusió. L'exclusió no és només residencial, econòmica o administrativa. També comporta invisibilització, discriminació, aïllament i soledat. Per això, una part essencial de l'acompanyament és ser-hi, escoltar i compartir temps. A vegades, sentir que t'escolten i saber que algú tornarà és el primer pas per recuperar vincles i confiança.

La nostra tasca és possible gràcies al voluntariat i al suport de persones compromeses. Podeu col·laborar amb Amics del Moviment Quart Món Catalunya el vostre temps, participant en les visites a famílies, el reforç escolar o les activitats de lleure. També podeu donar suport al projecte amb una aportació econòmica des de la nostra pàgina web (https://www.amicsquartmon.org)

Amb la vostra col·laboració, podem continuar acompanyant les famílies, mantenint els vincles i obrint camins cap a una vida més estable. Perquè una societat més justa es construeix quan els drets es garanteixen i ningú no ha de recórrer el seu camí en solitari.

Pla Benvinguda

Estàs estudiant Dret? T'acabes de graduar? Ets un jove advocat o advocada?

Gaudeix gratis del Pla Benvinguda

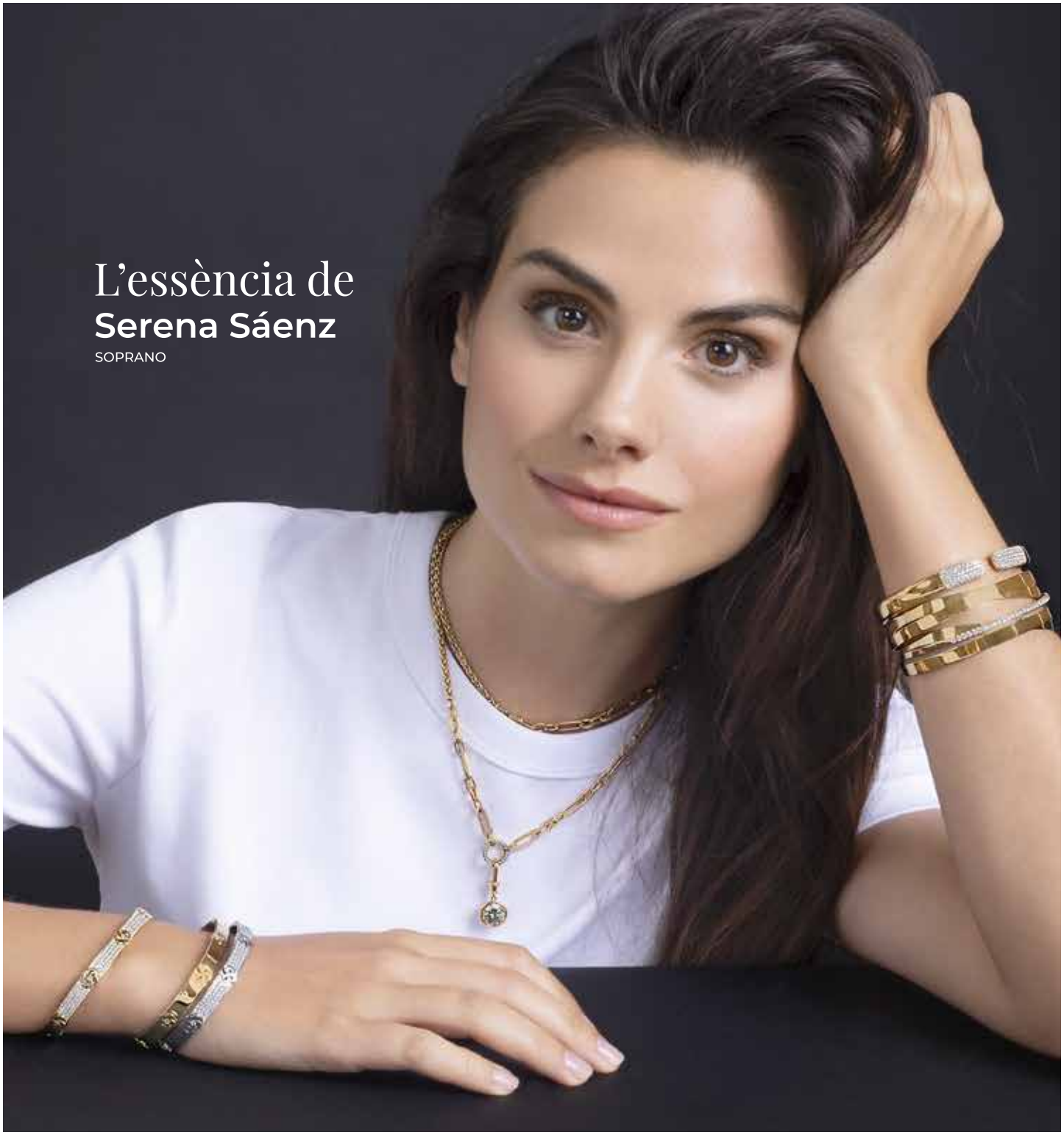
- Pla d'estalvi per al futur amb una **aportació inicial de 50 € que fem per a tu**
- Assistència en Viatge
- Atenció Psicològica
- Orientació Nutricional

Dona't d'alta!
GRATIS

Pla Benvinguda exclusiu per a advocats i advocades menors de 40 anys que no hagin estat mai mutualistes d'Alter Mútua, així com per a estudiants de Dret i del Màster d'Accés a l'Advocacia i la Procura.
Serveis subjectes a la seva documentació contractual i reglamentària.
El Pla Benvinguda no implica cap compromís de permanència ni l'obligació de fer aportacions al pla d'estalvi i és compatible amb qualsevol altre sistema de Previsió Social.

Delegació ICAB
C. Mallorca, 283
08037 Barcelona
Tel. 900 052 275

www.altermutua.com
@altermutua

GRAU

Show off your essence

Diagonal, 538

joieriagrau.com